riistvara | tarkvara | fototehnika | mobiilid | kodutehnika

Nr 27, **juuli 2007** Hind 35.90 kr

[digi]

Ajakirjaga kaasas CD-ROM
Lk 9

VETT JA VILET: piiname Olympuse lõhkumiskindlat kaamerat

Katsetame nelja kõlarikomplekti

7 võimalust metsast internetti saada

Kas eestikeelne Windows Vista kõlbab kasutada?

SUPERTESTIS KAHEKSA GPS-i

Järele proovitud ja hinnatud:

- Nokia superedev moetelefon
- Creative'i pisike MP3-mängija
- Fuji oodatud peegelkaamera ja suur hulk muid vidinaid

9 771736 269016

SUZUKI

Kuumakse

Liana 1.6 4WD Active 5 ust **2566.-**
Swift 1.3 Active 5 ust **1979.-**
hinnad sisaldavad käibemaksu.
10% sissemakse,
5 a. liising, jääk 33%

TOPLIISING

LIANA 1,6 4WD
209 900.-
(norm. 239 900.-)
SWIFT
169 900.-
(norm. 189 900.-)

Kuni miinus 30 000!

Suzuki Swift on sportlik väikeauto, Liana aga mõnusalt ruumikas pereauto, mille soetamiseks on just praegu õige aeg. Active paketti sisaldavad erimudelid on nüüd kuni 30 000 krooni soodsamad ning juunis sooduspakkumine Topliisingult!

Active erimudelite põhivarustuses: ABS, 4 turvapatja, konditsioneer, roolilt juhitav CD-raadio, elektripakett ja põhjamaade pakett; Lianal lisaks Drive Active nelikvedu ja 15" valuveljed!

Suzuki Swift Active kulu maanteel 5.0 l/100 km, CO_2 heitmed 143 g/km.
Suzuki Liana Active kulu maanteel 5.9–6.9 l/100 km, CO_2 heitmed 167–195 g/km

TOPAUTO
tel 667 5511 **www.topauto.ee**

Tallinn I Tartu I Rakvere I Viljandi
Pärnu I Narva I Haapsalu I Kuressaare

40 > Siin me oleme. Vist

Eksimise vastu aitab GPS. Ostmisel eksimise vastu aitab [digi] 8 GPS-seadme test

VÄRSKE KRAAM

9 > iPhone iSaabus
Aasta haibituim telefon USAs müügil

12 > Viiemegapiksline kaameratelefon
Telefon, mis pildistab paremini kui seebikas

16 > Üks-null ja termomeeter
Maailm numbrites

18 > Naistekas
Kuidas panna laps tolmuimejat kasutama?

22 > Persoon: Aare Baumer
Kes ütles, et teadus on igav?

JÄRELE PROOVITUD

24 > Olympus mju 770SW
Testisime pestavat kaamerat.

26 > Fujifilm S5 Pro
Sinu pulmi pildistatakse just selle kaameraga

28 > Eestikeelne Windows Vista
Nõrgem kui me lootsime

30 > Samsung CLP-300
Maailma väikseim värviline laserprinter

32 > Razer Pro Click V1.6
Razer teeb häid hiiri

33 > Nokia 8600 Luna
Sülearvutist kallim telefon

34 > AcmeBook AB09-Z96J
Vingelt varustatud sülearvuti

35 > Samsung R25
Eesti parim tiibklaver

36 > Philips GoGear SA4125 2GB
Ärge palun sundige mind seda kasutama!

37 > Toshiba A100-036
Toshiba ponnistus tavaliste arvutite turul

37 > Creative Zen Aurvana
Peaaegu head kõrvaklapid

KOLUMNISTID

20 > Andri Maimets
Back from Mac

21 > Kristjan Otsmann
Ideede jagamise kultuur

48 > Testime kõlareid

[digi] meeskond on ennastohverdav ja vapper. Testis neli odavapoolset kõlarikomplekti

KUIDAS

54 > ... sülearvutit kuivatada
sest varem või hiljem juhtub see niikuinii

55 > ... valida sülearvutikotti
sest halb kott rikub rühti ega kaitse arvutit

56 > ... sünkroonida Firefoxi
sest alati on vajalik järjehoidja teises arvutis

56 > ... saada heaks rollimänguriks
sest nii saab rohkem feimi ja respekti

56 > ... kasutada polarisatsioonifiltrit
sest nii saab paremaid pilte

62 > ... valida GPS-seadet
sest GPS võib päästa sinu elu

64 > ... suvel metsas internetti saada
sest äkki on keegi mulle e-kirja saatnud?

PLAY

68 > S.T.A.L.K.E.R. Shadow of Chernobyl
Realistlik ja veenev mänguhitt

69 > Call of Duty 3 (Xbox360)
Suurepärane sõjamadin

70 > Tasuta netirollikad vol 2
«Hero Online», «Tales of Pirates» ja «Rappelz»

72 > And Then There Were None
Agatha Christie mõrvamüsteerium

73 > [2]: City Interactive uued FPSid vol 2
«Redneck Kentucky» ja «The Hell in Vietnam»

74 > Uudised
Uus [mängumäng] ja tulemas uued huvitavad strateegiad

75 > Tulekul
Nimistusse on mahtunud 230 arvutimängu

TAGUMINE OTS

76 > Ostujuht

78 > Digidoktor

80 > Kuulame ja vaatame

81 > Saabunud kirjad

82 > Intervjuu kaanetüdrukuga

Liiga palju bassi

• Kena suve kõigile! [digi] meeskond muidugi ei puhka, vaid jagunes kaheks: ühed meist testisid kõlarikomplekte ja teised vabas looduses GPS-seadmeid. Mina kui kõlarimeeskonna liige pean kurvastusega tõdema, et nii tootjaid kui selliste komplektide ostjaid vaevab endiselt üks tõbi – bassihaigus. Ma lihtsalt ei saa aru, milleks on vaja ponnistada pisikestest ja kehvakestest kastidest hirmus valju bassi väljapigistamise nimel, kui tulemus on kole ja kumisev ning segab nii muusikas, mängudes kui filmides?! Ärge tulge meile kirjutama, et teil on kodus nii lahe bass, et naabril kukuvad pildid seinalt alla. *Who cares.*

Seetõttu olengi veidi kade, et ei sattunud koos Kaidoga GPSi meeskonda. Linnulaul, künkad, päike ja täppismõõtmine – mida veel juulikuus vaja on. Soovitan kõigile: kui sa armastad liiga palju bassi, mõtle õues elu üle järele. Ja kui su naaber armastab liiga palju bassi, pea temaga maha hariv vestlus ning minge parem koos mõnd GPS-mängu mängima.

[d] HENRIK ROONEMAA, PEATOIMETAJA

> GPS on parem kui liigne bass. Selles numbris testisime mõlemaid ja vastus on seega vaata et teaduslikult põhjendatud ning ainuõige.

[MÄNGUMÄNG]

Õige vastus juuni [digi] mängumängule on, et «Tetris» loodi Venemaal Moskvas 1984/85. aastal.

Strateegiamängu «ParaWorld» saab endale:

- Raik Sõster

Mänguplakatid:

- Katrin Parbus
- Tarvi Roos
- Veiko Jõemets
- Igor Kozlov
- Alo Tammekun
- Tõnu Heinorg
- Marko Tirmaste
- Aaron Kuum
- Lauri Teder
- Merlyn Kotljar

[digi]
• Aadress: Liimi 1, 10621 Tallinn
• tel 661 6186 • faks 661 6185
• e-post digi@presshouse.ee

www.digi.ee

Toimetus
Peatoimetaja
Henrik Roonemaa
henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetajad
Sven Vahar
sven.vahar@presshouse.ee

Leho Lahtvee
leho.lahtvee@presshouse.ee

Kujundaja
Holger Vaga
holger@presshouse.ee

Keeletoimetaja
Piret Reidla
piret.reidla@presshouse.ee

Tellimine
• telefonil 660 9797
• e-posti aadressil levi@presshouse.ee
• veebis aadressil http://www.telli.ee

telli.ee
HEAD AJAKIRJAD HEA HINNAGA

Tellimishind 349 krooni aastas. Otsekorraldusega 29 krooni kuus.

Reklaam
Indrek Kruusmets
tel 660 9360
indrek.kruusmets@presshouse.ee

Kolumnistide portreede autor
Oskar Aitaja

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja **Presshouse OÜ**
Trükk **Unipress**

© Presshouse OÜ
Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

Foto: **Egert Kamenik**, Modell: **Mariliis**
Meik: **Eva-Maria Reim**
Fotograafi assistent:
Chris Hirschhäuser

Pirates of the Caribbean: At World's End

● Tõesti, kellele ei meeldiks Johnny Depp? Disney Interactive Studios pakub kuulsa piraadifilmi ainetel tehtud mängu. Meie pakume ühe tasemega demo täis mõõgavõitlust, pimedaid koridore ja püssirohtu.

Ainult Johnny Deppi, Keira Knightley't, Orlando Bloomi ega teisi staare me kahjuks ei luba, sest nagu on pahatihti kombeks, pole staarid viitsinud mängule dialoogi sisse lugeda. Kuigi tuleb tunnistada, et Deppi häält imiteeriv näitleja on head tööd teinud.

Kapten Jack Sparrow peab põgenema kindlusest. Mis seal ikka, tuleb haarata mõõk, raiuda tee vabadusse ning võtta tagasi kuld, mille kurjad vangistajad olid omandanud.

Vaenlasi jagub ja jagub ka lööke, millega neid teise ilma saata. Mõnele piisab, kui talle jalaga tagumikku anda ja ta sügavikku kukutada, mõne puhul on vaja granaate, püstoleid ja viskenuge.

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Tarkvara: Windows XP SP2/Vista
Protsessor: Pentium 4 või AMD Athlon 1,5 GHz
Mälu: 256 MB
Vaba ruumi kõvakettal: 1,4 GB
Videokaart: 64 MB DirectX 9.0c ühilduv Hardware Transformi and Lightingi toega

«Kudos: Rock Legend» ja «Shady O'Grady's Rising Star»

● Kui suvetuurid sind ära pole tüüdanud, pakume juulis võimalust ise rokkari okkalist karjääri alustada, esialgu arvutis. Viimasel ajal on välja tulnud lausa kaks ansambli tegemise simulaatorit ning kuna mõlemal on omad head ja vead, panime mõlema demod plaadile kaasa. Installi ära ja otsusta ise.

«Kudos» näeb palju parem välja, aga tegemist on vähem ja mäng pole nii diip kui «Shady O'Grady's Rising Star». Viimane on väga kodukootud olekuga, ent juba muusikariistade valik on aukartustäratav ning kuigi visuaalses mõttes ei ole selles mängus midagi tänapäevast, sunnib miski ikka aeg-ajalt seda avama.

Tee kuulsusele ei ole kerge ja võid kindel olla, et esimesed tunnid kuluvad virelemisele ning sentide kokkukraapimisele, et mõnes suitsuses baaris kas või ükski mäng saada. Kui aga südamega asja juures oled, siis on võimalik ka miljoniteni jõuda.

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Tarkvara: Windows 2000/XP/Vista
Protsessor: Pentium või AMD, 900 MHz
Mälu: 128 MB
Vaba ruumi kõvakettal: 350 MB
Videokaart: 32 MB mäluga

CCleaner 1.39

● [digi] lemmikprogramm arvuti puhastamiseks on nüüd saanud ka Windows Vista toe ja seetõttu leiab «CCleaneri» ka meie selle kuu plaadilt.

Mõned kuud kasutuses olnud Vistaga arvutist leidis ta hetkega 1,6 GB jagu ebavajalikke faile ning ligi 1000 viga registris, seega on see väike tasuta programm kahtlemata väärt temale kulutatud mõnda minutit.

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Tarkvara: Windows 95/98/NT4/ME/2000/XP/2003/Vista
Mälu: 64 MB
Vaba ruumi kõvakettal: 15 MB

Dark Room

● «Dark Room» on geniaalseim tekstiredaktor, millele oleme viimasel ajal sattunud. Jah, kõik kirjutavad teksti Microsoft Wordiga ja meie promoksime nõrkemiseni Google Docsi, aga «Dark Room» on hoopis teisest puust.

Kui sul esineb kirjutades keskendumisraskusi ja sind segavad lahti hüppavad aknad, vilkuvad ikoonid ning Windowsis taustal toimuv, millele su silmad paratamatult liiguvad, siis võib «Dark Room» su tööviljakusega imet teha.

See lihtne redaktor näeb välja nagu 1980ndate filmist pärit tekstitöötlusprogramm, kus mustale ekraanile ilmusid rohelise Terminali fondiga kirjad. Nii ongi, pane «Dark Room» tööle, ekraan läheb mustaks ja ülaserva tekib roheline vilkuv kursor. Täisekraanivaatest lahtisaamiseks vajuta Escape, sellesse tagasi liikumiseks F11.

«Dark Room» oskab teksti salvestada TXT-failiks, lugeda kokku tähemärke, toetab lõikamist ja kleepimist ning mõnda muud lihtsamat funktsiooni. Aga see, kuidas ta võimaldab tööle keskenduda, on lihtsalt uskumatu.

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Tarkvara: Windows XP/2000/2003, .NET Framework 2.0

Polarisatsioonifiltri näidispildid

● Selles [digis] teeme juttu sellest, kuidas kasutada kaamera ees polarisatsioonifiltrit, mis võib eriti suvel väga vajalikuks osutuda.

Panime mõned filtriga ja ilma tehtud pildid kaaneplaadile kaasa, et saaksid soovi korral ise lähemalt uurida, mida polarisatsioonifilter teeb ja kas ka sinu pildid võiksid selle kasutuselevõtust paremaks minna.

PÄRIM HIND EESTIS!

MP3-mängija Grundig MPaxx 702

Tavahind 990.-

- mängib MP3, WMA ja WAV faile
- stereo FM raadio mahutab 30 raadiojaama
- integreeritud mälu 1 GB
- USB 2.0 liides juhtmeta ühenduseks
- tööaeg 18 tundi

590.-

Digikaamera Olympus FE-230

- resolutsioon 7.1 MP
- 3x optiline zoom
- 2,5" TFT LCD ekraan
- ISO kuni 1250
- metallkorpus
- salvestab videot heliga

KINGITUSEKS nahkkott ja lisaaku väärtuses **999.-**

Kuumakse 149.-
Sissemakse 0%, 24 kuud

2990.- Tavahind 3490.-

Videokaamera Canon MV890

- MiniDV kaamera
- 22x optiline zoom
- elektrooniline pildistablilisaator
- 800k CCD
- öövõttereziim
- kaal vaid 375g

Canon

Tavahind 4990.-

3250.-

Kuumakse 162.-
Sissemakse 0%, 24 kuud

Eesti soodsaim järelmaks! INTRESS 0% - kolm esimest kuud!

Nüüd K-Arvutisalongis üle 10000 kroonisele ostule Ego järelmaksuga esimesed kolm kuud intress 0%! Kampaania tingimused - www.k-arvutisalong.ee

7490.-

Kuumakse 374.-
Sissemakse 0%, 24 kuud

Tavahind 9990.-

Lenovo 3000 C200

Intel® Celeron® M protsessor 430, kiire 512MB DDRII 667MHz mälu, Serial ATA 80GB kõvaketas, 5 in 1 mälukaardilugeja (SD/MMC/XD/MS/SD-pro), Dual Layer DVD kirjutaja, kuni 224MB integreeritud Intel Graphics Media Accelerator 950 videokiirendi, 15" TFT XGA ekraan, traadita võrgukaart 802.11b/g (Wifi), võrgukaart, modem, 24-bit Intel High Definition Audiohelikaart, 4xUSB 2.0, 1xIEEE 1394 (Firewire), 1xPCMCIA, 1xVGA, TV-väljund S-Video, SWE/FI paigutusega klaviatuur, mikrofoni sisend, kõlarite /kõrvaklappide väljund, Kensington Lock pesa, 6 elemendiga Li-ion aku, kaal 2,78kg. Hind ei sisalda operatsioonisüsteemi.

10490.-

Kuumakse 368.-
Sissemakse 0%, 36 kuud

Dell Inspiron 1501

Mobile AMD® Turion64® X2 kahetuumaline protsessor TL50, kiire 1GB DDRII mälu, kiire 120GB kõvaketas, 3 in 1 kaardilugeja, Double Layer DVD kirjutaja, kuni 256MB integreeritud ATI Radeon Xpress 1150 videokiirendi, 15,4" TFT TrueLife ekraan, traadita võrgukaart 802.11b/g (Wifi), võrgukaart, modem, 24-bit High Definition Audio helikaart, 4xUSB 2.0, 1xExpressCard, 1xVGA, Eesti paigutusega klaviatuur, Kensington Lock pesa, kõlarid, mikrofoni sisend, kõlarite /kõrvaklappide väljund, 6 elemendiga Li-ion aku, aku kestvus kuni 3,5 tundi, kaal 2,8kg. Tarkvara: MS Windows Vista Basic, MS Works 8.5, Power DVD 7.0, MyDVD 9.0, McAfee Security Centre 8.0 (30p.).

PÄRIM hinna ja jõudluse suhe!

12490.-

Kuumakse 438.-
Sissemakse 0%, 36 kuud

Tavahind 16990.-

Fujitsu Siemens AMILO Pa 1538

Mobile AMD® Turion64® X2 kahetuumaline protsessor TL52, kiire 1GB DDRII mälu, kiire 160GB kõvaketas Serial ATA, Silent Mode reziim, 4 in 1 kaardilugeja, Double Layer DVD kirjutaja, 512MB nVidia GeForce Go 7400 videokiirendi, 15,4" TFT WXGA CrystalView ekraan, traadita võrgukaart 802.11b/g (Wifi), võrgukaart, modem, kuni 7.1 helikaart, TV-väljund S-Video, 4xUSB 2.0, 1xFirewire, 1xEC pesa, 1xSPDIF, 1xDVI-I, KL pesa, kõlarid, mikrofoni sisend, kõlarite /kõrvaklappide väljund, 6 elemendiga Li-ion aku, kaal 2,7kg. MS Windows Vista Home Premium, MS Works 8.5, Norman AntiVirus 3a.

K - Arvutisalong®
www.k-arvutisalong.ee

Tallinn: Gonsiori tn 14, tel 6613085, E–R 10–18, **Rocca al Mare Kaubanduskeskus** (Paldiski mnt 102), tel 6659117, E–P 10–21, **Kristiine Kaubanduskeskus** (Endla 45), tel 6650591, E-P 10-21, **Sõpruse pst 237/239,** tel 6545385, E–R 10–18, L 10–15, **Kaubanduskeskus Mustikas** (Tammsaare tee 116), tel. 6979839, E–P 10–21, **Torupilli Selver** (Vesivärava 37), tel 6766822, E-P 10-21; **Ülemiste Kaubanduskeskus** (Suur-Sõjamäe 4) tel. 6034704, E-P 10-21; **Sikupilli Kaubanduskeskus** (Tartu mnt 87), tel 6332949, E-P 10-21, **Järve Kaubanduskeskus** (Pärnu mnt 234/238), tel 6140369, E-P 10-21, Mustamäe tee 44a, tel 6559788, E-R 10-20, L-P 10-18; **Mustakivi Prisma** (Mustakivi tee 17), tel 6340016, E-P 10-21; **Maardu: Nurga 3,** tel. 6560696, E-R 10-20, L-P 10-19; **Narva: Kaubanduskeskus Fama** (Tallinna mnt 19C), tel 3566408, E-P 9-20; **Jõhvi: Kaubanduskeskus Tsentraal** (Kesk-väljak 4), tel 3370291, E–R 10–19, L 10–16; **Rakvere: Ekspresspunkt** (Koidula 5), tel 3277242, E-R 09-18, L 10-15; **UUS POOD! Rapla: Tallinna mnt 50A,** tel. 4737054, E-P 9-20; **Tartu: Lõunakeskus** (Ringtee 75), tel 7315543, E-P 10-21; **Lõunasaar** (Ringtee 75), tel 7315541, E-P 10-21; **Raatuse Kaubamaja** (Raatuse 20), tel 7402751, 7402759, E-P 10-21; **Kaubanduskeskus Eeden** (Kalda 1c), tel. 7402521 E-P 10-21; **Tartu vana Kaubamaja** (Riia tn. 2/2A), tel 7343496, E-R 10-20, L-P 10-18; **Viljandi: UUS POOD! Vaksali 11,** tel. 4336673, E-P 9-20; **Männimäe Selver** (Riia mnt 35), tel 4344977, E–P 10–20; **Valga:** Valga Selver (Raja 5), tel. 7666434, E-R 10-19, L-P 10-16; **UUS POOD! Võru:** Kooli 2, tel 7828025, E-P 9-20; **Pärnu: Kaubamajakas** (Papiniidu 8/10), tel 4455934, E-P 10-21; **Kuressaare: Saare Selver** (Tallinna mnt. 67), tel. 4595460, E-P 10-21; **www.k-arvutisalong.ee; Telli fotod interneti teel: foto.k-arvutisalong.ee**

värske kraam

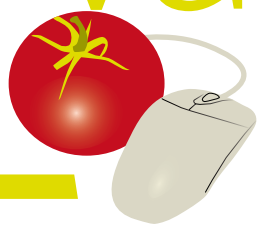

> HP näitas meile uut ja vana LK 10 > Oh, jälle uued mobiiltelefonid väljas LK 12 > Miks Andri Maimetsal Mac'ist kõrini sai? LK 20 > Aare Baumer leiutab ja seletab LK 22

SCANPIX

iTelefon iSaabus

iPhone jõudis poodi! Isegi Steve Wozniak, mees, kes aitas ehitada esimesi Apple'i arvuteid ja firma luua, oli üks neist, kes öösel mitu tundi enne poe avamist igaks juhuks järjekorda läks.

● Apple pidi talle küll isikliku iPhone'i saatma, aga ta tahtis lihtsalt iPhone'i ootamise hetke kogeda, nagu legendaarne mees ise ajakirjanikele seletas. Woz ja sõbrad vurasid Segwaydega Apple'i Palo Alto poe juurde kohale kella 4 ajal öösel ning ootasid uhkelt koos kõigi teistega.

Vahetult enne [digi] trükkiminekut olid sajad inimesed jõudnud juba oma esimesi telefonimuljeid foorumitesse ja blogidesse postitada. Valdav enamus oli telefoniga rahul, aga mitmed asjad tulid inimestele ka kibeda tõena. Jah, iPhone on tõesti nii kiire operatsioonisüsteemiga ja seksikas nagu räägitud, aga samas ei saa ise helinaid juurde tõmmata ja sisseehitatud helinad on väga magedad. Samuti ei ole EDGE nii ägeda telefoni jaoks sugugi piisavalt kiire andmesidemoodus ning osa tarkvara tundub karune ja lihvimata. Ekraan on väga hea, aga virtuaalsel klaviatuuril trükkimine jällegi harjumatu ja mõnele vägagi ebamugav.

Nüüd hakkame ootama, kunas esimene iPhone Eestisse jõuab. Euroopas levitas üks hinnatud ja hästi informeeritud mobiiliajakirjanik juuni lõpus juttu, et varsti kuulutab Apple just Euroopas välja 3G-ühendusega iPhone'i. Apple esialgu teadet kommenteerinud ei ole, aga millal Apple üldse midagi kommenteerinud on?

Ilmselt ei jää meil muud üle kui oodata sinistes teksades ja mustas polos härrasmehe lauset mõne tähtsa kõne lõpus: *«Oh, there's one more thing...»*

[UUS MÄNG]

Muti metroo

● Kui sul on Windows Mobile'i peal jooksev GPS, siis mine vaata www.mscapers.com. Tegemist on HP tööriistaga asukohal põhinevate interaktiivsete ekskursioonide ja mängude loomiseks ja sealtsamast saad ka ise valmis nikerdatud projekte alla tõmmata. Meie lippasime koos piltidel nähtava HP inseneriga mööda Lissaboni «Whack The Mole'i» tuhinas ja otsisime virtuaalseid mutiauke.

Maailma suurim draakon

Kui sa oled kunagi mõelnud, miks pole olemas 20tollise ekraaniga ja üle seitsme kilo kaaluvat sülearvutit, siis nüüd on ja selle nimi on Dragon.

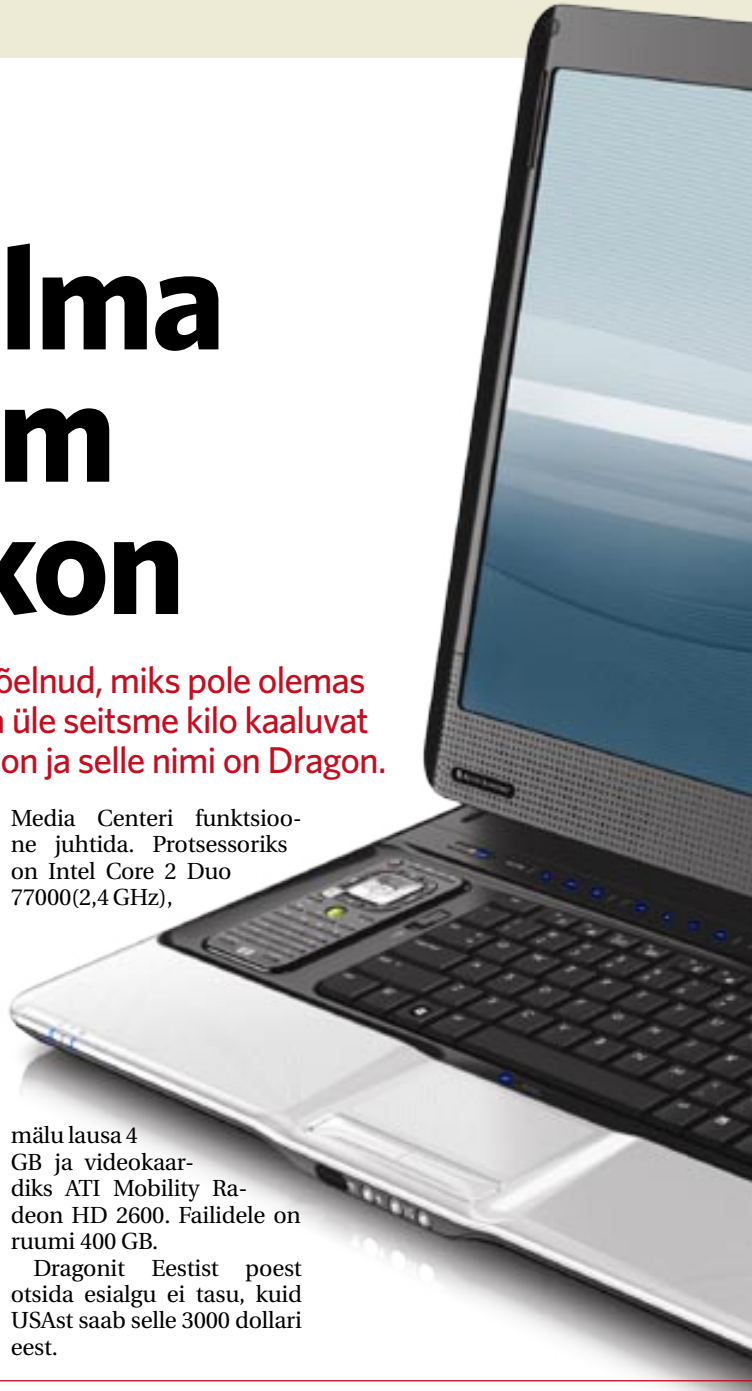

● Kui tavaliselt on sellised masinad mõeldud mängimiseks, siis Dragoni puhul see nii pole, Dragon on kaasaskantav multimeediakeskus, mis mõeldud näiteks filmide vaatamiseks kus iganes on sul neid parajasti vaja vaadata.

Dragonisse (ametliku nimega Pavilion HDX) on sisse ehitatud HDTV tuuner, HD DVD seade, neli Altec Lansingi kõlarit ja HP Triple Bass Reflex *subwoofer*.

Klaviatuuri kõrvalt korpuse seest leiab lugematute nuppudega kaunistatud kaugjuhtimispuldi, mis käib ka oma pesast välja ja millega saab enamikku Windows Media Centeri funktsioone juhtida. Protsessoriks on Intel Core 2 Duo 77000(2,4 GHz), mälu lausa 4 GB ja videokaardiks ATI Mobility Radeon HD 2600. Failidele on ruumi 400 GB.

Dragonit Eestist poest otsida esialgu ei tasu, kuid USAst saab selle 3000 dollari eest.

Puuduta-mind kaamera

● HPd on selgelt haaranud suurushullustus. Uus Photosmart R937 kaamera on lausa 3,6tollise ekraaniga ning ega tagakülje suurt muud ei mahu ka. See-eest on R937 HP esimene puutetundliku ekraaniga kaamera, mille juhtimine käibki ainult ekraani kaudu. Kaamera on selgelt mõeldud algajale pildistajale: käsitsi seadistamise võimalus praktiliselt puudub. See-eest leiab menüüdest aga vana hea HP Design Gallery (jah, ka kõhnumisfunktsioon on endiselt alles) ning muud nutikat tarkvara, mis «sihti ja pildista» tüüpi kasutajate elu lihtsamaks peaks tegema. Põhjalikum test juba järgmises [digis]!

Kodune meediaserver

● HP arvates võiks sul ka kodus server olla. MediaSmart Serveril jookseb sõbralik Microsoft Windows Home Server tarkvara, võimaldades kuni 10 kasutajakontot. MediaSmart Server hoiab pilte, filme ja muusikat ning striimib neid nii kasutajate arvutitesse kui vajaliku adapteri olemasolul ka näiteks telerisse ja muusikasüsteemi. Lisaks saab iga kasutaja oma vajalikest failidest serverisse tagavarakoopiaid teha, MediaSmart Serverisse pandud fotosid saab omavahel jagada, serveri abil saab kontrollida ka võrgus olevate arvutite turvalisuse taset ja nii edasi. Sisse käib 4 SATA-ketast, USB-portidesse saad vajadusel veel lisada.

Kolmekihiline tahvelarvuti

● Vastu suve uuendas HP ka ärikasutajatele mõeldud väikest tahvelarvutit, mis nüüd kannab nime HP Compaq 2710p. 12,1tollise laiekraaniga arvuti kaalub 1,6 kilo ja komplektis on ka terve põhja suurune lisaaku ning dokk.

Lisaakuga kasvab muidu viietunnine tööaeg poole võrra ja nii võib 2710p omanik kuni 10 tundi järjest tööd teha. Su ülemusele meeldiks see mõte kindlasti, nii et mine küsi umbes 30 000 krooni ja suundu poe poole.

HP versioon raamatulugejast

● HP Labs Universityl näitas firma ka üht oma huvitavat kontseptseadet: oma versiooni e-raamatust. HP eBook Reader on õhuke ja kerge ekraaniga seade, mis mõeldud e-raamatute lugemiseks. Kasutajaliides on väga intuitiivne, lehekülje pööramiseks tuleb vaid korra sõrmega üle tõmmata. HP on eriti uhke selle üle, et eBook Reader näebki päris raamatu moodi välja: ta ei näita mitte teksti valgel tühjal taustal, vaid ekraanilt paistab ka raamatulehe teralisus, mille nad spetsiaalselt juurde lisasid, et inimestel kodusem tunne oleks. Kunas ja millisena eBook Reader müüki jõuab, pole teada.

[AEG SURNUKS]

Veebikoommiks rollimängureile

Üks tore netirollikaid pilav veebikoomiks. MMORPGsi mängijad saavad naljadest kindlasti paremini aru, kuid ka teiste jaoks on seletusi toodud. Ainult inglise keelest peab veidi aru saama.
www.thenoobcomic.com/daily/strip001.html

Ja veel rollimängurite nalja

Veel üks fantaasiarollikate mängijaile rohkeid ja rõõmukõllaseid äratundmishetki pakkuv The Order of the Stick.
www.giantitp.com/comics/ootslatest.html

The Machine is Us

Kui sa pole seni päris täpselt aru saanud, mis on see paljuräägitud Web 2.0, siis vaata see videoklipp ära. Paljud asjad saavad selgemaks.
tinyurl.com/yw8co3

20 000 ljööd mööda internetti

Keegi hea inimene on sisse skänninud ja võrku üles riputanud Jules Verne'i romaanidega kaasa pandud originaalkaardid. Vaimustav uurimine, keda huvitab.
tinyurl.com/2vdkmq

Kaamera, millega saab ka helistada

Sony Ericssoni kaameratelefonide lippu hoiab peagi kõrgel viiemegapikslise kaameraga K850 Cyber-shot.

● Kaamerale lisaks on telefonis ka asendisensor, mis salvestab info selle kohta, kas pilt on tehtud portree- või maastikurežiimis, ning oskab seda õigetpidi näidata ka telefoniekraanil, sõltuvalt sellest, kas hoida telefoni püsti või pikali. Reklaami järgi saab telefon endisest paremini hakkama kontrastsetes valgustingimustes. Sarivõtterežiimis on võimalik teha ühe hooga üheksa pilti ning nendest siis parim kaader alles jätta. Kogu klõpsitud pildikraami võib HSDPA kaudu ka üles laadida. Telefon on keskmisest raskem ja veidi paksem, kui me oleme uuemate telefonide puhul harjunud. Mugav on see, et objektiivi katet ei pea enam käsitsi ette või eest ära tõmbama, see toimub nüüd automaatselt nagu digikaameratelgi.

Mis piltidelt ja reklaamist ei pruugi välja paista, on aga see, et sel telefonil on kummist nupud ning need on tavapärase pikliku kuju asemel kandilised.

Esmapilgul tunduvad nupud liialt väikesed, aga praktikas osutuvad suhteliselt mugavaks. Kuna esialgu on valmis ainult prototüüp, tuleb lõpliku hinnangu andmisega veel oodata. Müüki jõuab K850 selle aasta viimases kvartalis.

Shake it, baby

● Vidinatootjate magusaim sihtrühm on muusikahullud, kes ei osta ühtegi uut seadet, millega endisest mugavamalt muusikat kuulata ei saaks. W910i on Sony Ericssoni nägemus uue põlvkonna muusikatelefonist. Liugklapiga muusikatelefon võimaldab nüüd lugusid edasi-tagasi kerida mitte korpusel nuppe litsudes, vaid telefoni ühele või teisele poole raputades. Remondimehed võivad mutrivõtmed juba sooja panna.

Soodne moodne

● Sony Ericsson on otsustanud hakata rohkem kaasa rääkima säästutelefonide turul. Aasta teises pooles jõuab müüki odavtelefon Z250. Nagu teistelgi Z-seeria mobiiltelefonidel on ka sellel korpuse välisküljel peitekraan, millel süttivad ikoonid, kui telefonil omanikule midagi öelda peaks olema. Teadet saabunud sõnumi kohta ning hääletut olekut näeb telefoni avamata. Telefoni hind peaks jääma alla 100 euro.

www.digi.ee

Nutitelefone pole kunagi küllalt

● Kes ütles, et maailmas on juba küllalt nutitelefone? Alati on ruumi veel ühe jaoks. Vähemalt Nokia arvates. Nokia juunikuisest klassikaseeriast leiame mudeli 6121 Classic, mis on, nagu nime järgi arvata võibki, üsna sarnane 6120 Classicuga. Mitte et me oskaks arvata, miks oli vaja uut sarnast mudelit, aga ju siis tahtis Nokia plaani täita.

6121 Classicu kahemegapiksline kaamera võimaldab teha panoraamvõtteid, kui selleks huvi peaks olema. Lisakraami saab telefoni laadida micro-SD-kaardi abil.

Käib kinni, käib lahti

● Klapiga telefonidel on oma väljakujunenud fännklubi, kes mitte mingi hinna eest ei soostu ostma klapita telefoni. Kõigi klapisõprade rõõmuks kuulutas Nokia juuni keskel, et peagi on saadaval ka keskmise hinnaklassi uus klapitelefon 6272 Classic. Lihtsa moega telefonil on pleierinupud otse väliskorpusel, seega saab muusikat kuulates lugusid hallata ka telefoni avamata. Telefoni hind algab 240 eurost.

Telefon olgu telefoni nägu

● Nokia on otsustanud vastu tulla miljonite kasutajate soovidele ning hakata taas tegema normaalseid telefone, mille kõikide nuppude ja funktsioonide õppimiseks pole tarvis tasulistele kursustele minna. Erinevalt mitmetest muudest Nokia viimaste aastate katsetustest näeb 3500 Classic välja tõesti nagu telefon, mitte nagu pihuarvuti, pleier või telekapult. Hinnaks lubatakse umbes 135 eurot.

[VEEBIVAATLUS]

JÜRI KALJUNDI
jk.nagi.ee

Vidinad on lahedad

● Ma usun, et üha roosilisem tulevik on firmadel, kes suurte veebisaitide asemel loovad vidinaid (widgets). Vidin on pisikene HTML-koodi jupp, mida saad lisada oma veebilehele või blogisse ning mis seejärel seal mingit lisafunktsionaalsust pakub. Maailmas on vidinaid pakkuvaid firmasid tuhandeid ning suurimaid neist kasutatakse igas kuus sadu miljoneid kordi. Vidin võib levida kui kulutuli, olles samas internetiärimehele palju lihtsam viis laialdase tuntuse saavutamisel.

Suurimaks vidinapakkujaks loetakse firmat Slide.com, mis alustas fotodest slaidivaate pakkujana, on nüüdseks aga lisanud võimalusi ka näiteks videote ja külalisteraamatute osas. Fotode linkimise pakkumine on vidinate seas üldse popp: ka Photobucket ja PictureTrail on popimate teenuste nimistus.

Paljudel vidinatel puudub mõte ja nad on mõeldud rohkem naljana. Üks väga poppe vidinaid on küberkoduloomade pakkuja Bunnyhero Labs (bunnyherolabs.com). Aja countdown-lugejaid, dünaamiliste teadetega bännereid ja erinevaid graafilisi ikoone pakub BlingyBlob.com.

Sinu kuulatava muusika nimekirju aitab sinu veebilehel avaldada Project Playlist (www.projectplaylist.com). Minu üheks lemmikuks on MyBlogLog.com, mis aitab blogis jälgida, kes su külastajad on ning neid oma kogukonda koondada.

Tulnuka tagasitulek

Kes mäletab Razeri hiirt BoomSlang? Natuke UFOt meenutavat seadet, mida tehti 1999–2001?

● Tõenäoliselt vähesed, sest kuus aastat on pikk aeg tollal kõva poisi unustamiseks. Razer teeb aga meeldetuletuse – aasta lõpus peaks ilmuma sarnase kujuga BoomSlang 2007 Collector's Edition. Ülemaailmselt läheb müüki vaid 10 000 hiirt ning karta on, et läheb krabamiseks. Kes teab, äkki hakatakse USAs taas poeuste taga telkima nagu iPhone'i ja mängukonsoolide puhul.

Pole veel teada, kas esiisa kuul vahetatakse laseri või optilise sensori vastu, kuid 1800 dpi 3G pinnalugeja kolib selle sisse. Väliskest saab olema titaankattega, viie nupuga ja rohelist valgust kiiskavate avadega. Meie pihud juba sügelevad, eks näis, kas [digi] ka meeles peetakse.

Kiire ja kindlasti kallis

● Otsid midagi, millega kiirelt pilte teha? Kuidas sobib 1000 pilti sekundis 800 x 600 resolutsioonis? Liiga vähe? Aga 2200 kaadrit sekundis? Siis peab leppima 512 x 512 pildiresolutsiooniga. Mida väiksem pilt, seda kiirem kaamera: 32 x 32 pilte saad sekundis 95 000! Nii kiiresti suudab pilte teha maailma kiireim digikaamera Phantom Miro 3.
Peale selle kannatab ta oma tugevas kestas ka karmi keskkonda. Salvestised jäädvustab kaamera kahele sisemisele gigabaidile, mahutades kümnekonna minuti jagu materjali. Väljundid on nii PAL- kui NTSC-formaadile.

USB-jagaja vabale hingele

● Omamoodi USB-*hub*'i on ehitanud SolidAlliance. Kolme pesaga USB-jagaja on Harley Davidsoni mootori kujuga, mis ühendades isegi vibreerib ja teeb mõne sekundi motika häält. Sama tegevust saad korrata «jalgstarterit» lükates. 500 krooni ringis maksev vidin on esialgu saadaval ainult Jaapanis. Muid imeliku kujuga USB-vidinaid vaadake tootja kodulehelt www.solidalliance.com.

Mis on AFP?

● Ajal, mil «kaasaskantav mängukonsool» tähendab põhiliselt Nintendo DSi ja selle sabas sörkivat Sony PSPd, julgeb taas keegi neile väljakutse esitada. Atari Flashback Portable on see julge (uuesti), mis näitab ennast esimestel piltidel. AFP puhul on tegemist vana legendaarse mängukonsooli Atari 2600 mänge mängiva konsooliga. Esiisaga märkimisväärselt sarnasel (ja selle mängukassetist vaid veidi suuremal) masinal on 320 x 240-pikslise resolutsiooniga ekraan ja AV-väljund.

FMi mitte tundev raadio

● 7000 internetiraadiojaama on päris kopsakas arv, aga ehk on keegi leidnud endale just tema elule mõtte andva jaama? Kui 3000kroonine väljaminek pole mingi küsimus raadio eest maksta, siis Terrateci internetiraadio võib olla tore päeva ilusamaks muutev lahendus. WiFi või võrgukaabli kaudu saab see iseseisvalt netiraadiod kätte ja arvuti vahendusel oskab mängida ka MP3, WMA ja WMA DRM10-ga kaitsutud muusikafaile. Järele saab ühendada ka välised kõlarid ja kõrvaklapid, kaasas on pult. Raadio mobiilsust segab veidi fakt, et toiteallikana sobib ainult seinakontakt.

Üks-null

TERMOMEETER

444°
AMD neljatuumaline
AMD avalikustas ametlikult oma tulevase neljatuumalise protsessori. Hakkame raha koguma.

150°
Google Desktop Linuxile
Viimaks ometi on Google Desktop saadaval Linuxi jaoks. Oli ka juba viimane aeg.

-300°
Apple iPhone
iPhone tuli õigeaegselt müüki. Aga MMSi, häälvalimist ega MP3 helinaid ei toeta. Huh?

-900°
Isesüttivad akud
Sony sülearvutiakud süttivad taas. Sedapuhku Toshiba läpakates. Sony, kaua võib?

1 000 000 000
arvutit on maailmas aastaks 2008, usub Forrester Research

700
arvutit iga Eestis elava inimese kohta

2
korda rohkem veel 5 aasta pärast

775 000 000
uut arvutit müüakse sel ajal riikidesse nagu Brasiilia, Hiina, India ja Venemaa

18
kuud pärast Google'is tehtud otsingut muutub see nüüd anonüümseks

8 000 000
Nintendo Wiid on nüüdseks maailmas müüdud

10 000 000
Xbox360-t

3 500 000
PS3-e

45 000 000
Nintendo DS-i

28 000 000
Sony PSP-d

11
aastaks võib vangi minna USAs kinni nabitud spämmikuningas Adam Vitale

40 000
dollarit nädalas teenis mees reklaamkirjadega

40%
USA kodudes kuluvast elektrist neelavad ooterežiimil seaded

17
elektrijaama peavad aasta läbi selle tootmiseks töötama

70
tollise ekraaniga LED-lampidega LCD-telerit tutvustas avalikkusele Samsung

700 000
krooni maksab see Koreas

237
miili pikkuse WiFi-lingi tekitas üks Venezuela huviline ja püstitas uue rekordi

40%
on USAs vähenenud vägivaldsed kuriteod pärast «Doomi» väljatulekut aastal 1993

4%
langes nende arv «Quake'i» ja «Duke Nukem 3D» välja tulles

2%
GTA turule jõudes

90th Anniversary
CASH BACK

Nikon
At the heart of the image

Pilt kajastab tegelikku suurust ja peaaegu tegelikku kaalu.

10.2 MEGA PIKSLIT*
MAAILMA KERGEIM DSLR

TIPA 2007

Nikon D40x DIGITAL

Nikon D40x. Uskumatult kerge ja väike nii hea DSLR-i kohta.

D40x-i Nikkori lääts ja Nikoni tehnika tagavad kiire reageerimise, elavad värvid ja üliterava autofookuse. Seejuures on kaamera väike, kerge ja väga lihtsa menüüga. Laiast lisatarvikute valikust rääkimata.

TASUTA!
Nikon SCHOOL BASIC
www.nikonschool.eu

Nikon, mitte lihtsalt kaamera.

www.nikon-is-different.com

*10 megapikslilliste APS-C mõõdus sensoriga DSLR kaamerate seas aku, mälukaardi ja kaitseklorgita. Seisuga 6. märts 2007. a. Allikas: Nikon Corporation.

[naistekas

Samsungi pulk

● MP3-pulk siis. Mis siin ikka ütelda, üks kena värviline pulgake, edasiarendus U2-versioonist, saadaval viies toonis, 1–4 GB mälu, raadio ja mikrofon. Pleier igasse Eestimaa kodusse! Ja head isu!

Creative Zen Stone Plus

See tundus alguses päris naljakas, et MP3-mängijatesse on hakatud ka karaoke-lisa toppima, aga pärast sattumist jaanipäevale, kus kogu muusika oligi karaoke, ei näi see enam sugugi veider. Ma ütlen teile, varsti lauldakse karaoket ka matustel! Creative Zen Stone Plusil on mälu 2 GB, raadio, mikrofon muidugi, stopper ja sinine OLED-ekraan. Kuid palun – minge ja laulge seda parem kusagil Saharas.

Inteli õbluke sülearvuti

● Kes ütles, et ilu ja tarkus ei käi käsikäes? Meie [digi] naisteosakonnas arvame, et käivad küll. Mõnikord. Võtame või Intel Mobile Metro – tal on väljaspool ekraan, millelt saab arvutit avamata vaadata e-posti, RSSi jm; läikiva kesta alla pannakse traadita internetiga ühildujad, mis sobivad muuhulgas ka mobiilivõrguga (Wi-Fi, WiMAXi ja EV-DO), pluss muudki. 1,78 cm kõhnune ilusake peaks tootmisse lastama selle aasta lõpus.

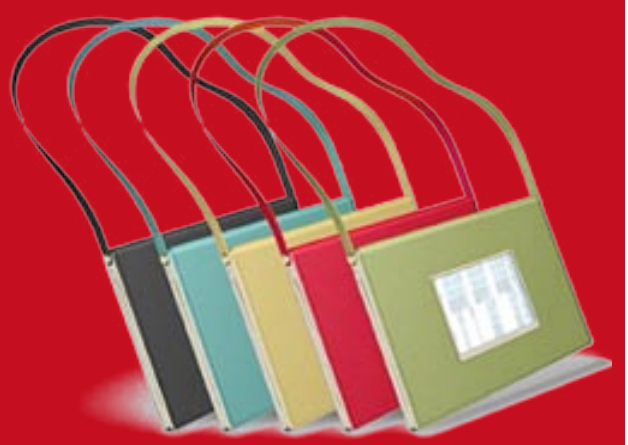

Naistekat toimetab **Maris Sander**

Emotsioonid kõrvaklapil

● Viimasel ajal on mul tahtmine teha erinevate kirjadega T-särke erinevate olukordade ja tujude jaoks. Näiteks: «*Don`t ask me how to fix your computer*», «Eesti», «*F*** off, please*», :) ja :(jne. Aga väga mõnusad on ka need Emotibudid, mida saab oma kõrvaklappidele kinnitada.

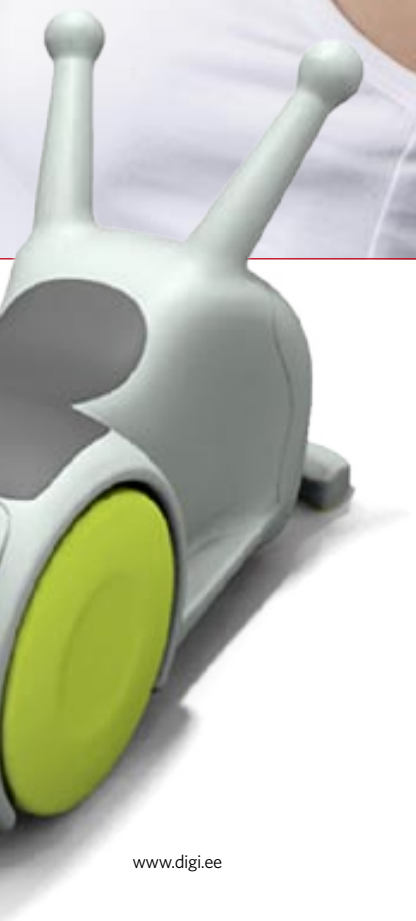

Minu esimene tolmuimeja

● See Kristina Anderssoni disainikontseptsioon on ilmselt iga ema unistus: pistad lapse tolmuimeja peale ja jõnglane teeb kõik sinu eest ära nagu nalja. Samas, kui sellest tehtaks täiskasvanule sobiv mudel, saaks jällegi mehi koristamisse paremini integreerida...

Vaip-äratuskell

● Äratuskell on loodud selleks, et unekotid maast lahti saada. Neil pole aga midagi lihtsamat, kui vajutada telefonil «Korda» või kellal «Snooze». Sofie Collini ja Gustav Lanbergi matt-kell aga sõna otseses mõttes nõuab ärkajalt püstitõusmist, sest jääb vait alles siis, kui sellele peale astuda. Ei tasu matti voodist lihtsalt liiga kaugele panna.

Back from Mac

Lubasin kirjutada, miks ma pärast õnnelikku kahte aastat iBook G4 seltsis Mac'ist loobusin ning Windowsi juurde pöördusin. Hüvastijätukiri see siiski pole. See on aja mahavõtmine, paus suhtes minu ja Apple'i kummardatud toodete vahel.

ANDRI MAIMETS
Postimees

● Just nimelt kummardatud, sest suurim soov «nunnude», «imeilusate», «nägusate» Mac'ide järele tõukub esimese hooga Apple'i suurepärasest ja nutikalt suunatud turundusest, mis kutsub sind olema osa pisut dändilike ja edukate, aga kindlasti trendikate linnainimeste kommuunist, omapärasest ja teistmoodi mõtlevast salajasest vennaskonnast.

See on uhke vähemus (Apple) vs massiprodukt (Windows), mis õhkub ka Apple'i nooruslikest reklaamidest. Olete ehk YouTube'is või Apple'i koduleheküljel nägema juhtunud neid USA reklaamiagentuuri TBWA lõbusaid ja auhinnatud klipikesi, milles vastandatakse noort ja tervet Mac'i ning eakat ja põdurat Windowsi. Üks teeb sporti ja on särasilmne, teine on viirusesse nakatunud ja aevastab.

Neid ülalpool jutumärkidesse pandud sõnu kuulsin paljudelt tuttavatelt noil hetkil, mil oma iBook'i e-posti lugemiseks, iCalendri külastamiseks või Safariga internetis surfamiseks kohvikulaual lahti lõin. Vean kihla, et samu hinnanguid on kuulnud teisedki Mac'i omanikud. Uhke tunne, eks?

Aga uhke tunne ja see adumatult hõrk staatus, mis kõigi toredate i-toodetega (iBook, iPod, iPhone) kaasneb, pole ju ainus argument, miks Mac'i ostetakse.

See on kasutajasõbralik keskkond, mis ei koorma minusuguse *dumb user*'i pead ega aega üleliigsega. Pole minu mure vastata ekraanile hüppavates kastikeses ilmuvatele küsimustele erinevate programmilõikude installeerimisest.

Pole minu mure tegeleda *restart*'ide või *reboot*'idega. Lihtsalt istu. Kasuta ja naudi.

Või vähemalt nii mulle näis. Liiatigi õhkasid mitmed Mac'i kasutajad, et kui Windowsit peab pidevalt uuendama, värskendama ja *upgrade*'ima, siis Mac'i puhul seda muret pole, ei mingeid olulisi süsteemiuuendusi või pidevaid arendusi.

Ja näe – pärast G4 soetamist ei läinudki kaua aega, kui Pantherist sai Tiger. Veel pisut ja G4 võinuks ma tõenäoliselt prügikasti visata, sest poodi olid ilmunud uued ja uhked tehaselõhnalised MacBook'id. Kiiremad, paremad, uuemad, integreeritud iCam'idega. Eks sellest esinduses kergelt pillatud suhtumisest oh-see-on-ju-vana-visake-see-ära kõik tegelikult alguse saigi. Nimelt tuli G4 emaplaat välja vahetada juba arvuti esimesel tööaastal. «Aga nende Mac'idega nii juhtubki,» kuulsin IM Arvutitest selgituseks. Aitäh, kuid kus olite te enne, kui ma uue töövahendi eest mitukümmend tuhat krooni lauale ladusin, mõtlesin endamisi. Õnneks pääsesin toona garantiiremondiga.

> Kui ma teist korda kohe emaplaati välja vahetama ei kippunud, soovitasid «heatahtlikumad» müügiesindajad mul sülearvuti vintsidega laua külge kruvida – emaplaadi stabiliseerimine pidavat mikroveast üle aitama. No, thanks!

Täpselt aasta hiljem kordus sama lugu. Ilma garantiita. «See on ju vana mudel. Nendega nii juhtubki,» kuulsin taas vana tuttavat laulu.

Nüüd tulnuks mul endal välja käia mitu tuhat krooni. Kui ma teist korda kohe emaplaati välja vahetama ei kippunud, soovitasid «heatahtlikumad» müügiesindajad mul sülearvuti vintsidega laua külge kruvida – emaplaadi stabiliseerimine pidavat mikroveast üle aitama. *No, thanks*!

Muidugi, mis siin ikka vinguda – kõik, mis liigub, see ju kulub. Eriti sülearvutid, mis paigast paika rändavad. Miskipärast maalib Apple'i turundusstrateegia oma masinatest imeloomade pilte ehk et kui arvutil on häda (viirused, riist- ja tarkvarahäda vms), siis on see tingimata PC.

Ent Mac'id, need on täiesti hädavabad. Aina osta vidinaid juurde ja naudi kas või iLife'i. Meisterda uusi filme, laule, sorteeri fotosid jne.

Kuid mina ei tahtnud filme meisterdada, laule luua ja fotosid sorteerida. Tahtsin Mac'i tubliks tööloomaks, millega oma igapäevase (sageli öise) töö tehtud saaksin: artiklid kirjutatud, e-kirjad loetud ja neile vastatud, internetis käidud, muusika kuulatud ja filmid vaadatud.

Aga see mu lumivalgele kaaslasele ei meeldinud. Tema kippus igapäevasest kasutamisest väsima, muutudes üha kahkjamaks, seejärel kollakamaks, lõpuks roheliseks ja väga aeglaseks.

Muide, klaviatuuriklahvid kaotasid nendel ilutsenud tähekirjad juba kolmandal kuul... Hiljem loopis Mac klahve juba välja. Polnud midagi teha, tuli osta uus klahvistik, et tööd jätkata. Lõpuks sai mul kõrini.

Võib-olla saigi meie suhtele saatuslikuks soov sellest arvutist võimatut nõuda. Anna andeks Apple, aga PC saab nende lihtsate asjadega paremini hakkama. Pealegi – kui Windows *crash*'ib, siis on see ju täiesti normaalne, sest see peabki niiviisi tegema.

Aga võib-olla kohtume kunagi taas. Näiteks siis, kui mul on rohkem raha, et sind ülal pidada. Või kui turule tuleb uusi Mac'i-esindusi. Sest kõigest hoolimata meeldid sa mulle ikkagi.

Ideede jagamise kultuur

Miks tulvab Silicon Valleyst häid ideid justkui paisu tagant, kuid Eestist leiab neid haruharva? Miks võtab eestlastel idee teostamine nii neetult kaua aega? Ja miks enamik ideid jäävad üritusteks ehk luhtunud katseteks?

KRISTJAN OTSMANN
Eesti Ekspress

● Esiteks üks lugu siitpoolt lompi.

Jaan on tahtnud itimees olla nii kaua, kui ta mäletab. Tal on eeldused olemas: ta on loominguline ning ideedest pole tal puudust. Ausalt öeldes tuleb tal uusi ideid isegi liiga tihti – nii kümmekond tükki päevas. Suurem osa neist on jama, kuid iga päev kerkib esile paar, mida edasi arendada.

Jaan on tulevikutegija. Ta on IT Kolledžis viimasel kursusel ning suurema osa ajast veedab ta programmeerijana mainekas ülemaailmses firmas, mille arendusmeeskond asub juhtumisi Tallinnas. Ta saab palka 60 tuhat krooni kuus, papp pole probleem.

Ega sellest tegelikult ei piisa – vaja oleks ikkagi enamat. Nii... 60 miljonit... Ei-ei, 600 miljonit... Dollarit tegelikult! Ja ruttu! Ja kuulsaks tahab ta ka saada. Nagu Gates või Jobs. Või Page ja Brin. Talle kangastub juba pilt sellest, kuidas ta lesib palmi all, kokteiliklaas käes. Mõnus...

Jaan teab juba, milline tema rohketest ideedest hakkab sisse tooma miljoneid. Aga ... see on saladus! Jaan on rääkinud sellest vaid parimale sõbrale. Ideed ei saa teistega jagada, Ega Jaan loll ole. Teadagi, kui kuskil mõttest iitsatad, pannakse see pihta. Neid, kes tahaksid ise selle ideega miljonäriks saada, on oi palju.

Jaan hõõrub käsi ning arendab tasahilju ideed. Sihtrühm, vajaduste kirjeldus, nende rahuldamine revolutsioonilise mobiilse web2.0 teenuse abil... Õhtul kohtub Jaan sõbraga ja nad arutavad isa garaažis kõik läbi. Ülehomme võib hakata koodi kirjutama. Kuu pärast on nad rikkad. Kuu aja pärast kirjutab Jaan sõbraga endiselt koodi. Nii palju ideid on vahepeal tekkinud!

Aasta pärast tulevad nad teenusega välja. Loodetud edu ei saabu, sest Silicon Valleys avalikustasid viis *start-up*'i samalaadse teenuse beetaversioonid juba mitu kuud tagasi. Nad kõik muutsid vaid paari kuuga Jaanilegi tuttavat ideed tundmatuseni ning said populaarseks. Neist nutikaima ostis Google ära paarisaja miljoni dollariga ning teise omanik on nüüd Microsoft.

Jaani meel on mõru: neetud värdjad seal Räniorus. Idee oli ju tema! Ju see ikkagi lekkis. Sõber reetis... Ka sina, Brutus! Aga mis sellest. Jaan hakkab järgmist Suurt Mõtet arendama, mis teeb temast ühel päeval kindlasti miljonäri.

Aga võtame teise loo, sealtpoolt lompi.

John on tahtnud itimees olla nii kaua, kui ta mäletab. Tal kõik eeldused: ta on loominguline ning ideedest pole tal puudust. Ausalt öeldes uusi ideid tuleb tal isegi liiga tihti. Suurem osa neist on jama, kuid iga päev jääb sõelale paar mõtet, mida edasi arendada. Nii nagu Jaanil, on ka Johnil väga hea struktuurne mõtlemine.

> Jaani meel on mõru: neetud värdjad seal Räniorus. Idee oli ju tema oma! Ju see siis ikkagi lekkis kuskilt.

John on tulevikutegija. Praegu on käsil viimane aasta Stanfordi ülikoolis (erialaks inimese ja arvuti suhtlemine) ning suurema osa ajast veedabki ta õppides. Rahaga on kitsas, kuid suviti töötab ta maailmamainega firmas praktikandina tasuta, et kogemusi omandada.

Ka Johnil on unistus: ta tahab saada kuulsamaks kui Gates ja Jobs kokku, aga see pole peamine. Mõned miljardid ei teeks samuti paha, aga küsimus pole ka selles. John soovib muuta maailma paremaks, luues tehnoloogiat, mis aitab meil mõnusamalt elada. See on tema suurim unistus. Kui idee on hea ning pühendud selle teostamisele täiega, ei jää ka raha tulemata.

Johnil on konkreetne idee, mis küll miljoneid ei genereeri, aga paarsada tuhat kasutajat peaks ikka sellele tekkima. Ta on sellest rääkinud kõikjal viimase paari nädala jooksul: koolikaaslastega, õhtul kõrtsus, pühapäeval kirikus, tüdruksõbra aiapeol.

Algul ei saanud inimesed päris hästi aru, mida John tahab teha, kuid siis ta mõistis – inimesed ei vaja teenust sellisena nagu John mõtles. Tuttav riskikapitalist aitas Johnil ideed ümber kohandada ning nüüd loob ta koos kümne sõbraga uue teenuse koodi ja kujundust. Iga meeskonnaliige teeb seda, mida ta kõige paremini oskab. Teenuse beeta tuleb välja järgmisel teisipäeval. Kaks müügimeest otsivad samal ajal teenusele kliente ning John uurib juba praegu, kas Microsoftil või Google'il võiks selle vastu huvi olla. Kui hästi läheb, siis saab nendega koos ideed edasi arendada, ning mine tea, äkki isegi saab veidi raha. Nii mõne miljoni, mida investeerida järgmise idee arendamisse. Elu on ilus!

Hea lugeja, nüüd on käes iseseisva töö aeg: leia viis erinevust Jaani ja Johni käitumises ning vasta järgmistele küsimustele. Millist nõu annaksid Jaanile, et tema unistus täituks? Milliseid ohte sisaldab Johni käitumine? Kas maailm võidaks või kaotaks kui Jaan ja John kohtuksid? Kui tahad, võid sõpradega neid küsimusi arutada.

Kõik käesoleva artikli tegelaskujud on välja mõeldud ning neil puuduvad reaalses elus konkreetsed prototüübid.

Mees, kes teeb Da Vincit

Teate multikaid, kus hull teadlane püüab maailma vallutada? Aare Baumer seda ei tee. [digi] hinnangul on tegemist ühe tervemõistuslikuma mehega üldse. Samas, kolmandat kätt igatseb Aare küll, et jõuaks aknalaual vedelevad robotid kokku panna.

Kuidas sa leiutamisevärgi peale sattusid?
Ma tegelikult tundsin juba väikese lapsena huvi igasuguste rakettide ja mootorite vastu. Kerisin oma esimese transformaatori neljandas klassis niidirulli peale. Panin naela sisse, ühed juhtmeotsad suhu, teised patareisse. Kuna ma tahtsin midagi valmis teha, siis see oli täiesti lollikindel variant. Lõpuks läksin loomkatsetele üle. Tegin päris hirmsaid katseid. Näiteks panin kärbse tsentrifuugi, tsentrifuugisin nii suurtel pööretel, et väikesest elektrimootorist lendas sädemeid. Vot see oli hea katse, tsentrifuugis kärbse nii ära, et see pani mööda põrandat ringiratast.

Kui loomakaitse seda ainult teaks.
No vot, omal ajal polnud sellega probleemi, eks ole.

Kärbse tsentrifuugimisest on palju aega möödas.
Praegu on muidugi teised arusaamad asjadest. 1950ndatel mõeldi gigantselt. Kui labidas, siis suur labidas, kui generaator, siis ikka pirakas. Praegused nanotehnoloogia võimalused liiguvad selgelt vastassuunas. Tomograafid on andnud reaalse võimaluse kaardistada inimese mõtlemist. Praegu ei saa küll veel täpselt aru, kas mõeldakse karvasest mustast koerast, kes jooksis paremale, aga arvuti suudab siiski öelda, et inimene mõtleb koerast.

Kuidas sa sellesse suhtud?
Mida siin suhtuda. Minu suhtumine on sama hea, nagu kingloom suhtub Iraagi sõtta. See on paratamatus. Kui sa mõtled veel nüüd, et nanotehnoloogia, geenitehnoloogia ja elektroonika saab kokku panna, siis tulemuseks on mõtlevad masinad. Ja need mõtlevad masinad oleme meie. Minul on näiteks probleem sapiga, joon liiga palju kohvi. Kujuta nüüd ette, et oleks uut sappi vaja. Kui ma oleksin uhke inimene, siis peaksin ütlema, et igasugused lisaseadmed on üleliigsed. Sellest plaanist vaadates tundub, et ka kingad ja prillid on üleliigsed. Aga kõik ju ometi kasutavad neid.

Sinusuguseid pole just palju. Kuidas sa näiteks tehnikavastastega hakkama saad?
Mulle meeldib asju absurdini viia, et näidata nende tõelist palet. Ütleme, et meil on näiteks taarausulised, kes ütlevad, et ei kannata mingit mehaanilist värki. Ometi sõidavad nad nagu üks mees kõik autoga oma koosolekule. Ma ootaks hea meelega, et nad hakkaksid jala minema kuskile, no las jalutavad sinna Jõhvi. Senikaua, kuni nad molekultasandile ei lasku, on mul väga raske rääkida selliste sektiinimestega. Nad võivad olla väga viisakad inimesed, aga ühel hetkel nad ütlevad, et mikrolaineahi on paha, kuigi ei oska seda põhjendada.

Mis see tüüpiline *error* siis inimestel on?
Ma ei saa näiteks aru inimestest, kes võitlevad GMOde vastu. See on hea võimalus, äkki tekib mingi uus inimliik. See oleks parim võimalus ellu jääda. Aga idee sellest, et me hävitame maailma ära, on lauslollus. Inimene ise muutub. See, mida mina heaks kiidan, mõjub inimestele hirmutavalt. Mulle meeldiks, kui inimese kallal tehtaks võimalikult palju katseid ja eksperimente. Kui meil patseeriks tänaval lõpuste ja sabadega inimesed, siis oleksin inimkonna ellujäämises tunduvalt kindlam kui praegu. Niikaua, kui Eesti inimene tahab süüa puhast toitu, niikaua ootab meid ees vältimatu surm.

Nii et edaspidi ei ulata me tervitamiseks ühte kahest käest?
Konservatiivid kindlasti teevad nii.

Aga on nad ka mõne sajandi pärast enamuses?
Tead, inimestel on soov, et midagi ei muutuks. Aga mulle näiteks küll meeldiks kolm kätt. Kogu aeg tööd tehes oleks vaja ühte kätt juurde. Kolm on minimaalne. See, et meil on kaks kätt, on üsna primitiivne olukord.

> Kui sa mõtled, et nanotehnoloogia, geenitehnoloogia ja elektroonika saab kokku panna...

Su kabinet on kahtlemata üks kirevamaid, mida näinud olen!
Eks siin ole igasugust träna ka. No siin on näiteks üks tulevane eksponaat, kaleidoskoop. Aga siin aknalaual on mõned robotid, mida polnud mujale panna. Siin kasti sees on robotlilled. Igasugust elektroonikat ja pahna, memode peal palju ideid. Näe, siin on mõned ajamasina detailid.

Ajamasina detailid?
Mulle hakkas hirmsasti meeldima ajamasin, mis oli selles 1960ndate filmis. Seal oli ajamasin selline tore tool, mootoriga ja puha. Otsustasin järele teha, originaalsuuruses muidugi. Mul on Hiiumaal puutöömees, kes seda nikerdab, seal on palju nikerdusi. Järgmisel kevadel peaks valmis olema.

[d] JOHANNES TRALLA

[CV]

Nimi: Aare Baumer
Sündinud: 16. detsember 1959, abielus, tütar
Lõpetanud: Turba Keskkooli ja Marketingi Instituudi, kus õppis turundust
Töötanud: enne 2002. aastal Tallinna Tehnika ja Teaduskeskuse tegevdirektori ametisse asumist valgusdisainerina Linnahallis ja mujal
Hobid: amatöör- ja teaduslike projektidega tegelemine

VILJAR SEPP

järele proovitud

> Kui hästi on Vista eesti keelt rääkima õppinud? LK

> Maailma väikseim värviline laserprinter!

[MEIE HINDED]

- **9–10 Fantastiline.** Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui me oodata oleks osanud.
- **7–8 Tippklass.** Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.
- **5–6 Harju keskmine.** Hea toode, plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.
- **3–4 Kolmepoiss.** Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusse ning ostusoovitust talle anda ei saa.
- **1–2 Hoia eemale!** See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

[digi] HEA OST

- Märki «[digi] hea ost» kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud teisele kohale.

[digi] SOODSAIM HIND

- Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

[digi] TESTI VÕITJA

- «[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Suurepärane

OLYMPUS µ 770SW, küsi fotopoodidest, umbes 5500 krooni

Kallis, ega sa ei tea, kus meie uus kaamera on? - Peitsin selle ennist just liiva sisse. Mis siis? - Lähen ujuma, võtaksin heameelega kaamera kaasa...

● Sellist vestlust võib meie supelrandades sel suvel ilmselt rohkesti kuulda. On ka põhjust – Olympuse uus kompaktkaamera µ 770SW ei heitu ei liivast ega veest. Kuna reklaamvideos kaamerat uputati, loobiti ja külmutati, siis puhtalt kiusu pärast nõustusin kaamerat testida võtma tingimusel, et ma tohin sellega teha kõike, mida tehti reklaamiski.

Olympus µ 770SW korpus on metallist, kaamera käeshoidmisel on abiks vaid esiküljelt välja ulatuv plastmassnurk, mille saab nimetissõrme alla sättida, ning küljelt eenduv randmepaela kinnitusserv, mille vastu saab pöidla suruda. Käes istub kaamera mõningase harjutamise järel kindlalt ning nuppude vajutamiseks ei pea pöialt liigesest välja väänama. Ainus nupp, mille vajutamine on tülikas, on sisse-väljalülitamisnupp. See on pisike ja kange, suurte sõrmedega inimesed peavad seda küüneotsaga litsuma. Teisalt jälle pole ohtu, et kaamera end kotis ise sisse lülitaks.

Pese ja loputa

Olympus µ 770SW on ideaalne rannakaamera: kukkumist ei karda, liiv korpusesse ei tungi ning porise kaamera saab meres puhtaks loputada. Lausa uskumatu, kui palju rõõmu võib pakkuda elektroonikariista rannas ringiloopimine ja merevees solgutamine! Kuigi meie randade vesi ja veealune maailm ei kannata välja võrdlust reklaampiltidel oleva sügavsinise mere ja kirevate kaladega, võib mõne põneva kivi või merekarbi ometigi vee all täiesti edukalt fookusse püüda.

Kaamera külmataluvuse testimine tekitas korraks nõutust, kuna parasjagu pole meil just üleliia jahedad ilmad. Ent kus häda kõige suurem, seal abi kõige lähem. Pistsin videosalvestusrežiimil töötava kaamera külmkappi. Poole tunni pärast

LK 30

> Uus edev Nokia, ilusam ja klaasisem LK 33

> Razeri uus hiir, edukalt elustatud disain LK 34

> Philipsi mõttetu MP3-mängija LK 38

suvekaamera

salvestas kaamera endiselt. Ekraan töötas nagu muistegi, üksnes aku hoiatustuluke oli selle aja jooksul ekraanile tekkinud. Muljetavaldav.

Armastab valgust

Pildikvaliteet on sel kaameral nagu keskmisel kompaktkaameral ikka – keskmine. Mitte vilets, aga mitte ka üleliia hea. Päevavalges ja päikese käes teeb kaamera pilti korralikult, kuid ISO tundlikkuse tõustes kasvab kiirelt ka müratase. Hämaras kuusemetsas saab välguta pilti teha küll, kuid selline pilt pakub hiljem pigem lihtsalt äratundmisrõõmu kui rahuldust pildi kvaliteedist. Hämarad olud ja kompaktkaamerad on teadagi teineteisega vaenujalal, seega ei saa seda väga ette heita.

Liikuvate/liigutavate objektide jälgimisega saab autofookus hakkama, ent mitut järjestikust kaadrit on targem teha vastava režiimi abil (1,1 kaadrit sekundis), niisama klõpsates kulub kaamera uue kaadri jaoks töövalmis saamiseks mitu sekundit ning selle aja jooksul võib äsja oma esimese sammu teinud laps jälle põrandale käpuli olla kukkunud. Makrovõtte režiime on kolm: tavaline, supermakro ja valgustatud supermakro, viimase puhul lülitub sisse välgu kõrval olev väike valgusdiood. Kirev taust kipub makrorežiimi eksitama, ent korralikke lähivõtteid saab siiki teha.

[digi] HEA OST

Laisale piltnikule

Säri ega ava pole võimalik seadistada, tuleb leppida vaid värvustasakaalu ja ISO tundlikkuse seadmisega, muus osas peab kasutama eelseadistatud 24 režiimi. Kuigi teoorias katavad need ära kõik eluhuhtumid, näiteks on olemas režiimid «köök», «oksjon» ja «läbi klaasi», siis praktikas tabasin end pidevalt mõtlemast, et kas peaksin näiteks rannaäärset metsa pildistades kasutama režiimi «mererand» või «maastik». Sellegipoolest teeb kaamera automaatrežiimis enamasti korralikke pilte ja põhimõtteliselt piisab tavakasutuseks ainult värvustasakaalu seadistamise oskusest. Matkaselle rõõmustab kindlasti kaamerasse sisseehitatud äratuskell, mis ka väljalülitatud kaamera õigel ajal piiksuma paneb. Puudustele vaatamata on see vahva ja vastupidav kaamera, mida on lust iga ilmaga kaasas kanda. [d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Megapiksleid: 7,1
Objektiiv: 3x (38–114 mm)
Säriajad: 4–1/1000 sek
Lähim teravustamiskaugus: 7 cm
Salvestusvormingud: JPEG, AVI Motion JPEG
Maksimaalne resolutsioon: 3072 x 2304 pikslit
Mälukaart: xD
Ekraan: 2,5" (6,4 cm) LCD
Tundlikkus: 80–1600, Auto
Mõõtmed: 91,8 mm x 59,2 mm x 20,6 mm
Aku mahtuvus: 740 mAh
Kaal: 155 g ilma mälukaardi ja akuta
Muu: veekindel kuni 10 m, survetaluvus kuni 100 kg, külmataluvus kuni -10 °C, puudub optiline pildiotsija

[d] HINNANG:

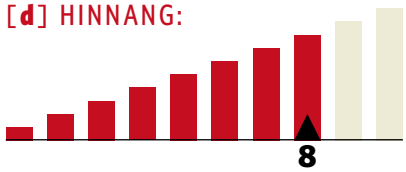

Mittepildistamise vabanduseks ei saa enam tuua halba ilma. Isegi kui fotograaf on läbimärg, on kaamera alati valmis uut pilti klõpsama.

Hea riist õppinud

FUJIFILM FINEPIX S5 PRO, Filmari, 23 900 krooni (kere hind)

Fujifilmi profikaamerate fännid ei pea uues mudelis pettuma, asjaarmastajale on aga S5 Pro võimaluste lahtimuukimine ning enda kasuks töölepanek aeganõudev ettevõtmine. Meie pole asjaarmastajad, nii et käärisime käised üles.

● Kaamerat karbist välja võttes jahmatavad selle suurus ja kaal. Aasta eest fotoaparaati ostes põlgasin Canon 400D ära, kuna see tundus väike ja seda polnud mugav käes hoida, ent S5 puhul tekib vastupidine mure – kas kaamera pole mitte liiga suur ega kipu käest libisema? Pildistades kaob see hirm kiiresti, kaamera istub käes mugavalt ning tööd saab hõlpsasti teha ka ühe käega.

Teiseks jahmatuseks olin piltide põhjal juba valmis – see on aparaadi nuppuderohkus. Terve korpus on kaetud kõikvõimalike rullikute, hoobade ning vajutatavate nuppudega. Kui fotovõhiku jaoks on peegelkaameral niigi arusaamatult palju nuppe, siis S5 nuppudest kärnas kere kõrval mõjuvad konkureerivad «peeglid» lausa rahulikuna. On ilmselge, et S5 nupustiku tundmaõppimiseks kulub tublisti aega, nagu on selge ka see, et kui kõik lülitid kord käe sisse harjutatud, suudab omanik kaamerat pimesi ja kiiresti väga mitmekülgselt juhtida. Seda, mida juhtida, jagub küllaga.

Infoekraan, kust kõik kaamera seaded näha, on oma klassi suurimaid ja mahutab palju.

12 või 6 megapikslit?

Fuji on megapikslirallile käega löönud ning keskendunud sensori kvaliteedi parandamisele. Tulemuseks on küll 12 miljoni piksliga sensor, aga selle dioodid on jagatud kaheks. Suuremad, S-dioodid, salvestavad põhiinfot, väiksemad, R-dioodid, tegelevad üksnes heledate toonidega, protsessor aga ehitab pildi kahest allikast tulnud info põhjal kokku. Lõpptulemuseks on küll kuuemegapiksline pilt, aga selle jäädvustamisel on ametis olnud 12 miljonit dioodi.

Sarnane ehitus on ka inimsilmal, mille võrkkestal on kaht tüüpi valgustundlikke rakke: kolvikesed ja kepikesed. Umbes seitse miljonit kolvikest tegeleb värvusinformatsiooniga, samal ajal kui 150 miljonit «värvipimedat» kepikest mõõdavad valguse heledust.

Tänu heledate alade paremale jäädvustamisele on S5-e üheks sihtgrupiks jätkuvalt pulmafotograafid, kelle hulgas oli populaarne ka S5-e eellane S3 (kuna 4 on Jaapanis ebaõnne number, jäeti S4 vahele), ent magneesiumist korpus ning tihenditega luugid viitavad sellele, et kaamerat loodetakse näha ka loodusfotograafide käes. Viimaste

mehele

Fuji kaamera hiilgab heledate alade detailsuse jäädvustamises ning väga väikese müraga ka ISO3200 juures.

jaoks ei pruugi aga piisav olla sarivõtte kiirus – kõigest 3 kaadrit sekundis.

Kiirustab aeglaselt

Pisut soovida jätab ka protsessori ning puhvrist mälukaardile kirjutamise kiirus – kui mitu kaadrit järjest pildistada, vilgutab aparaat päris pikalt CF-tulukest, enne kui saab hakata ülesvõtteid läbi vaatama. Ning seda isegi üksnes jpeg-d pildistades, raw-formaadi puhul tuleb pärast 5 kaadri jäädvustamist oodata tervelt 30 sekundit, enne kui aparaat soostub salvestatut näitama. Canon EOS 30D näiteks lõpetab viie pildi kaardile kirjutamise vähem kui 10 sekundiga ning suudab pilte ekraanil näidata juba kirjutamise ajal. (Hiljem avastan, et Canonis oli 133kordse kiirusega ning Fujis 80kordse kiirusega kaart, ent kaarte vahetades tulemus ei muutu.) Fuji ütleb ka ise, et ega S5 olegi *action*-fotograafi tööriist, kaamera eelised tulevad esile pigem rahulikumat laadi portreefoto puhul.

Üheks peamiseks eeliseks on suur fotograafiline ulatus. Kes teab täpselt, millist pilti ta tahab, saab seda valida vahemikus 100–400% ning kasutada üht viiest filmisimulatsioonist.

Tõeliselt märkimisväärne on aga kaamera väike müra. ISO 3200-ga tehtud pildid on paremad kui mõne kaamera kaks või kolm korda madalama tundlikkusega pildid ning neid kannatab tõepoolest vaadata. Seal, kus müra on, meenutab see pigem filminegatiivilt tehtud suurenduse oma kui digikaameratest tuttavat «läbu».

Väga asjalik on kaamera tagaküljel all vasakus nurgas olev näotuvastuse nupp. Erinevalt uuema aja digiseepidest, mis tuvastavad nägusid pildistamise ajal, leiab S5 piltidelt näod pärast foto tegemist. Nupule vajutades leitakse fotolt momentaalselt inimese nägu ning suumitakse see sisse – nii saab fotograaf kiirelt veenduda, et pilt on terav ja inimestel silmad avatud.

Nikkori torud ette

Sümpaatne on ka digiseepidelt tuttav abiinfo – menüüs liikudes saab iga valiku juures selle kohta detailsema info ekraanile kuvada. Kellele optiline pildiotsija mingil põhjusel ei meeldi, saavad läbi objektiivi paistva pildi 30 sekundiks LCD-ekraanile kuvada, kuid enne pildistamist tuleb see siiski välja lülitada. Kaamera töötab Compact Flashi mälukaartidega, tunnistades hetkel kuni 4 GB kaarte, ent tulevikus on lootust *firmware*'i uuenduse abil ka suuremaid kaarte kasutada. Nikoni keere tähendab ühilduvust suure hulga Nikkori objektiividega. Lisavarustuse hulka kuuluvad patareisalv, toitekaabel, wifi-saatja ning isegi vöötkoodi lugeja. Viimane salvestab vöötkoodi pildi Exif-info hulka ning pakub lisaväärtust toote- ja kataloogipildistajatele.

[d] KRISTJAN KALJUND

[TEHNILISED ANDMED]

Piksleid: 12,34 megapikslit (6,17 S-pikslit + 6,17 R-pikslit)
Sensor: 23 x 15,5 mm Super CCD SR Pro
Fookus: 11 punktiga autofookus, jälgiv autofookus, käsitsi teravustamine
Tundlikkus: ISO 100-3200
Säriaeg: 30–1/8000 sek
Sarivõte: 3 kaadrit sekundis
Värviruum: sRGB, Adobe RGB
Pildiotsija: pentaprisma, ca 95% kaadrist
Ekraan: 2,5 tolli, 230 000 pikslit
Mõõtmed: 14,7 x 11,3 x 7,4 cm
Kaal: 830 g

[d] HINNANG:

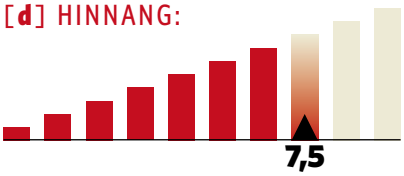

Rohkete võimalustega profikaamera pulma- ja portreefotograafidele või neile, kes ikka veel «vanu häid filmiaegu» taga nutavad.

Lapsused ja

EESTIKEELNE WINDOWS VISTA, küsi arvutipoodidest, alates 1490 krooni

Tarkvara lokaliseerimine on märksa keerulisem, kui pealtnäha paistab. See ei ole lihtsalt sõnade tõlkimine vaid arvuti tegevuse sisu edasiandmine.

● Raskeks teeb tarkvara eestindamise keele eripära. Kui inglise keeles võib *file* olla nii nimi- kui tegusõna, siis eesti keeles tuleb kasutada kahte erinevat sõna. Inglise keeles saab kasutaja arvutit sinatada ning arvuti inimest teieta-da sama sõnaga, aga eesti keeles see ei õnnestu. Lisagem siia tarkvarast endast tulenevad piirangud, nagu ühe ja sama sõna taaskasutus erinevas kontekstis, nuppude ja väljade pikkusepiirangud, ajalooliselt väljakujunenud terminid, mida Microsoft muuta ei luba, jne ning korraga ei tundugi tarkvara lokaliseeri-mine enam kuigi lihtne.

Eestikeelne Windows pole uus

Huvilised on saanud juba ammu ka-sutada eestikeelset Windows XP'd ning eestikeelset Microsoft Office'it, kuid Vista tõlge on suures osas uus. Tava-liselt kipub eestikeelsetele program-midele tehtav kriitika olema lahmiv ja läbimõtlematu, näiteks *Zoom* ei saa

Menüüvalikud on arusaadavad ja loogilised. Kuid nagu näha, pole Microsoft lubanud tõlkida tootenimesid, sestap leiabki menüüst läbisegi mõlemat keelt.

keelevead

Spikker peksab segast.

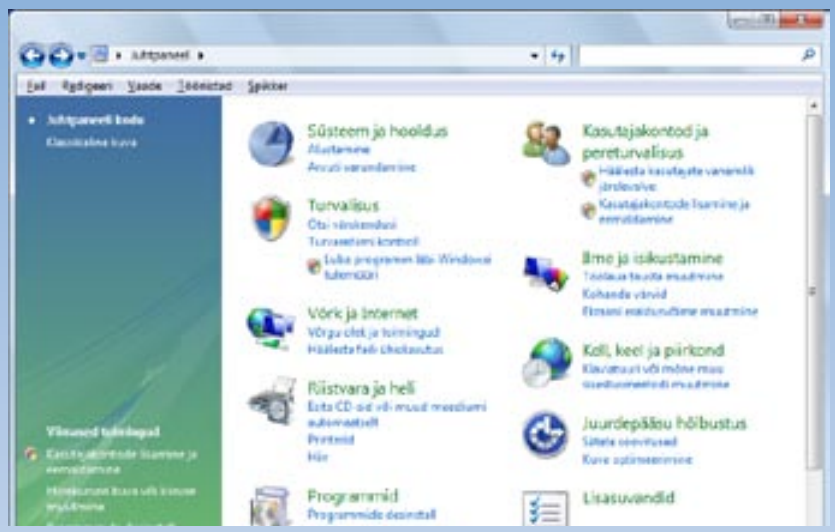

Pole see eesti keel nii kole midagi.

tõlkida Suurenda, nagu seda sageli pakutakse, sest suumida saab ka väiksemaks (*zoom in* ja *zoom out*) ning käske Sätted ja Suvandid ei saa võtta kokku ühe sõnaga, sest need on sisuliselt erinevad ning ka inglise keeles on nende jaoks erinevad sõnad (*Settings* ja *Options*). Sageli on häda ka selles, et kuigi tõlkes kasutatud sõnad on eesti keeles ammu olemas, tunduvad need harjumatud, kuna neid läheb harva tarvis. Eesti keelt emakeelena rääkijal ei tohiks võõristust tekitada «ühiskasutus», «tõrketeade» või «hüpikaken».

Tasub siiski meeles pidada, et lokaliseeritud tarkvara ei peagi vastama pädevkasutajate slängile, vaid austama siiski keelereegleid ning võimalusel tuginema tuttavatele sõnadele ja kontseptsioonidele. See, et Vista failihalduri või Media Playeri menüüs on plaadi koostamiseks käsk Kirjuta, aga mitte Kõrveta või Põleta, ei tohiks ka paadunud itimehi segadusse ajada. Selles osas on Vista eestikeelne tõlge muidugi tänuväärne, et pakub enamjaolt välja tõepoolest eesti oma sõnadel rajaneva kasutajaliidese, tundugu see siis esmapilgul nii pentsik kui tahes.

Paiguti paistab siiski, et Lõuna-Eesti tõlkekeskusel, kellele Microsoft Vista tõlkimise usaldas, on puudu tulnud toimetajaist ja pädevaist tõlkidest, sest kuidas muidu saaks tõlkesse sattuda spikriteema «Monitoril parima ekraani saamine» või «Kuvari virvendamise parandamine»? Kõik kasutajad, kes tahavad, et nende kuvar veel paremini virvendaks, käsi püsti! Seda ma arvasingi.

Kahjuks tuleb tõdeda, et Vista tõlge on kohati ikka väga toores. Silma torkavad kirjavead (Täpsutatus otsing), tõlkimata tekstid (juhtpaneelis on endiselt *Device Manager* juba ammuse Seadmehaldur asemel), terminite segiajamine (monitori, kuvari, kuva ja ekraani eristamine on keeruliseks osutunud) ning muudki lapsused.

Spikker ajab segadusse

Kui nupud ja menüüd on mõistetavad, siis spikritekstid on tõeliselt nutused. Spikritekstist «Kasutades Windows Media Playerit ja privaatvõrgu, saate lasta voogata oma lemmikmuusikal, videotel ja piltidel ükskõik millisesse ruumi teie kodus – isegi ruumidesse, kus puudub arvuti» on võimalik küll aru saada, kuid sellel ei tohiks Windowsi tõlkes kohta olla. Kobamisi ja pimesi on tõlgitud ka tekstiredaktorite lehekülje häälestuse formaadivalikud, kus on loetellu sattunud näiteks valikud Märge ja Täidesaatev. Kuidas need originaalis võiksid kõlada, jäägu juba lugeja mõistatada. Apsakate üleslugemist võiks veelgi jätkata.

Lisaprobleemiks on muude rakenduste kasutajaliidesed, mis jäävad paraku endiselt ingliskeelseks. Nii näiteks poevad pärast Inteli graafikakaardi draiveri installimist töölaua eestikeelse kontekstimenüü valikute sekka ingliskeelsed *Graphics Properties* ja *Graphics Options*. Seega peab inglise keelest siiski veidi aimu olema, et kõigest aru saada, kuna tõenäoliselt jääb mingi osa tarkvarast, millega kasutaja igapäevaselt kokku puutub, siiski alati ingliskeelseks. Sellegipoolest on ka sellisel kujul eestikeelne Vista inglise keelt mittetõnkava kasutaja jaoks ikkagi parem ja mugavam kui ingliskeelne.

[d] SVEN VAHAR

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 1 GHz
Mälu: 512 MB
Graafikakaart: DirectX 9 tugi, vähemalt 32 MB mälu
Kõvakettaruumi: 20 GB kõvaketas, vähemalt 15 GB vaba ruumi
Optiline seade: DVD-ROM
Muu: soovitatavalt audioväljund, internetiühendus

[d] HINNANG:

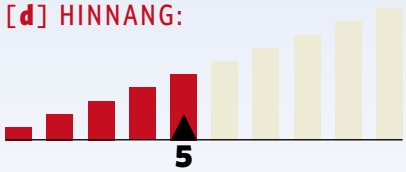

Kui tasuta rakenduse puhul võiks tobedused andeks anda, siis tasulise operatsioonisüsteemi puhul ei saa hinnaalandust teha. Nõrk.

Maailma väikseim

SAMSUNG CLP-300, Beesting, 3490 krooni

Kui mõne aja eest polnud mustvalged laserprinteridki kodukasutaja rahakoti jaoks vastuvõetavas hinnaklassis, siis nüüd saab osta värvilise laserprinteri raha eest, millest ei jagu mõne mustvalge laserprinterigi jaoks.

● Seda, et Samsungi CLP-300 on maailma väikseim värvilaserprinter, võib täitsa uskuda, sest see printer on vaid veidi suurem kui odavamad mustvalged laserprinterid. Välimuselt on on printer igav, tavapärane halli ja tumehalli kombinatsioon ei paku just erilist silmailu, aga see ei häiri, sest seda printerit ostetakse tema sisemise, mitte välimise ilu järgi.

Kompaktsus on saavutatud selle arvelt, et tahmakassetid laetakse otse esipaneeli tagant, selleks pole vaja poolt printerit lahti kiskuda. Tahmakassetid on umbes rusikasuurused potikesed, must tahmapott teistest veidi suurem. Esmakordsel tahma vahetamisel tekib tahes tahtmata küsimus «kas see ongi kõik?». Jah, tõesti. CLP-300 tahma on nii lihtne vahetada, et selle teeb isegi telefoni teel selgeks ka võhikule. Testimise käigus käitus printer igati lollikindlalt, tahmakassettide väljavõtmine, paneeli lahti-kinni klõpsimine ning paberisahtli lahti- ja külgeühendamine tõid endaga iga kord kaasa küll printeripoolse enesekontrolli, ent see ei jooksnud kordagi kinni ega jäänud seisu, kus oleks tarvis saba seinast tõmmata ja otsast peale alustada. Esialgne hirm, et puuduv olekuekraan, millelt printeri hädasid ja soove välja lugeda, hakkab tööd takistama, kadus peagi.

Üllatavalt kvaliteetne

Printeril on vaid kaks nuppu: taga sisse- ja väljalülitamise nupp ning peal katkestamisnupp. Muud toimingud saab korda ajada tarkvara abil, seadistused on lihtsad, printeri juhtpaneel loogiline. Lihtsusest hoolimata töötab printer hästi. Mustvalget teksti prindib masin lubatud kiirusega 16 lk/min. A4-suuruse foto printimiseks kulub aga umbes 30–35 sekundit. Printer toetab ka käsitsi-dupleksrežiimi, milles esmalt prinditakse paaris või paaritud lehed ning seejärel paberit pööratult uuesti ette söötes ülejäänud. Täislehte printides jääb servast valge raam, nagu laserprinterilt oodata ongi, alt ja paremalt 3 mm, ülalt 4 mm ja vasakult 5 mm.

Kõhklusteta võib öelda, et värviprindi kvaliteet on laserprinteri kohta suurepärane. Eripaberi ja tindiprinteri kvaliteediga ei saa seda muidugi võrrelda, ent fotode printimine tavaliselt

värviline

Eemalt vaadates on värviline väljaprint nagu päris. Sellest, et tegu on siiski laserprinterist tulnuga, saab aru alles lähemalt uurides.

kontoris leiduvale A4-paberile annab üllatavalt hea tulemuse. Probleeme on printeril musta värviga: üleminekul päris mustast kas hallile või muule heledamale värvile on näha järsk värvihüpe, kuid see jääb eemalt vaadates märkamatuks ning treenimata silm ei pruugi seda üldse tähele panna. Slaidide, värviliste graafikute ja muu säärase lihtsama värvilise kraami printimiseks sellest kvaliteedist piisab ja jääb veel ülegi. Kuna toonerikassetid on väikesed, siis tasub meeles pidada, et uus musta värvi kassett maksab umbes 700 krooni ning iga värviline umbes 600 krooni, seega pole pidev värviprintimine just odav lõbu.

Must + hall = valge?

Prindikvaliteedi pea ainsa puudusena tuleb märkida seda, et hallile taustale prinditud musta teksti alla jääb aegajalt valge halo. Mida suurem on kontrast kahe tooni vahel, seda tugevam on halo. Puudus ilmneb alles teatud kontrastsusest alates, musta teksti ja tumehalli tausta puhul seda ei juhtu. Uue printeri ja uue tahmakasseti puhul on see mõneti üllatav, tavaliselt tekib selline probleem äratrööbatud seadmetel. Ent see oli ka ainus vajakajäämine, mis dokumentide printimisel silma jäi. Tegemist on kummalise probleemiga, kuid seda, et tavatöös selle probleemi otsa ei pruugi komistada, andis tunnistust ka see, et seda printerit varemgi kasutanud inimene taolist apsakat esmakordselt nägi. Värvipiltide puhul seda probleemi ei esinenud.

Teine asi, mis võib pikemas perspektiivis selle printeri juures häirima hakata, on veidi lahtiselt istuv lehesöötja sahtel. Välja tiritud sahtli tagasiasetamisel tundub, et seda on võimalik printerisse lükata kõrgemalt, kui tegelikult saab.

Ka otsast loksub sahtel veidi paremale-vasakule. Neil, kes ei julge riistvaraga karmilt ümber käia, võib tekkida tunne, et nad on midagi valesti teinud. Kord-paar loksus sisse lükatud sahtel paigast ning printeril süttis hoiatav punane tuluke, misjärel tuli sahtel taas paika suruda.

Hoolimata neist puudustest, on tegemist äärmiselt soodsa printeriga. Igapäevane fotode printimine läheks sellega küll kalliks, ent väiksema kasutuse jaoks on CLP-300 ideaalilähedane.

[d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Tüüp: värvilaser
Ühendused: USB 2.0
Mälu: 32 MB
Lehesöötja: 150 lk
Printimiskiirus: must-valge kuni 16 lk/min, värviline kuni 4 lk/min
Resolutsioon: Kuni 2400x600 dpi
Töökoormus: igakuiselt kuni 24 200 pilti
Toonerite eluiga: must kuni 2000 lk A4 lk 5% katvusega, värvilised kuni 1000 lk A4 5% katvusega
Käivitusaeg: vähem kui 35 sekundit
Voolutarve: keskmiselt 350 W, energiasäästurežiimis vähem kui 17 W
Müratase: kuni 49 dBA
Kaal: 13,6 kg
Muu: käsitsi-dupleksrežiim, vesimärkide, brošüüri ja mitmest lehest kleebitava plakati printimine

[d] HINNANG:

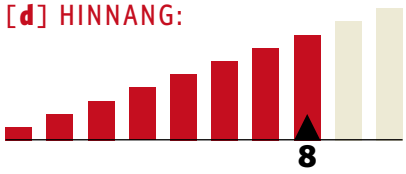

Samsung on suutnud suruda laserprinteri mugavuse ja kiiruse ning viisaka värvikvaliteedi mõnusalt kompaktsesse kesta. Soodne seade.

Tagasitulek ja edasiminek

RAZER PRO CLICK V1.6, Photopoint, 790 krooni; Razer Pro Pad, Photopoint, 475 krooni

Valged hiired on levinuim arvutiloomade rass. Massist eristumiseks võõpab iga tootja viimsel ajal oma pihuloomi lõbusamate värvidega. See, et Razer vastupidi teeb, pole ime – talle on see suund uus. Endiselt ei saa Razerile ette heita, et ta hiir kole oleks.

● Razer Pro V1.6 on tagasitulek ja edasiminek. Naasnud on vana tuttav Diamondbacki kuju, kuid seekord läikivvalges rüüs ja suurte hallide klahvidega. Ümber hiire jookseb taas sinine valgusriba, mis kumab ka rulliku alt, aga Diamondbacki asemel on peale kirjutatud Pro Solutions. Tegemist on nimelt Razeri uue tooteseeriaga, mis tähendab, et vanad tooted saavad valge kere ja uue nime.

Pro V1.6 kuju sobib taas ka vasakukäelistele (Razeri viimased hiired DeathAdder ja Habu olid vaid paremakäelistele), kuid see annab ka pisikese tagasilöögi. Hiirel on küll seitse nuppu – kaks halli ja libisemisvastaselt mati pinnaga peanuppu, rullik ning kaks nuppu vasakul ja kaks paremal küljel –, kuid parempoolseid on ebamugav kasutada. Pealegi ei saa väga hästi aru, kumb parempoolne nupp sõrme all on, sest mõlemal on pimesi leidmise hõlbustamiseks peal identne muhk. Sama segadus toimub vasakul küljel, kuid põial õpib kiiremini ja seda külge on ka lihtsam vaadata.

Razeritele iseloomulikult on kaasas tubli tarkvara, kuigi kodulehel on väljas uuem versioon. Nagu ikka, saab muuta kursori ja rulliku kiirusomadusi. Razeritega tuttavale kasutajale pole uudiseks ka see, et igale nupule saab määrata kindla ülesande või tegevuse. Lubatud on ka makrode tegemine, mis tähendab, et hiir jätab meelde klaviatuuril sisestatud kuni kaheksa märgiga nupujada. Näiteks võid ühe nupu alla määrata, et iga kord, kui seda vajutad, kirjutatakse tekstireale «tere».

Pro Pad'i hiirealus on välja kasvanud Razeri eXactMat'ist. See tähendab, et alumiiniumplaat on sama kujuga, ainult pinnad on heledas toonis. Matil on kaks külge. Karedam, kus hiir libiseb hästi, ja siledam, millel hiir libiseb veel paremini. Tavakasutajal pole sellest lugu, kuid mängurid ja nõudlikud kasutajad saavad valida paremini sobiva poole: kas täpsema (kuigi mõlemad on piisavalt täpsed) või kiirema. Hiireplaadi nurkades on kummijalad, mis hoiavad seda liikumast, samas kaitseb lauapinnast kõrgemal olek plaadi alumist külge.

Kuigi müüakse neid eraldi, on elegantne duo alles koos õiges elemendis (olemas on ka valge klaviatuur, mida kirjutamise hetkel veel Eestis ei müüda). Alalised Razeri omadussõnad «ilus», «täpne» ja «pilkupüüdev» kehtivad endiselt, kuid juurde on tulnud viisakust, väljapeetust, stiilsust. Soovituslik igale puhtust armastavale nõudlikule hiirekasutajale. [d] LEHO LAHTVEE

[TEHNILISED ANDMED]

Sensor: infrapuna-optiline, 1600 dpi
Lugemiskiirus: 6400 kaadrit sekundis (5,8 megapikslit/sek)
Nupud: 7 programmeeritavat
Andmeedastuskiirus: 16 bitti
Hiirealuse mõõtmed: 26,5 x 33 x 0,25 cm

[d] HINNANG:

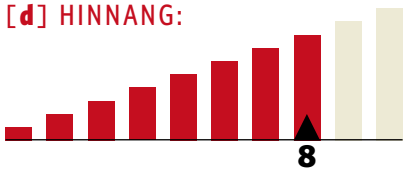

Taaskasutus Razeri moodi – uus kest, vana sisu. Tulemus on ikka suurepärane! Sobib panna ka kontorilauale, ilma et kahtlusi ärataks.

Ah, la luna la luna

NOKIA 8600 LUNA, küsi mobiilipoodidest, umbes 10 000 krooni

Midagi edevat on jällegi varsti Nokia meeste poolt müüki tulemas. Kellel naturaalselt sensuaalsest Nokia 8800 Sirocco Editionist hakkab kõrini saama ja vaja sõpru millegi uuega üllatada, siis nüüd on selleks võimalus uue Nokia 8600 Lunaga.

● Eelkõige müüb seda mudelit välimus: roostevaba teras, kroom ja tumedamaks suitsutatud klaas. Tegemist on liugurtelefoniga, kuid eriliseks teeb selle mudeli liuguri alumise osa klaasist kaas. Edevaim osa telefoni juures on taustavalgus – kui jätta telefon hämaras või suisa pimedas lauale rahulikult seisma, võib näha, kuidas numbriklahvid lähevad õrnalt helendades põlema ja kustuvad taas. See meenutab õuna kujutist Mac'i sülearvutite kaanel, mis süttis samamoodi vaikselt sujuvalt ja siis jälle kustus. Klaasist esipaneel on paraku suurepärane näpujäljekoguja.

Viimasel ajal on telefonitootjatel raske üllatada ostjaid millegi muu kui välimusega. Sisu on tänu Symbian S40 kasutajaliidesele lihtne ja intuitiivne, vähemalt varem Nokia telefonidega kokku puutunuile. Kuna tegemist on ikkagi edeva Lunaga, siis on kaasa pandud paar põnevamat graafikateemat ja helinat, et tavapärastest ja ilmetumatest telefonimudelitest eristuda. Teemad on väga ilusad, eriti must, mis figureerib ka kõikides selle mudeli reklaamides.

Kaunis ja kvaliteetne

Nimed, numbrid, kalender tulid Outlookist üle Bluetoothi telefoni hetkega. E-posti konto eelseadistamise valikus olid kõik suuremad teenusepakkujad eelseadistatud, jäi üle sisestada vaid kasutajanimi ja parool. Ekraan on hea ja kontrastne ning menüüd ja kiri väga hästi loetavad.

Nupud on näpu all mõnusalt pehmed ja mugavad. Pisut võiks nuriseda klahvistiku kahe ülemise valikunupu üle. Vasaku või parema valikuklahvi vajutamisel jäi näpu ots ekraani alaosale. Ei olnud just kõige mugavam tunne, kuna ekraani tasapind on nuppude omast ligi millimeetri jagu kõrgemal.

Korpuse koostekvaliteet on eeskujulik. Liugur liigub vähimagi loksumiseta sujuvalt ja mõnusalt, samas väga vaikselt. Liugurit lahti lükates saab näiteks telefonist külje pealt läbi vaadata. Ekraani mõlemal küljel on võrguga kaetud kõlariavaused, 3D stereohelinate jaoks loomulikult. Ekraan on nii õhuke, et kui liugur lahti lükata, jääb ekraanitagune tühjaks ja telefon n-ö paistab läbi. Helitugevuse nupud on osavalt korpuse küljele peidetud. Mul kulus nende otsimiseks vähemalt minut.

Ilu nõuab ohvreid

Nuppude korpusesse peitmise viis on nii leidlik, et esmapilgul ei pannud neid tähelegi. Ümber korpuse jookseb kroomitud metallriba ning pöidla alla jäävas piirkonnas on sellele paigaldatud reljeefne osa, mis võibki märkamatuks jääda, kui ei oskaks sealt helitugevuse nuppu otsida.

Karp on kaunis ja kaasasolev lisavarustus on seda tüüpi elustiilitelefonidele omaselt rikkalik: nahast vöökott, ekraanipuhastuslapp, hõbedaselt sätendav randmepael. Kõik on stiilselt *bling-bling*.

Karbist laadijat ja andmekaablit välja võttes tekkis sekundiks kõhklus, et mis imeotsik on nüüd kaablitele pandud. Imepisike ja raskesti telefoni külge paigaldatav, jättis teine väikese ja õrna pistikuotsa mulje. See on uus Micro USB-pistik, nii laadija jaoks kui ka andmesidekaablile. Tore vähemalt, et läbi selle pistiku suudab telefon arvuti järel USB-pesas rahulikult akut laadida.

Kasutaks või ise seda igapäevatelefonina, kuid Lunal on üks pisike miinus, nimelt kaal. See «sisemise valguse sütitaja» kaalub pea sama palju kui tehnikafriigi jaoks kordades vingem ja võimekam Nokia N95. Loomulikult ei ole need telefonid funktsionaalsuse osas omavahel võrreldavad, aga isiklikult ei jõuaks nii rasket iluasja küll igapäevaselt kaasas kanda. Aga ega ilu ei peagi olema kerge kanda. [d] OLIVER OJAMAA

[TEHNILISED ANDMED]

Võrgud: neljasageduslik, 850/900/1800/1900 MHz
Ekraan: 240 x 320 pikslit, kuni 16 miljonit värvi
Andmeside: GPRS, EDGE
Ühendused: MicroUSB, Bluetooth, 2,5 mm audiopistik
Ooteaeg: kuni 240 tundi, kõneaeg kuni 3,5 tundi
Multimeedia: kaamera 2 megapikslit (resolutsioon kuni 1600 x 1200), salvestab ka videot (176 x 144 pikslit), MP3-mängija (MP3, AAC, AAC+, eAAC+), FM-raadio
Mõõtmed: 10,7 x 4,5 x 1,6 cm
Kaal: 143 g

[d] HINNANG:

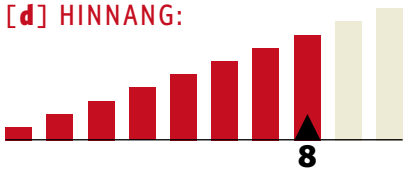

Kindlasti suurepärane telefon edevale inimesele, pea sama eksklusiivne kui Vertu. Kaalub liiga palju, mälukaardipesa ja 3G ei ole.

Läbimõtlemata mängija

PHILIPS GOGEAR SA4125 2GB, Euronics, 1079 krooni

Philips on oma viimaste meile testi jõudnud asjadega üpris meeldivalt välja paistnud, aga kõik ilus saab kord otsa. GoGear SA4125 2 GB mäluga MP3-mängija on kas loorberitele puhkama jäänud disainerite või lihtsalt sinise esmaspäevahommiku vili.

● Selle loo peategelane on ilmselgelt naistele suunatud seade, seda kas või juba kuju pärast. Püksitaskus on sellisele kolakale päris raske kohta leida (välja arvatud Super Mario põll-pükstes). Isegi põhjatutes MacGyveri teksades jääb see ebamugavaks. Mõni potentsiaalne kasutaja võiks klambrist abi leida, kuid ka seda pole. Niisiis, naiste käekotti ta läheb.

Välimuski meelitab komplimendi välja pigem naiste suudelt. Maitse asi, kuidas kummalise kujuga valge kest ja värviline esipaneel meeldivad, aga mind jätavad külmaks. Meelepaha valmistab pisike kaherealine ekraan. Kõik on seal kribu ja isegi paigal olles peab LCD vaatamiseks seadme päris silmade ligi tõstma. Liikumise ajal on ekraani vaatamine muidugi topelt keeruline. Võinuks vähemalt klahvid mugavalt paigutada. «Milleks, inimene tahab ju alati kahe käega oma uhkest Philipsist kinni hoida», arvasid insenerid. Tõesti, kui kavas on teha midagi rohkemat kui vajutada Play/Pause või valida eelnev/järgmine lugu, tuleb appi võtta ka teine käsi ja see käib isegi helitugevuse reguleerimise kohta! Vähemalt menüü on enam-vähem loogiline. Ilmselt selleks, et silmi segadusse ajada, on peetud vajalikuks teha ekraani taustavärv ise vahetuvaks, kuid õnneks saab selle seitsmevärvilise ilutulestiku välja lülitada.

Palju palju küsimusi

Klappide kaabel on tõeline «meistriteos». Kõrvanööbid ei taha kõrvas sugugi seista, aga kui ennast mitte liigutada, siis päris välja need ei kuku. Peagi aga hakkad soovima, et ikkagi kukuksid, sest vähemalt minu kõrvad muutusid nende võõrkehade kasutamisel valulikuks. Kaablist mõnikümmend sentimeetrit mängija poole minnes jääb ette pisike hall karp, millele peale kirjutatud «FM tuner» tähendab raadiot, mida on taas väga ebamugav kasutada, eriti halb on helitugevust reguleerida. Oleks ju võinud panna ka raadio mängijaga ühe kesta sisse. Milleks rihtida välja kõige ebasobivam koht kaabli küljes ja panna lisajubin sinna? Ja milleks on raadio jaoks veel eraldi patareid vaja? Kas selleks, et saaks raadiot kuulata, kui mängija küljest kukub? Jah, ta mängib ka ilma mängijata (ja ka pleierilooga koos, kui soovid), kuid milleks üldse kuulata raadiot, mis alatasa sahiseb? Olen kindel, et kui seda kuulata, unustad halli karbi tihti omakorda kinni vajutada, mistõttu hakkad patareipoe püsikliendiks.

Philips on mängijale kaasa pannud ka CD-plaadi. Kui aga mängija tarkvaraga midagi ei juhtu, pole seda tõenäoliselt kunagi vaja. Kaasasoleva programmiga saab taastada tehase seadeid ja uuendada *firmware*'i, kui uuem on saadaval. Windows Media Player 10 abiga saab muusikat jagada, kuid milleks? Esiteks võib kaasasoleva USB-kaabliga (mis on ebamugavalt lühike) mängija lihtsalt arvuti taha ühendada ja käituda temaga nagu tavalise USB-pulgaga, st faile ja lugusid peale lohistades. Keskmine MP3-formaadiks tehtud album tuleb Philipsisse 20 sekundiga. Teiseks pole WMP muusika mängijasse tõstmiseks sugugi mugav programm.

Koodikeel

SA41xx seeria lipulaev SA4125 (1 või 2 seisab nimes mälu suuruse eest, 5 tähendab raadio olemasolu) on tõeline õnnetus. Kindlasti oleks aparaadi värskel omanikul vaja esimese liigutusena osta korralikud klapid. Nii on mugavam ja heli muutub hetkega paremaks. Kui lisaväljaminekut ei raatsi teha, saab Philipsi mängijat kasutada ka monomikrofonina, kuid ainult selleks see ju loodud pole.

[d] LEHO LAHTVEE

[TEHNILISED ANDMED]

Failiformaadid: MP3, WMA, WAV
Ekraan: 2-realine, 7 taustavärviga 32 x 128 piksliga LCD
Muu: monodiktofon, FM-raadio, 4 ekvalaiseriseadet
Aku: AAA / LR03 Alkaline patarei, kuni 10 tundi
Mõõtmed: 31,5 X 23 X 77,8 mm

[d] HINNANG:

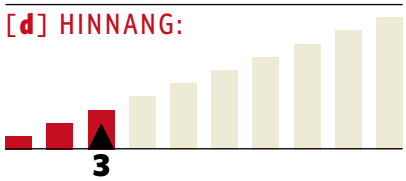

Värvilisest esipaneelist erinev valge raam tekitab õhkõrna tunde ja koostekvaliteet on hea, aga sellega suuremad plussid piirduvad. Kurb.

Parim tiibklaver Eestis

SAMSUNG R25, Euronics, 13 999 krooni

Mõni kuu tagasi kiitsime üht väga odavat Samsungi sülearvutit selle eest, et tal oli parimaid klaviatuure, mida me üldse näinud ja proovinud oleme. Nüüd on aeg uue ja pisut kallima Samsungi käes, mis õnneks jätkab sama superklahvistikuga.

● Kindel on see, et Eesti sülearvutimüüjad ja -tootjad on endale Samsungi näol saanud juurde väga arvestatava konkurendi. Paar aastat järjest oleme me [digis] parimaks kodukasutaja sülearvutiks pidanud HP triibulisi Pavilione, aga kui nii edasi läheb, siis võib HP-l tänavu detsembris [digi] aastaauhindade jagamisel raskeks mina. Ligi 14 000 krooni maksev R25 on väga hea arvuti.

Jälle see klaviatuur

Pilkupüüdev on juba arvuti välimus. Must kaas läigib nagu tiibklaver ning samasugune maitsekas disain jätkub ka kaant avades. Klaviatuur on must, funktsiooninupud sinised. Suured ja väga hea käiguga hiirenupud on samasugusest läikivast materjalist nagu korpus ise.

Klaviatuurist ei saa R25 juureski üle ega ümber, see lihtsalt on nii hea. Tõepoolest, kui sul on arvutit vaja enamjaolt kirjutamiseks (ja kellel poleks), siis minut pärast R25 taha istumist ei suuda sa enam kunagi trükkida pisikeste ebamääraste nuppudega klaviatuuril, mis lainetab nagu kevadine üleujutus Soomaal, ehk siis enamiku teiste sülearvutite klaviatuuridega. R25 klahvistik on kindel, tugev, täpselt õige käiguga ning lausa lust kasutada. Liialdamata: klaviatuur on R25 kõige õnnestunum osa ja meil on selle üle ainult hea meel.

Midagi halba ei saa öelda ka konfiguratsiooni ja hinna suhte kohta. Korralik Core 2 Duo protsessor, 1 GB mälu (Vista muidugi tahaks 2 GB) ja 120 GB kõvaketas, lisaks Bluetooth. Ei midagi erakordset, aga 14 000 krooni eest korralik konfiguratsioon ning sisseehitatud NVIDIA GeForce GO 7300 videokaart kõlbab isegi veidi-veidi mängimiseks.

Samsung on arvutit täiendanud ka ohtra omapoolse tarkvaraga. Süsteemi tervise eest hoolitsevad Magic Doctor ja Update Plus (mis karbist võetud arvutile küll ühtegi uuendust ei leidnud), erinevate töökohtade haldamisega tegeleb Network Manager, turvalisuse eest hoolitseb tagavarakoopiate tegemist meelde tuletav Recovery Solution II jne. Erinevalt paljudest teistest tootjatest ei ole see tarkvara aga pealetükkiv, vaid vajadusel tõesti kasulik. Ja mis veel: R25 on väga vaikne arvuti.

Ekraan paneb nutma

Aga kui te nüüd küsite, miks ei saanud ta nii kõrget hinnet kui odavam ja kehvema konfiguratsiooniga mudel mõni kuu tagasi, siis põhjust peitub eelkõige ekraanis. Läikiv ekraan on küll maitse asi, ent üsna kehva vaatenurgaga ekraan, millel napib kontrasti ja mida kaasasolev NVIDIA tarkvara absoluutselt seadistada ei võimalda, pole 14 000 krooni maksvale arvutile kohane. Ja aku võiks ka ikka kauem kesta kui tunni meie testis.

[d] HENRIK ROONEMAA

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: Intel Core 2 Duo T5500 1,66 GHz
Mälu: 1 GB
Kõvaketas: 120 GB 5400 rpm
Ekraan: 14,1 tolli WXGA ekraan (1280 x 800 pikslit)
Videokaart: NVIDIA GeForce Go 7300
Optiline seade: DVD + RW DL
Ühendused: ExpressCard/54 pesa, 3 x USB, helisisend ja -väljund, 6-in-1 mälukaardilugeja, Bluetooth 2.0+EDR, WiFi (a/g), võrgukaart
Kaal: 2,4 kg
Mõõtmed: 34 x 26 x 2,8–3,9 cm
Tarkvara: Windows Vista Home Premium

[TESTITULEMUSED]

PCMARK05: 3806
CPU: 4173
Mälu: 3413
Graafika: 1972
Kõvaketas: 3593
3DMark03: 2962
3DMark06: 681
Akutest: 0:59

[d] HINNANG:

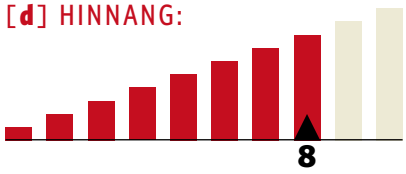

Superhea klaviatuuriga ning hea konfiguratsiooni-hinna suhtega masin. Head hinnet kisuvad alla kehv ekraan ja nõrgavõitu aku.

Palun mulle üks Windowsita sülearvuti

ACMEBOOK AB09-Z96J, 15 471 krooni, Aate Grupp

Eelmises [digi] numbris testisime väiksemat ja lahjemat AcmeBooki sülearvutit. Nüüd on järg suurema käes, mis osutus samuti üle ootuste heaks. Seda nii väljast kui seest. Hind on hea, konfiguratsioon on hea, jõudlus hea. Kokku: hea!

● Pole just kuigi palju arvuteid, mille puhul tahaks ära mainida esmamulje, olgu see siis hea või halb. Enamik arvuteid on lihtsalt niivõrd tavalised ja igavad. Kuigi AcmeBook Z96J pole kujult ega viimistluselt just eriline, on see arvuti must, täiesti must. Ainsa kohana leiab hõbehalli lisanuppudelt ning logolt ekraani allservas. Muus osas on arvuti aga maitsekalt must. Au ja kiitus, see on tõeliselt värskendav vaheldus müriaadile igavatele kahvatuhallidele sülearvutitele.

Jõudu jagub kuhjaga

Riistvara osas pole selle arvuti komplekteerimisel koonerdatud. Viis USB-porti leiab sülearvuti küljest harva ning E-SATA liides on suisa eksootiline lisand. Kiiruse üle ei saa kohe kuidagi kurta: 2 GB mälust piisab isegi Windows Vista jaoks ning 512 MB mäluga ATI X1600 videokaart saab hakkama ka tõsisemate mängudega. «Titan Quest» on mängitav, kui seadistused madalamaks keerata, ning isegi «Oblivioni» õnnestub hea tahtmise korral proovida. Vähem koormavate mängudega saab see arvuti hõlpsalt hakkama ning lauaarvutit polegi vaja käivitada.

Nagu eelmises numbris testitud väiksem AcmeBook, on ka see suhteliselt vaikne. Päris vaikne pole arvuti hetkekski, ent ventilaatori sahin on madal ning ühtlane. Indikaatortulukesed, mis on paljudel arvutitel mingil müstilisel põhjusel häirivalt suured ja silmipimestavad, on siin mahedad ja diskreetsed, märgatavad, kuid mitte häirivad. Arvestades, et see arvuti on mõeldud pigem lauaarvuti asendajaks kui mobiilseks juhukasutamiseks, võiks ekraani resolutsioon olla suurem ning klahvid võiksid olla paigutatud sarnaselt tavaklaviatuurile, korpusel jätkuks selleks ruumi küll.

Tööd saab ka Windowsita teha

Klaviatuur pole tippklassist, kuid on kasutatav, ning kuigi puuteplaadi nupud võivad välja näha vanamoodsad, reageerivad need ülihästi. Sisseehitatud kõlarid kummalgi pool klaviatuuri annavad küll stereoheli välja, aga pole vist vaja lisada, et korralikku heli sealt loota ei tasu.

Sarnase jõudlusega sülearvuteid on müügil teisigi, kuid hinna ja jõudluse suhte poolest saavad AcmeBook Z96J-i vastu vähesed. Kui majapidamises on olemas mõni kasutamata Windowsi litsents või kui soovid osta lihtsalt ilma operatsioonisüsteemita arvutit, siis väärib selle arvuti soetamise mõte küll kaalumist. [d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: Intel Core 2 Duo T7200
Graafika: ATI Mobility Radeon X1600 512 MB
Mälu: 2 GB
Kõvaketas: 120 GB
Optiline seade: DVD +/- RW DL Super Multi
Ekraan: 15,4" WXGA 1280 x 800
Muu: 5 x USB, WLAN (a/b/g), Bluetooth, FireWire, e-SATA, modem, võrgukaart, ExpressCard 54, mälukaardilugeja (MMC, SD, MS/Pro), kõrvaklapipesa, mikrofonipesa, VGA-väljund, S-Video TV-väljund, hiir, sülearvutikott
Tarkvara: operatsioonisüsteem puudub, Asuse DVD-tarkvara, Nero, draiverid
Kaal: 3,2 kg

[TESTITULEMUSED]

3DMark 03:	6824
3DMark 06:	1977
PCMark 05:	4572
Protsessor:	5072
Mälu:	4019
Graafika:	2936
Kõvaketas:	3615
Akutest:	1:45

[d] HINNANG:

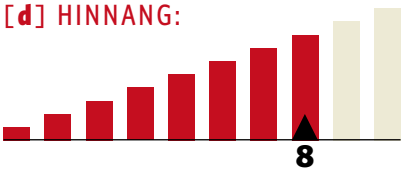

Ergonoomika ja pisiasjad pole päris samal tasemel läbi mõeldud kui kallitel margiarvutitel, kuid siiski on tegemist kobeda arvutiga.

Tagasi laborisse

CREATIVE ZEN AURVANA, Zebra, 970 krooni

Creative'i *in-ear*-kõrvaklappidel oleks justkui kõik olemas – hea disain, mugavad ja ka jooksmisel kõrvas püsivad klapid –, aga liiga head hinnet ikkagi panna ei saa. Midagi jääks õige pisut ikka nagu puudu...

● Mis siis viga? Heli pole päris see. Võiks ju selle minu halva muusikamaitse kraesse ajada, aga ausõna, proovisin igasugu eri muusika ja bändidega, proovisin eri ekvalaiseriseadistusega, proovisin neid toas, õues, ühistranspordis ja kaubanduskeskuse melu taustal ja no ei jäänud päris rahule. Mingisugune oluline osa muusika detailidest läheb kaduma ja tulemus on natuke «ära uhutud».

Helipilt läheb paremaks, kui klapid sügavamale kõrva suruda, aga siis tekib kõrvades ebamugav ülerõhk. Proovige ise endale midagi kõvasti kõrva torgata. Või ärge igaks juhuks proovige.

Plusspunkti saavad klapid aga oma pisikese kuju eest, nad mahuvad isegi mu mootorrattakiivri sisse ära.

Vastu tuleb kohe anda miinuspunkt üsna jäiga ja plastmassise juhtme eest, mis jonnakalt oma kuju hoiab ja igal pool ringi libiseb. Eelistan kerge kummisisaldusega juhet, mis on pehmem ja jääb tänu kummipinnale paremini paika.

Eraldi peaks rääkima kõrva sisse käivast klapi otsikust – Creative on neid kaasa pannud koguni kolm eri suurust, et saaksid endale sobivaima välja valida. Kummist otsik on mugav ja istub väga hästi kõrvas ka jooksmas käies. Vastu tuult kõndides tekitavad klapid tasase vuhina, mida kuulsin küll ainult vaikse muusika puhul.

Välismüra isoleerimise eest saavad need pisikesed nupsud küll väga hea hinde, kohati saavad nad sellega isegi liiga hästi hakkama. Olen harjunud läbi muusika kontoris toimuvat kuulama, nüüd aga ei pannud enam tähele, kui minuga juttu tegema tuldi, aga seda mitte valju muusika pärast.

[d] SIIM TELLER

[TEHNILISED ANDMED]

Sagedusala: 20Hz–20kHz
Tundlikkus: 115 dB
Juhtme pikkus: 1,2 m
Kaal: 13 g

[d] HINNANG:

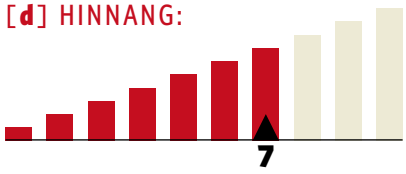

Muusikat mängiv lutsukivi

CREATIVE ZEN STONE (1 GB), Zebra, 565 krooni

Creative Zen Stone on peaaegu ideaalne «kivi» lutsu viskamiseks. Mõnusate ümarate nurkade ja servadega, sobiva suurusega näppude vahele võtmiseks. Tegelikult on ta lutsukiviks liiga kerge, taskusse libistamiseks aga ideaalne.

● Positiivselt üllatas mängijaga kaasas olev USB-juhe, millel pikkust vaid 10 sentimeetrit. Vähem juhtmeid on parem. Loomulikult pakub Creative kaasa oma tarkvara, millega CDsid rippida ja Stone'il olevaid lugusid hallata, aga saab ka selleta hakkama. Arvuti tunneb mängija kõvakettana ära ja laseb lihtsalt MP3-failid sinna peale kopeerida.

Nuppude ja kontrollivõimaluste poolest on Stone'i näol tegu minimalismi koolkonna kindla esindajaga. Funktsionaalsuse poolest võistleb Stone iPod Shuffle'iga – võimalik on muusikat kuulata, teha seda kas järjest või suvalises järjekorras. Ongi kõik. Stone'i toodetakse kuues eri värvitoonis, kaasa arvatud edeva punase või stiilse mustana.

Heli, mida «kivi» kuuldavale toob, on neutraalne, mingit megabassi peale ei keerata, pigem sõltub helikvaliteet kõrvaklappidest (pakis kaasas on igati keskmiselt tavalised klapid). Miinuseks loen üsna valju minimaalse helitugevuse.

Lugusid mahub 1 GB mäluga Stone'i peale enam kui küll ja Creative lubab, et aku peab järjest vastu 10 tundi. Austraaliasse lennates jääb veidi väheks, mujale peaks aga kohale küll jõudma. Aku laadimine toimub samal ajal, kui mängija on arvutiga ühenduses. Lihtne, väike, kerge – mulle meeldis.

[d] SIIM TELLER

[TEHNILISED ANDMED]

Mälu: 1 GB
Ühendus: USB 2.0
Mängib: MP3, WMA
Akukestvus: kuni 10 tundi
Mõõtmed: 5,4 x 3,5 x 1,3 cm
Kaal: 18 g

[d] HINNANG:

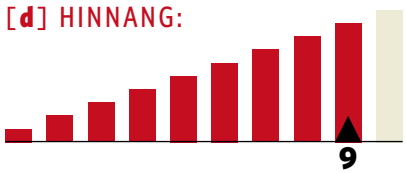

[digi] HEA OST

acc
ACME COMPUTER COMPONENTS

KOJU JA

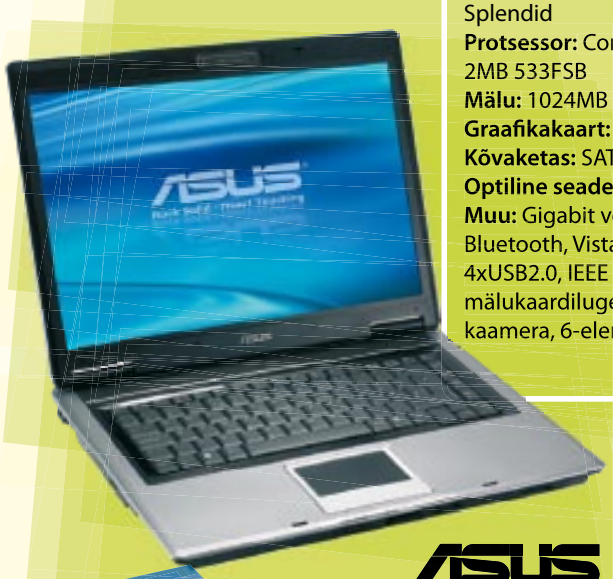

ASUS F3Jr
Ekraan: 15,4" WXGA Glare, Crystal, Splendid
Protsessor: Core2 Duo T5300 1,73GHz 2MB 533FSB
Mälu: 1024MB DDR2-667
Graafikakaart: ATI X2300HM 384MB
Kõvaketas: SATA 160GB 5400rpm
Optiline seade: SM DL 8x DVD+/- RW
Muu: Gigabit võrgukaart, WLAN 802.11g, Bluetooth, Vista HP, sülearvutikott, hiir, 4xUSB2.0, IEEE 1394, TV-väljund, DVI, mälukaardilugeja, 1,3 megapiksline kaamera, 6-elemendiga aku, 2,8kg

ASUS

18 460.-

4440.-

ASUS A686+GPS,
Intel 312MHz protsessor, 3,5" TFT-ekraan 240x320,
SD-mälukaardi pesa (SDIO/SD/MMC), 4MB SDRAM, 128MB ROM, USB 1.1, Bluetooth V2.0, SIR, 1200mAh aku, 165g

ASUS

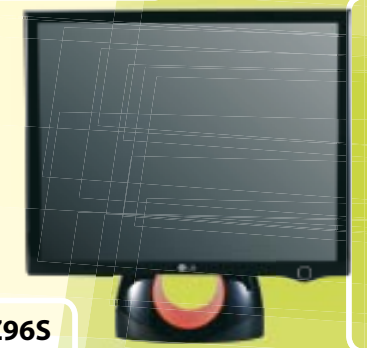

LG LCD L1900R BF Ultra SLIM FLATRON 19"
Punktisuurus: 0,294
Värskendussagedus: 83KHz
Reaktsiooniaeg: 4ms
Kontrast: 2000:1
Heledus: 300 cd/m2
Vaatenurk: H=160 V=160
Muu: TCO03, DVI, F-Engine, Premium Design

4670.-

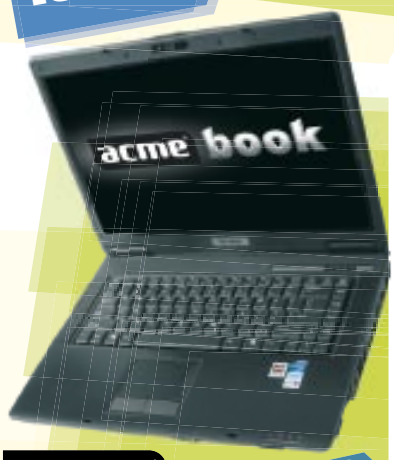

AcmeBook Force AB53-Z96S
Ekraan: 15,4" WXGA
Protsessor: Core2 Duo T7300 (800FSB)
Mälu: 2GB
Graafikakaart: nVidia 8600
Kõvaketas: 160GB
Optiline seade: SM DL DVD RW
Muu: ilma operatsioonisüsteemita, sülearvutikott, hiir, Bluetooth, 9-elemendiga aku, WLAN 802.11abn, gigabit võrgukaart, 4xUSB2.0, IEEE, 1394,S-video TV-väljund, doki port, ExpressCard pesa, kaks mikrofoni, sis-seehitatud veebikaamera, 3,25kg

acme

17 350.-

LG LCD L204WT BF/SF Wide 20"
Punktisuurus: 0,258
Värskendussagedus: 83KHz
Reaktsiooniaeg: 5ms
Kontrast: 2000:1
Heledus: 300 cd/m2
Vaatenurk: H=170 V=170
Muu: DVI, TCO03, F-Engine

4140.-

Toshiba Qosmio F30-140
Ekraan: 15,4" WXGA Trubrite
Protsessor: Core2 Duo T7200 2,0GHz 4MB 667FSB
Mälu: 1x1024MB DDR2-533
Graafikakaart: GF 7600 256MB
Kõvaketas: 120GB RAID
Optiline seade: SM DL DVD+/- RW
Muu: WLAN 802.11g, Blue-tooth, XP MCE, Hybrid TV-tuuner,4xUSB2.0, IEEE, 1394, TV-antenn, 5-in-1 mälukaardilugeja, 3,5kg

20 700.-

TOSHIBA

Canon PowerShot A550
7,1 megapikslit, 4x optiline suum, DIGICII protsessor, iSAPS ja
9-punktiline AiAF, 2" LCD-ekraan, ISO 800 tundlikkus, laiekraansalvestus,
USB, AV/AA aku.

2670.-

Canon

KONTORISSE

6157.-

Canon Digital IXUS 75 Silver
7,1 megapikslit, 3x optiline suum, 12x kombineeritud suum, DIGIC III protsessor, 3" LCD-ekraan, USB2.0, AV aku

Canon

CANON DC-22
DVD-videokaamera, 2,2 megapikslit, 10x optiline suum, pildistabilisaator, 2,7" LCD-ekraan, kõrgresolutsioon 16:9, USB2.0, Pict Bridge liides

9990.-

Canon

SONY

SONY DCR DVD306E
DVD-käsikaamera, 1070 kilopikslit, Carl Zeiss Vario-Tessar objektiiv

9000.-

SONY DSC S800
8,1 megapikslit, 6x optiline suum, MS Duo ja MS Pro Duo mälukaardi tugi, 2,5" LCD-ekraan, 56MB sisemist mälu, täismetallkorpus, 2xAA akud.

uus mudel!

Canon

4300.-

SÜLEARVUTIKOTT
Case Logic VNC13
Õhuke sülearvutikott 13" sülearvuti jaoks, nailon

325.-

case LOGIC

CANON DV MV-900
800 kilopikslit, 25x optiline suum, 2,7" LCD-laiekraan, tegelik laiekraanvideo 16:9, AV, DV- ja MiniDV-väljund, Li-ion aku NB2LH

4130.-

Canon

NAVIGON PNA 3100 CAR NAVIGATION SYSTEM
3,5" puutetundlik ekraan, SiRF III, 512MB mälu, Ida-Euroopa kaardid

NAVIGON

4170.-

SUUR TEST

EGERT KAMENIK

Siin me oleme. Vist

Kus ma olen? Miks ma siin olen? Esimesele küsimusele annab vastuse kaardiga käsi-GPS. Teisele küsimusele tuleb vastust mujalt otsida. [digi] uuris, kuidas käsi-GPSid asukoha näitamisega hakkama saavad ja kui hästi uude kohta juhatavad.

● Kui testi jaoks tuli välja otsida vähemalt kaheksa erinevat mudelit, siis selgus, et suure vaevaga saabki täpselt kaheksa kokku – rohkem Eestis erinevaid värvilisi kaardiga mudeleid meile teadaolevalt ei müüdagi. Kaks suurt tootjat, kes käsi-GPSide turgu Eestis jagavad, on Thales (Magellan) ja Garmin. Thalest müüb Alfa GPS, Garmineid Jakari Marine OÜ. Mõlemate poed asuvad Pirital üksteisest vähem kui saja meetri kaugusel.

Ujusime siit, siit ja siia

Kaheksa GPSi seast leiab päris pisikesi ja lihtsaid ning veidi suuremaid, aga ka ühe päris suure, mis sobiks näiteks Hummeri armatuurlauale. Sisult suured GPSid pakuvad mänge, lisaprogramme ja isegi langevarjuri abimeest. Langevarjuklubidest järele küsides selgus, et mõned on julgenud GPSiga hüpata küll, kuid ainult baromeetri järgi kõrgust näitava GPSiga, siis on kõrguse näit täpne.

GPSide testimiseks tuleb loomulikult välja minna. Toas levi tavaliselt ei ole, sest navigatsiooniseadmed tahavad vahetult taevast näha. Uuemad, SiRFstar III antenniga varustatud seadmed saavad ka siseruumides umbkaudu asukoha määratud.

Väljas tuleb käsi-GPSiga vaadata mitut olulist parameetrit. Esiteks – kui kiiresti määrab ta asukoha pärast sisselülitamist. Ei maksa loota, et koordinaadid visatakse kohe ekraanile, kõigepealt kulub paar minutit satelliidi otsimisele ja seejärel täpsustatakse asukohainfot, kuni pilt selge.

Oluline on seegi, kui täpselt liikumisel asukohta määratakse ja näiteks salvestatud huvipunkte üles leitakse. Täpsus sõltub paljudest asjadest: satelliitide asetusest taevas, ilmast, aparaadi asendist ja muidugi ka otsitava koha koordinaatide täpsusest. Parimates tingimustes piirdub GPS kõigest mõnemeetrise veaga.

Teekonna jätavad GPSid meelde iga natukese aja järel koordinaate salvestades, et pärast saaks arvutisse laadida träki ehk teekonnapunktide faili. Seda saab vaadata erinevate programmidega, näiteks GPSU või Google Earthiga.

Eesti polegi valge laik

GPSi valikul on lisaks täpsusele oluline mälumaht, millest sõltub, kui palju punkte mällu salvestada saab. Kõik värvilise ekraaniga GPSid on varustatud mälukaardiga.

Teekonda pole pärast arvutist vaadata nii huvitav ja kasulik, kui otse GPSi ekraanilt metsas. Sellepärast valisime testi need mudelid, mis oskavad kaarti näidata. Eesti kohta teeb kaarte nii Garminile kui Magellanile Regio. Täpsus on umbes sama nagu Regio maanteede atlasel ja enamasti on sellest abi – liigutakse ju põhiliselt mööda teid. Lisaks teedele on Regio kaartidel kaasas ka huvipunktid bensiinijaamade asukohtadest kultuuriasutusteni.

[d]KAIDO EINAMA

GPSide Hummer

MAGELLAN EXPLORIST XL

● See on tõeline GPSinduse Hummer. Suur, must, kummikattega ja karmi väljanägemisega. Tegemist on suurima ekraaniga käsi-GPSiga, mis siinkandis nähtud.

Suure ekraaniga GPS oskab ainukesena Regio teedekaardilt teid ära tunda ja juhendada neid mööda, mitte ei määra teekonda linnulennult nagu teised. See teeb XList tõsise tööriista, loodetavasti jõuavad ka teised GPSid kaarditundmises XLile järele.

Liiklusest ei taipa XL midagi, tema jaoks on kaardil vaid suuremad ja väiksemad teed. Ta proovib hoida otse ja suuremate teede ligi, kuid arvestab ka ühesuunalised teekonna sisse, isegi kui seal tuleb liikuda vastassuunas. Jalgsi ja jalgrattaga liikudes on sellest siiski üsna palju kasu, kuna näiteks päevateekonna planeerimisel ei anna linnulennult arvutatud kaugus ju eriti palju infot teekonna tegeliku pikkuse kohta. XL loob ka teekonnalegendi, kus kirjas, millal ja kuhu pöörata – justnagu «päris» navigaator. Autonavigaatoritest eristab teda aga see, et pööramisest antakse märku vaid piiksumistega, mitte hääljuhtimisega.

Täpsus on seadmel hea, jäädes veidi alla Garmini GPSMAP-seeriale. Kindelpunktis oli ta täpsuse poolest kolmas.

Akusid õgib see riist nagu Hummer kütust, sisse on vaja panna neli AA-tüüpi patareid või akut. Tööaega jagub kõigest 19 tunniks – suur ekraan tarbib palju. Kui XLil oleks veel kompass ja baromeeter, võiks seda nimetada üsna täiuslikuks käsi-GPSiks. 10 000 krooni eest võiks ju olla?

Muust heast väärivad sellel GPSil märkimist väga mugavad nupud. Erinevalt teistest käib SD mälu sisse küljeklapi alt, mitte akude kaane tagant, mis on ka väike mõnus lisamugavus.

[d] HINNANG:

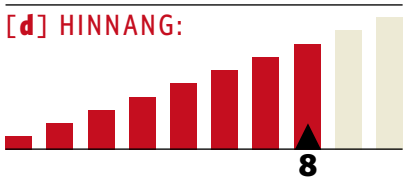

Suurte taskute ja suurte plaanidega tegelasele. Hiigelhinnaga hiigel-GPS, mille ekraanilt näeb kaarti paremini lugeda.

Kindel kui langevari

GARMIN GPSMAP 60CSX

● See Garmini mudel erineb eelmisest mudelist peamiselt teist värvi korpuse poolest, kuid ka sisus on üht-teist muudmoodi. Menüüst saab määrata mitmeid vaid langevarjuritele arusaadavaid parameetreid. Langevarjuklubist üle küsides selgus, et GPSidega hüpatakse küll. Ainult et spetsiaalne kõrgusemõõtja on ka igaks juhuks kaasas.

GPSMAP 60CSx-i usaldavad langevarjurid sellepärast, et tal on baromeeter, mille abil saab kõrgust väga täpselt määrata. Tavaliselt määravad GPSid kõrgust satelliitide järgi, kuid tehniliste iseärasuste tõttu suudab satelliitnavigatsioon määrata paremini kohta horisontaalis kui vertikaalis. Kõrguses võib eksimus ületada kümneid meetreid, mis langevarjuri jaoks on juba liiga palju. Baromeeter näitab kõrgust mõnemeetrise täpsusega. Sellepärast näitaski see GPS 11meetrisesse piirivalvetorni ronides Tsitre rannas torni kõrguseks 11 meetrit. Eelnevalt sai kõrgus kalibreeritud merepinna lähedal nulliks.

Sel mudelil on ka teine kallimate käsi-GPSide omadus – elektrooniline kompass. Lihtsamad GPSid määravad suunda liikumise järgi, see GPS oskab maa magnetvälja arvestada suuna leidmisel ka paigal seistes nagu tavaline magnetkompass. Selleks, et elektroonika joonde ajada, on vaja elektroonilist kompassi kalibreerida. See on lihtne: tuleb keerata GPSi aeglaselt kaks tiiru päripäeva. Praktikas vajab õige kiirusega pööramine harjutamist, enne kui GPS arvab suunad selged olevat.

Kindelpunkti asukoha määramises jagas see seade GPSMAP 60Cx-iga võrdselt esikohta: jõudis kiiremini nulli ja oli koordinaatides kõige täpsem.

[d] HINNANG:

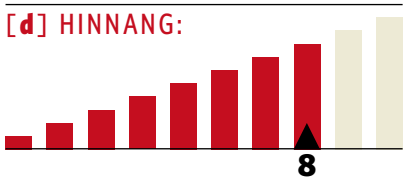

Seda langevarjurid kasutaksid. Kompass töötab ka maa magnetvälja järgi väga täpselt. Isegi ekstreemmatkajale hea abimees.

Termomeetriga seebikarp

MAGELLAN EXPLORIST 600

● Seebikarp pole GPSide juures üldsegi mitte halvustav sõna. Magellanide voolujooneliste väikeste GPSide kuju on igati käepärane ja väidetavalt pidid nad lisaks veekindlusele ka vee peal püsima (pole proovinud).

eXplorist 600 on nagu eXploristide seeria teised värvilise ekraaniga GPSid vaid 16 värviga, mis on veidi kummaline, sest näidata tuleb ju ikka värvikirevaid kaarte, kus värvide ulatus tuleb arusaamisel aina kasuks.

See-eest on ekraan kirgas. See GPS suutis kõige kirkama pildi ette manada ka päikese käes.

Termomeeter on rasketel matkadel samuti hea lisaseade. Kuigi sellel mudelil on olemas spetsiaalne aku 1300 mAh, suudab see töötada vaid 17 tundi. Võiks ju rohkem, kui juba spetsiaalakude peale on mindud. Akude vahetus on ka kallis, need maksavad mitmeid kordi rohkem kui tavalised patareid.

Tegemist on eXploristide seeria tippmudeliga, millel on loomulikult ka baromeeter ja elektrooniline kompass. Suunanäitaja kalibreerimine õnnestus sellel navigatsiooniseadmel kõige kergemini.

Paar aeglast tiiru ümber oma telje ja toimis. Kõrgust näitab eXplorist 600 tänu baromeetrile täpselt – 11 meetri kõrguses tornis otsustas ta näidata 15 meetrit üle merepinna.

Arvestades sellega, et ilma baromeetrita GPSid eksisid kuni kümme meetrit ja enam, pole ju tulemus paha.

See kerge GPS läheb ilmselt hästi kaubaks keskmisest tõsisemale matkajale, kes vallutab lumiseid tippe, kuid aku võiks siiski tugevam olla, eriti külmas.

[d] HINNANG:

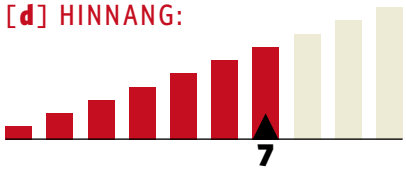

Kui soe mu taskus on? Kas ma langen piisavalt kiiresti? Mis suunda jääb põhjapoolus? See GPS teab. Paraku on aku nõrk.

Täpne ja kiire

GARMIN GPSMAP 60CX

● Klassikalise väljanägemisega seade. Antenn on ülitundlik SiRFstar III tehnoloogiaga, mis peaks tagama paarimeetrise täpsuse. Kui just maavalduse piiriposte üle mõõdistama ei hakka, on asukoha määramisel sellest täpsusest enam kui küll.

Kõik testitud Garmini mudelid on kahe patareiga või AA-tüüpi akudega. Igast putkast saab vajadusel juurde osta patareisid. Need kestavad peaaegu ööpäeva.

2,66tolline värviline ekraan edastab 256 värvi, rohkem kui Magellani GPSid, kuid kaarti kuvades tundub kummaline, tootjad GPSidel nii lahjasid ekraane kasutavad. Mobiilidel on kümneid tuhandeid värve, kaardil tuleksid ohtrad värvid kasuks.

Arvutiga ühendamine on USB-kaabli abil lihtne. GPS töötab ka tavalise USB-mäluna. Kes tahab, võib sellega faile kanda. Tegemist on ju vee- ja põrutuskindla seadmega, failid peaksid selles säilima üsna hästi.

60Cx salvestab kuni 10 000 teekonnapunkti, micro SD-mälukaardile saab laadida veel rohkem punkte ja kaarte navigeerimiseks. Regio kaart Garminitele maksab 590 krooni ja on üsna detailse teedevõrgustikuga. Paraku ei saa nende teede järgi navigeerida, ehkki navigeerimise jaoks on menüüs kõik valikud olemas. Kui seadmes on mõni Lääne-Euroopa kaart, siis oskab ka see käsi-GPS õigest kohast pöördeid näidata ja mööda maanteid kohale juhatada. Nüüd tuleb aga leppida n-ö avamaafunktsiooniga: näidatakse sihtkoha kaugust linnulennult, suunda, eeldatavat kohalejõudmise aega ja kiirust. Tasku-GPSi jaoks on sellest küll. Eesti Vabariigi kindelpunkti (täpselt määratud koordinaatidega post kuskil maastikul) asukoha määras GPSMAP 60Cx peaaegu et kõige kiiremini.

[d] HINNANG:

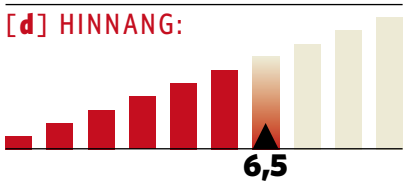

Garmini täpne ja lihtne GPS. Baromeetrit ja kompassi pole, aga muus osas sobib nii jalgrattaturistile kui metsas ja soos matkajale.

Odav ja tugev

GARMIN ETREX VISTA CSX

● Windows Vistaga siin palju pistmist pole – kasutajaliides on ikka sama kui teistel Garminitelgi. Vista tähendab aga selle odavama hinnaklassi eTrexide seeria juures seda, et mõned kallite GPSide lisafunktsioonid on nüüd juures. Näiteks elektrooniline kompass ja baromeeter. Seega saab sellegi mudeli koos langevarjuriga lennukist alla visata. Sobib neile, kes tahavad rohkem funktsioone, kuid lepivad eTrexi kehvema täpsusega. Kuid nagu hiljuti lubas Garminite maaletooja, on ka meil võimalik juba juulis osta uut eTrex Vista mudelit HCSx, mis on juba ülihea tundlikkusega SiRFstar III antenniga, kuid lühema aku tööajaga.

Välitestis käitus eTrex Vista kindelpunktis üsna sarnaselt eTrex Legendile, jõudes esialgu koordinaatide määramisel tõele üsna lähedale, kuid hüpates siis mitu korda näitudega kaugustesse minema. 8 meetrit jäi lõplikuks täpsuseks testil kindelpunkti posti peal, seegi pole ju väga paha, arvestades seda, et tegemist pole täppisantenniga mudeliga. Mõnevõrra aitab täpsust parandada WAAS/EGNOS tugi, mis on satelliitidest ja maajaamadest koosnev koordinaatide täpsustamise süsteem. Teised testitud GPSid olid ka kõik WAAS/EGNOS toega. WAASi eristab EGNOSest see, et üks on Euroopa, teine USA ülespandud täpsustav võrk.

Geopeituse funktsioon on sellel ja teistel Garmini mudelitel väga mugav: saad aarded salvestada muudest huvipunktidest eraldi ja aardeleidude üle arvet pidada, kuna Garmin näitab erinevalt neid aardeid, mis leitud ja neid, mis veel leidmata. Kes seda mängu lähemalt proovida tahab, vaadaku www.geopeitus.ee.

[d] HINNANG:

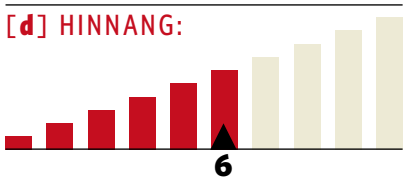

6

Odav ja tugev. Neile, kellele meeldib funktsioonide rohkus ja kes ei hooli supertäpsusest. Puudub täpne SiRFStar III antenn.

Ja raha jätkub kauemaks

MAGELLAN EXPLORIST 500 LE

● Keegi ei tee välimuse järgi vahet, mis eristab mudeleid 500 ja 500 LE. Kui aga avada uue GPSi karp, siis ei leia sealt enam akut. Aku on Magellanidel kallis ja selle arvelt saab jälle natuke hinnas kokku hoida.

900 krooni odavam mudel ongi neile, kes tahavad GPSi, kuid keda ei huvita Magellani kallis aku. 500 LE-ga saab kasutada ka kolme AAA-tüüpi patareid. Kalli aku üle nurisejatele on vastu tuldud – siis, kui uued eXploristid nende spetsiaalakudega välja ilmusid, nurisesid foorumites paljud, et tahaks ikka patareisid ka sisse panna, kust neid akusid ikka igal pool võtta.

Nüüd siis ongi nurisejatel see võimalus mitte nuriseda ja panna odavamale GPSile sisse selline energiaallikas, mida nad ise tahavad. 900 krooni jääb aga muudeks kulutusteks.

Selle 900 krooni eest saab juurde osta näiteks rattahoidiku või vutlari. Kahju ainult, et kaasas pole ka toiteadapterit, et saaks näiteks autos akude asemel sigaretisüütajast toite võtta või kodus GPSi seinalaadijas hoida. Kuid adapter käibki vaid akudega kaasa. eXplorist 500 ja 600 seeria käsi-GPSid on akudega mugavad just sellepärast, et neid saab otse laadida.

Miskipärast jäi seda GPSi kasutades mulje, et spetsiaalakuga kestab ta kauem kui kolme AAA tüüpi patareiga. Ilmselt on võimalik ka ekstra kaua kestvaid kallimaid patareisid osta, paraku tuli leppida tavaliste, kaubandusvõrgus saadaolevate väikeste patareidega, mis kestsid ligi 12 tundi.

[d] HINNANG:

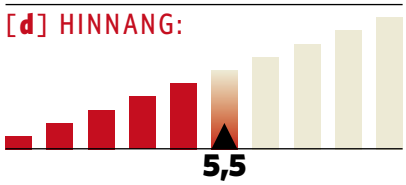

5,5

Kasutajaid võeti kuulda: ei taha kallist liitiumioonakut, andke patareiga mudel! Ja see siin ongi selline. Odav ka veel pealekauba.

Kaart on, värvid on, mida veel vaja?

MAGELLAN EXPLORIST 500

● Ikka seesama 16 värviga ekraan, ikka seesama 1300 mAh aku. Aga võrreldes 600 seeria eXploristiga pole baromeetrit, kompassi ja termomeetrit. Kui need tunduvad asjatu luksusena ja ülejäänud raha tahaks kulutada millegi muu asjaliku ostmisele, tasub võtta eXplorist 500.

Sest kaart ju on? On. Värviline ekraan ka. Salvestab 2000 teekonnapunkti ning 500 huvipunkti ja sellest tavalisele matkajale piisab. Turistist rääkimata. Täpsuselt ei jää ta alla teistele Magellani GPSidele, kasutab 14 kanalit nagu teised eXploristidki.

GPSil on viis erinevat navigatsiooniakent, mille vahel saab menüünupuga kiirelt liikuda: satelliidiekraan, millel näha satelliitide paigutus taevas ja signaalide tugevus, kaart asukoha, huvipunktide ja läbitud teekondadega, asukoht (geograafilised koordinaadid, kõrgus, täpsus, odomeeter) ning kompass, mis lisaks suunale näitab päikese ja kuu asukohta ning valitud sihtpunkti suunda ja kaugust. Sarnased navigatsiooniekraanid on ka teistel Magellani GPSidel.

[d] HINNANG:

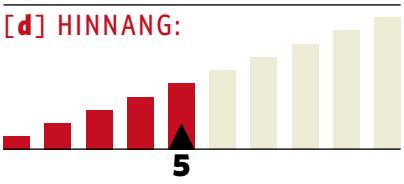

Aku kestab vähe ja on kallis. Kaardid, värvid, mugav seebikarbikuju ja kumminupud on olemas, ujub vee peal, kalale võib sellega minna.

Esimest korda paksu metsa

GARMIN ETREX LEGEND CX

● eTrexide seeria on seni hädas olnud kehva täpsusega antennidega. Sügisest pidi see olukord muutuma, kuid praegu testitutel olid veel vana tüüpi, mitte SiRFstar III antennimoodulid. Täpsus oligi tunduvalt kehvem, kuid kuna tegemist on n-ö esimese ostu GPSidega – need on lihtsad, odavad, töökindlad –, tuleb paraku selle nimel mõned head omadused välja optimeerida.

eTrexil on veidi väiksem ekraan kui GPSMAPidel, saab salvestada vähem huvipunkte ja nupud on ebamugavamad. Miks küll on navigeerimiskang tehtud ekraani kohale? Üsna ebamugav on seda parema käega liigutada. Tundub, et eTrexi on vasakukäelistel mugavam käes hoida.

Siiski sai eTrex Legend kindelpunkti juures suhteliselt kiiresti hakkama. Millegipärast kippus näit minema «ujuma», kui jõudis kindelpunkti koordinaatidele lähedale ja nii mitu korda järjest. Pikapeale aga GPS rahunes ja näitas viga tühised 6–7 meetrit. Algajale GPSi kasutajale metsa seenele või järve äärde kalale minekuks on sellest küll ja reisija saab samuti hotelli või restorani otsingul hakkama. Kaardid on sellel odavamal mudelil ju samad mis kallimatelgi. Neid tuleb vaid pisemalt ekraanilt piiluda.

Hea reisi-GPS on see mudel aga kahe asja pärast: esiteks on ta pisike ja kerge, kaob peopessa peaaegu ära. Teiseks on aku tööaeg hiiglapikk. 32 tundi tähendab, et ööpäev ja enamgi on akusid vahetamata kindlustatud. Mainimata ei saa jätta ka olulisi lisavidinaid, mis tegelikult olid ka kõikidel teistel Garminitel olemas, selles lihtsas GPSis torkasid aga paremini silma: stopper, alarm, kalkulaator ja kuus mängu.

[d] HINNANG:

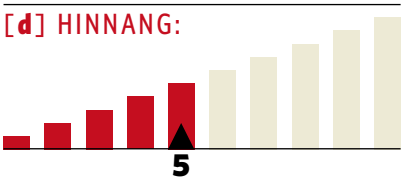

Esimese GPSi ostjale hea valik. Juhatab kohale, teeb palju muudki. Aku peab öö ja päeva ning jõudu jääb ülegi. Täpsusest jääb vajaka.

[digi] ütleb:

● Magellan ja Garmin on päris osavalt teinud oma mudelivaliku nii, et igaühele leidub midagi. Kes tahab rohkem funktsioone, kes suuremat ekraani, kes täpsemat koordinaatide arvestust ja kes kiiremat reageerimist, ikka saab.

Kuna GPSinduses on lisaks koordinaatide järgi linnulennult kohaleminekule aina olulisem ka mööda tänavaid liikumine, sai Magellani eXplorist selle uuenduse eest napi võidu kätte, kuna tal leidus lisaks navigatsioonivõimalustele ka muid eeliseid. Kuid hind – see on jah sellel suurel GPSil mõõtmetele vastavalt üsna krõbe.

Garmini GPSMAPi mudelid on väga täpsed ja neid maksabki valida siis, kui on vaja orienteeruda sihtpunkti võimalikult väikese veaga. Maamõõtja tööd piiripostide paigaldamisel küll hinnata ei saa, kuid klassikaline näide parklas auto otsimisest toimib – auto asukoht määratakse parkimiskoha täpsusega.

Geopeituse mängimiseks on GPSMAPid väga head, jalgrattamatkaks samuti. Kiire reageering tähendab, et õiget kohta ei magata maha.

Kuid alati polegi tippkiirus ja täpsus niiväga olulised. Tavaline turist, kalamees või pühapäevamatkaja saab edukalt hakkama odavamate eTrexidega, mis pole küll nii täpsed, kuid sisaldavad peaaegu samu funktsioone kui kallimad GPSid. Pealegi on selle seeria mudelid piisavalt pisikesed igale poole kaasavõtmiseks.

Magellani GPSid on viimase muutusega tooteseeriates saanud voolujoonelise ja käepärase välimuse, ehtsa seebikarbi kuju. Ehkki esialgu oli mõnedel kasutajatel nurinat kallite akude pärast, mis uutesse eXploristidesse ilmusid ja mille koos GPSiga pidi kinni maksma, ilmusid õige pea ka adapterid kolme AAA-patarei jaoks ning 500 LE oli mudel, millel karp akut ei sisaldanudki, seega sai navigeerijat pakkuda juba oluliselt odavamalt. Kui aga eXplorist 500st jääb väheseks, pakub tumeda korpusega 600-seeria kõiki lisavõimalusi, mida GPSi omanik ihkab.

[TULEMUSED]

1 Magellan eXplorist XL

Suurte taskute ja suurte plaanidega tegelasele. Hiigelhinnaga hiigel-GPS, mille ekraanilt näeb kaarti paremini lugeda. Suure ekraaniga GPS oskab ainukesena Regio teedekaardilt teid ära tunda ja juhendada neid mööda, mitte ei määra teekonda linnulennult nagu teised.

2 Garmin GPSMAP 60CSx

Seda langevarjurid kasutaksid. Kompass töötab ka maa magnetvälja järgi väga täpselt. Isegi ekstreemmatkajale hea abimees.

3 Magellan eXplorist 600

Kui soe mu taskus on? Kas ma langen piisavalt kiiresti? Mis suunda jääb põhjapoolus? See GPS teab. Paraku on aku nõrk.

	Magellan eXplorist XL	Garmin GPSMAP 60CSx	Magellan eXplorist 600	Garmin GPSMAP 60Cx	Garmin eTrex Vista CSx	Magellan eXplorist 500LE	Magellan eXplorist 500	Garmin eTrex Legend Cx
Antenn /kanaleid	TrueFix /14	SiRFstar III / 12	TrueFix /14	SiRFstar III / 12	integreeritud /12	TrueFix /14	TrueFix /14	integreeritud /12
Ekraan	16 värvi, 3,5", 176x220	256 värvi, 2,66", 160x240	16 värvi, 2,25", 122x160	256 värvi, 2,66", 160x240	256 värvi, 2,1", 176x220	18 värvi, 2,25", 122x160	17 värvi, 2,25", 122x160	256 värvi, 2,1", 176x220
Mälu	30 MB, lisaks SD-kaart	65 MB micro-SD kaardil	16 MB, SD-kaart	64 MB micro-SD kaardil	67 MB micro-SD kaardil	16 MB, SD-kaart	16 MB, SD-kaart	66 MB micro-SD kaardil
Akutoide	4 AA tüüpi patareid või akut, 19 tundi	2 AA tüüpi patareid või akut, 18 tundi	aku 1300 mAh, 17 tundi	2 AA tüüpi patareid või akut, 18 tundi	2 AA tüüpi patareid või akut, 32 tundi	3 AAA tüüpi patareid või akut, 17 tundi	aku 1300 mAh, 17 tundi	2 AA tüüpi patareid või akut, 32 tundi
Elektrooniline kompass	ei	jah	jah	ei	jah	ei	ei	ei
Baromeeter	ei	jah	jah	ei	jah	ei	ei	ei
Termomeeter	ei	ei	jah	ei	ei	ei	ei	ei
Ühendus	USB-kaabliga	USB-kaabliga	USB-kaabliga	USB-kaabliga	USB-kaabliga	USB-kaabliga	USB-kaabliga	USB-kaabliga
Salvestatavaid punkte	5 teekonda, igas 2000 punkti; 500 huvipunkti	20 teekonda, igas 500 punkti; 1000 huvipunkti	5 teekonda, igas 2000 punkti; 500 huvipunkti	20 teekonda, igas 500 punkti; 1000 huvipunkti	20 teekonda, igas 500 punkti; 500 huvipunkti	5 teekonda, igas 2000 punkti; 500 huvipunkti	5 teekonda, igas 2000 punkti; 500 huvipunkti	20 teekonda, igas 500 punkti; 500 huvipunkti
Kaart, hind	Regio, 950 kr	Regio, 590 kr	Regio, 950 kr	Regio, 590 kr	Regio, 590 kr	Regio, 950 kr	Regio, 950 kr	Regio, 590 kr
Kaal	347 g	213 g	165 g	213 g	156 g	165 g	165 g	156 g
GPSi hind	9900 kr	7900 kr	8400 kr	7100 kr	5300 kr	5900 kr	7800 kr	4800 kr
HINNE	8	7,5	7	6,5	6	5,5	5	5
KOHT	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.–8.**	**7.–8.**

www.pentax.ee

PENTAX
for your
precious moments

VÄIKE JA TUNDLIK.
PUUTETUNDLIK!

HIND: 3990.-

Optio T30

SENSOR: **7,1** MEGAPIKSLIT
OBJEKTIIV: **3x** OPTILINE ZOOM
LCD EKRAAN: **3** TOLLI, PUUTETUNDLIK
KAAL: **120** GRAMMI

Sinu uus stiilne sõber seab digikaameratele uued standardid. Viisime Optio T30 kõik pildistamiseks vajalikud funktsioonid mugavalt kaamera tagaküljel asetsevale LCD ekraanile ja lõime sellega uue kiiruse ja mugavuse võrdkuju. Optio T30 on stiilne, kerge, kvaliteetne ning nüüd ka enneolematult tundlik – puutetundlik.

Edasimüüjad: Photo Point, enter, K-Arvutisalong www.k-arvutisalong.ee, KUMA foto SELGE PILT

PENTAX

Põrgus on nii palju bassi, et muud ei kuulegi

Pea igas lauaarvutis on 5.1-süsteemi toetav helikaart juba sees ning mõni lubab isegi 7.1-heli. Tuhanded fännid hindavad oma kodu pilguga, kui palju kaableid sinna veel mahub. Meie vastame sel kuul küsimusele, millise firma kõlareid osta.

● Eesti turul on arvutikõlarite alal suuri tegijaid umbes täpselt kaks: Creative ja Logitech. Ametlikke numbreid ei ole, aga müüjad räägivad, et kui veel mõni aasta tagasi valitses turgu Creative, siis nüüd on kaalukauss vajunud Logitechi kasuks. Kuid (nagu te ka testi tulemustest näete) mitte tingimata selle pärast, et neil on nii palju paremad kõlarid. Küsimus on selles, kui agressiivselt oma toodangut pakkuda ja kui häid diile suurte poodidega teha.

Logitechi-Creative'i tung turule on olnud nii agressiivne, et meil oli teisi tegijaid testi kohati keerukas saada. Mõned arvutipoed müüvad küll tundmatute firmade toodangut, aga mitmed neist ei julgenud meie testi midagi anda. «Niikuinii võidab Logitech või Creative,» olid nad kindlad. «Mis me neid teisi teile ikka peksta anname.» Aga tühjagi. Meie testi jõudnud kõlaritest ei tõusnudki seekord esikohale Logitech ega Creative, vaid hoopis üks tundmatum tegija.

Sisseehitatud võimendiga 5.1 arvutikõlarite hinnad on poodides väga erinevast klassist: võid need soetada 1000 krooniga, aga võid minna ja ka 6000 krooni või rohkemgi kulutada. Meie valisime seekord võistlema pigem odavama klassi mudelid, st et neljast komplektist kõige kallim maksab ligi 2000 krooni ja kõige odavam alla 1000 krooni. Kõlarimaailmas kehtib üldiselt väga kindel reegel, et mida kallim, seda parem, ja nii oli ka seekord. Füüsikaseadused ei luba teha imet ja kõlarites on looduse paratamatust palju rohkem kui peent elektroonikat, mis üritab kuulaja meelt ära petta. Kõlar liigutab õhku ja ka kõige kallimad hi-fi-kõlarid on lõpuks lihtsalt ühed elementidega puust kastid ning heli kvaliteet sõltub otseselt kasti ja elementide kvaliteedist.

Mõnikord on lugejad meile kirjutanud ja kiidelnud, kui hästi nende või mõne nende sõbra kõlarid matsuvad ja kui palju neil bassi on. Kellele on tähis just müdisev bass, need peaksid küll meie testi lugedes õnnelikud olema, sest kõik neli komplekti võivad pea ja ruumi bassiga nii ära täita, et mitte midagi muud kuulda ei olegi. Meile meeldib aga tasakaalustatud heli, kus bass ei mängi sugugi kõige tähtsamat rolli, oluline on hoopis see, et kuuleksime kõike, mida heli loojad on tahtnud, et me kuuleme: pisikesi detaile nii muusikas, filmides kui arvutimängudes. Muusika kuulamisel näiteks pidime pea kõigi komplektide *subwoofer*'ite valjuse miinimumi peale keerama, aga isegi siis oli müdinat ja kuminat nii palju, et see kippus muid helisid varjutama. Liigne bass segas tihti ka filmides dialoogi kuulamist ja mängude mängimist, sest muid helisid ei olnudki kuulda.

[d] HENRIK ROONEMAA, MARGO KOKEROV

Metallist tasakaal

SPEEDLINK 5.1 FULL METAL SL-8237, Photopoint, 1990 krooni

● Kuigi Speedlink on võrreldes Logitechi ja Creative'iga tundmatu kõlaritootja, ei ole neil Full Metali puhul midagi häbeneda. Jah, need kõlarid on pea poole kallimad kui konkurentidel, aga neid on konkurentidest piisavalt palju meeldivam ka kuulata.

Speedlinkid olid testi kõige tasakaalustatuma heliga kõlarid. Bass oli kõige paremini kontrolli all, kumises kõige vähem ning üksikutel nootidel võis vahet teha. Satelliidid tegid oma tööd korralikult, ei olnud liiga teravad ega liiga uimased. Speedlinki komplekt oli kõige sumedama heliga ning kuigi näiteks väga teravate Logitechidega võrreldes võib helis natuke detaile kaduma minna, ei hakka kriiskavatest kõrgematest helidest vähemalt pea valutama.

Tasakaalustatus leidis kinnitust ka mängudes ja filmides, kus pole samuti sugugi hea, kui bass ühtlase müdinaga oma elu elab ja satelliidid üle kõige kriiskavad. Kõne oli Speedlinkidel kõige selgem ning võitlusstseenide matsud-laksud-mürtsud kõige konkreetsemad ja üksteisest eristatavamad.

Teistest selgelt üle on Speedlinkid ka disaini ja võimaluste poolest. Kõlarite korpused on tõepoolest metallist ning satelliidid näevad üsna head välja. Komplektis on pisike kaugjuhtimispult, millelt saab sättida erinevate satelliitide ja *subwoofer*'i helivaljust – see on samuti väga teretulnud lisavõimalus.

[d] HINNANG:

EGERT KAMENIK

Hääbuv hiilgus

CREATIVE INSPIRE T6100, KÜSI ARVUTIPOODIDEST, umbes 1000 krooni

● Eestis käib kõlariturul vihane võitlus Creative'i ja Logitechi vahel. Kunagi oli valitsejaks Creative, aga siis otsustas Logitech ka kõlareid tegema hakata ning nüüd on Creative'i positsioon kõikuma löönud. Testis olid nad üsna võrdsed, ent madalam hind ja pisiasjad tõstsid Creative'i teiseks.

Subwoofer'i juures pole midagi positiivset märkida: isegi kui bassikõlar nulli keerata, kumiseb ikka päris hullumoodi ja segavalt. Teisele kohale tõstsid Creative'i satelliidid, mis on kena retrohõngulise disainiga ega ole nii ebameeldivalt teravad kui Logitechil. Valjemaks saab keerata kas kogu komplekti või ainult *subwoofer*'i.

Kui raha laialt käes pole, aga 5.1-kõlareid tahaks, siis on Inspire T6100 talutav valik. Filmides ja mängudes on efektid head ja kõne arusaadav, kuid sellist mõnusat tasakaalu nagu Speedlinkide puhul T6100 juures ei leia.

[d] HINNANG:

Kriiskav viisik

LOGITECH X540, EURONICS, 1399 krooni

● Logitechi komplekte oli testis tegelikult kaks: X540 ja X530, aga kuna ruumi jätkus ühele, otsustasime pärast kuulamist X540 kui parema komplekti kasuks. Logitechi heli valmistas tegelikult pettumuse. Disain on kena, aga heli kohta ei saa seda öelda.

Bassikõlar müdiseb ja kumiseb nagu tühi vaat ja mingist täpsusest pole juttugi. Satelliidid on samas väga teravad ning tundlikumate kõrvadega kuulaja saab mõne minutiga peavalu. Muusikat kuulates on teravad satelliidid kohati head, sest suudavad kõrgemate helide detaile rohkem välja mängida, aga peale mõnda aega kuulamist ja seejärel Speedlinki kõlarite proovimist olime sunnitud tunnistama, et ohverdame veidi parema detailitäpsuse kõhklemata tasakaalu ja rahulikkuse nimel.

Öeldu kehtib ka mängudes ja filmides: terav, terav! Kõnet ja madinat oli Speedlinkidest parem kuulata. Ei saaks öelda, et Creative oleks heli poolest Logitechist palju üle olnud, aga odavamad on nad küll ja seetõttu jäigi Logitech kolmandale kohale.

[d] HINNANG:

Väike on nõrk

TRUST SP-6400M, KÜSI ARVUTIPOODIDEST, 600–800 krooni

● Trusti komplekt oli testi odavaim, aga nagu tavaliselt on hind ja kvaliteet omavahel tugevalt seotud ning erinevalt näiteks arvutitest või telefonidest on raske öelda, et «odava hinna kohta päris head».

Siiski pole Trustid teistest väga palju halvemad. Retrodisainiga satelliidid mängivad päris kenasti, aga heli pole ei muusika, filmide ega mängude puhul see, mida ootaks. Lootsime, et väike *subwoofer* ei müdista ega kumise nagu teiste komplektide omad, ja ositi see nii oli, aga Trusti *subwoofer*'il on teisi miinuseid: heli on õhuke ja veidi ebameeldiv.

Tähelepanu väärib kontrollpaneel, kust saab sättida kõigi kõlarite helivaljust eraldi ning mille kaudu saab komplekti külge ühendada ka näiteks MP3-mängija.

Üldiselt aga soovitame koguda kõlarite ostmiseks pigem rohkem raha ja osta kvaliteetsemad, sest iga lisatud mõnisada krooni on helis vägagi hästi kuulda.

[d] HINNANG:

[TULEMUSED]

1 Speedlink 5.1 Full Metal SL-8237

Teistest palju kallimad, aga kena disaini ning väga hästi tasakaalus heliga. *Subwoofer* kumiseb kõige vähem, satelliidid kriibivad kõige vähem kõrva. Head nii muusika kuulamisel kui mängudes.

2 Creative Inspire T6100

Bass kumiseb liigselt ja kohati väga häirivalt, ent üldmulje on kena ja Creative'id sobivad nii muusika kuulamiseks, filmide vaatamiseks kui mängimiseks. Heli poolest Logitechi kõlaritest pisut tuhmimad, aga meie arvates on see pigem hea.

3 Logitech X540

Bassikõlari kumin on suureks probleemiks ka Logitechil. Kahjuks on satelliidid samuti tasakaalust väljas, mängides väga kõrgelt. See ei ole loomulik ega hea ning paneb hoopis pea valutama.

[digi] ütleb:

● Viimati testisime [digis] kõlarikomplekte poolteist aastat tagasi ja jõudsime järeldusele, et Philips, Logitech ja Creative olid kõige paremad. Neljandale kohale jäid Speedlinki-nimelise firma kõlarid Full Metal, mille teistest kallimat hinda ja kehva koostekvaliteeti me hirmsasti kirusime.

Ime küll, aga seekordses nelja kõlarikomplekti testis peame tunnistama nendesamade Speedlinkide paremust Logitechi ja Creative'i ees. Kahjuks me enam ei mäleta nii konkreetselt Logitechi ja Creative'i heli, et oleks võimalik öelda, mille tõttu paremusjärjestus nii palju muutunud on: kas eelmise testi võitjate uute mudelite kvaliteet on läinud kehvemaks, Speedlinki koostekvaliteet paremaks (nii et kadus bassikõlari plärin) või on meie kõrvad ja arusaamine helist pooleteise aastaga nii palju arenenud. Hetkel pole mingit kahtlust, et kui läheksime poodi arvutikõlareid ostma, siis käiksime pigem välja 1990 krooni Speedlinkide kui 1000–1300 krooni hirmsasti kumisevate Logitechi või Creative'i kõlarite eest.

kujutle vabadust, mille annab Samsung AURA seeria sülearvuti

– Intel Core2Duo protsessor T5500
– 14.1" WXGA Glare erkaan (1280×800 px)
– 1 GB mälu, 120 GB 5400 rpm SATA kõvaketas
– Super multi DVD-kirjutaja, Wifi, Bluetooth
– Nvidia Geforce Go 7300 128MB graafikakaart
– Microsoft Windows Vista Home Premium
– hind **13999.-**

EURONICS

Samsungi sülearvuteid müüvad Euronicsi ja PlussMiinuse kauplused üle Eesti. Kaupluste aadressid ja lahtiolekuajad: www.euronics.ee ja www.plussmiinus.ee

SAMSUNG

Haara oma tehnikal sarvist!

KUIDAS...

Tark rubriik!

Kuidas kasutada polafiltrit?

LK 58

ARVUTI

Kuidas sülearvutit kuivatada?

LK 54

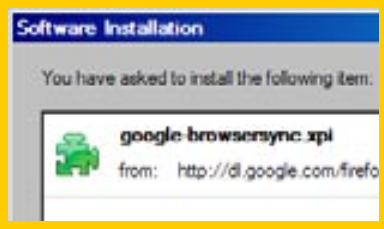

Kuidas sünkroonida Firefoxi?

LK 56

SUVI

Kuidas valida GPS-seadet?

LK 58

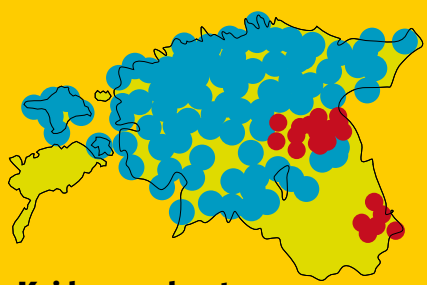

Kuidas suvel metsas internetti saada?

LK 64

KUIDAS...

kuivatada sülearvutit

Hakkasid heliseva telefoni järele küünitama ja ajasid sülearvuti kõrval oleva kruusi arvuti peale ümber? Nüüd pole aega halada, vaid vaja kiirelt tegutseda! Sulle võib hommikune kohvi ju hästi mõjuda, aga sülearvuti seda ei armasta.

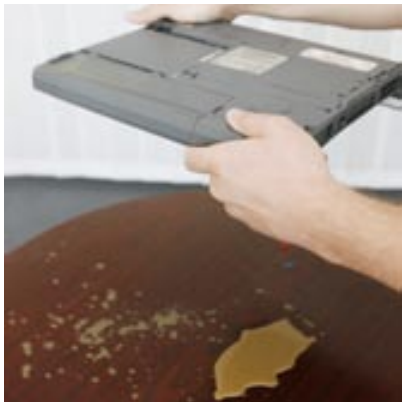

1. Kähku kummuli

Ühenda arvuti vooluvõrgust võimalikult kiiresti lahti. Tiri saba seinast, võta küljest aku ja lülita arvuti nupust vägisi välja. Võid operatsioonisüsteemi muidugi ka viisakalt sulgeda, kuid iga viivitatud sekund võib lühiseohtu suurendada. Keera sülearvuti järsult kummuli ja raputa lahtine vedelik välja. Ära kalluta serviti, vaid keera kiirelt täiesti pea peale. Servitiasendis võib vedelik klaviatuurialuselt arvuti sisemusse edasi joosta ja see teeks asja kõvasti hullemaks. Muide, kui sinu sülearvutil on vedelikku ärajuhtiv või koguv süsteem (nt ThinkPad-seeria sülearvuteil juhitakse vedelik arvuti alt välja), siis ei pruugi kohemaid pea peale keeramine kasulik olla. Tutvu oma sülearvuti käsiraamatuga.

2. Tea, kuidas arvutit lahata

Võta pealt klaviatuur, kui su arvuti garantiitingimused seda lubavad. Enamasti ei tühista klaviatuuri eemaldamine garantiid. Hea oleks, kui sa juba eelnevalt tead, kuidas seda teha, sest kui hakkad arvutit käes keerutama, et õigeid klipse või kruve otsida, rändab vedelik su arvutis rõõmsalt üha uutesse ja kaugematesse soppidesse. Erinevail sülearvuteil käib klaviatuur erinevalt lahti, otsi varakult instruktsioon üles. Kui käsiraamatut enam alles pole, leiad juhised internetist. Sülearvutite klaviatuurid on sageli sellise ehitusega, et klahvide vahele sattunud vedelik jääb pidama klaviatuuri alusplaadile. Muidugi juhul, kui kallasid tühjaks terve kruusitäie, voolab vedelik sealt edasi, kuid väike kogus ei pruugigi kaugemale jõuda, kui sa just meelega kaasa ei aita. Eemalda klaviatuur ettevaatlikult, et sa ei soodustaks klaviatuuri tõstmisel klahvide alla jäänud vedeliku edasivalgumist.

3. Ära pühi, tupsuta

Kuivata lahtine vedelik lapi või paberrätiga tupsutades. Kasuta lappi, mis ei jäta ebemeid. Froteerätik on HALB valik. Pühkimine lükkab vedelikku ühest kohast teise, sestap on targem kuivatada tupsutades. Ära kasuta fööni, kuum õhk võib teha kahju õhematele plastmasskomponentidele ning õhusurve võib pressida vedeliku läbi pisemate avauste veelgi kaugemale korpuse sisemusse.

4. Elektroonika karastusjooke ei salli

Kui arvutisse läigatas mitte tavaline vesi, vaid näiteks kohv, tee, õlu või karastusjook, siis ei piisa lihtsalt kuivatamisest, siis pead märjaks saanud kohti puhastama puhta veega niisutatud lapiga. Näiteks Coca-Cola on piisavalt happeline, et komponente söövitada, mistõttu see tuleb kindlasti eemaldada. Võta klahvid klaviatuurilt ükshaaval lahti ning puhasta alust niiske lapiga. Jäta meelde, mis nipiga klahvid tagasi käivad ning kus iga klahv oli. Tee klaviatuurist fotokaga pilt, et hiljem nuppude asukohti võrrelda. Kui tunned end eriti julge ja riskialtina, siis võid klaviatuuri ka puhta veega kergelt üle loputada, kuid see vesi peab tõesti olema võimalikult puhas. Kõige parem on destilleeritud vesi või selle puudumisel filtrikannuvesi. Puhta veega loputamine ei tee tavalisele klaviatuurile kahju eeldusel, et sa pärast selle väga hoolikalt kuivatad. Roostes torudest tulev kollakas või muidu rämedalt kare kraanivesi ei ole klaviatuuri puhastamiseks teps mitte hea.

5. Kuivata, raputa, kuivata

Enne sisselülitamist kuivata lahtist arvutit (eemaldatud klaviatuuriga) ööpäev soojas kuivas kohas. Vannitoas on soe, aga niiske, sinna ära arvutit jäta. Arvuti võiks tõsta nurkapidi mõne raamatu või muu asja peale, et õhk ka alt läbi käiks, ning asetada näiteks aknalauale, kuid mitte päris otsese päikese kätte. Kui arvad, et arvuti on juba kuiv, raputa seda, et seisev niiske õhk nurgatagustest ringlema saada, keera arvuti teistpidi ja lase veel kuivada. Igaks juhuks.

[d] SVEN VAHAR

PANE TÄHELE!

- Tutvu oma sülearvuti kasutusjuhendiga. Võib-olla on sinu sülearvutil vedeliku äravoolurenn või kogumiskausike. Uuri välja, kuidas need toimivad.

KUIDAS...

valida sülearvutikotti

Kellel meist poleks juhtunud, et koti rihm läheb katki, kott kukub maha või jooksed kogemata kotiga vastu uksepiita? Kujuta nüüd ette, kui sul oleks selles kotis olnud kallis sülearvuti. Sobiva sülearvutikoti valimisel olgu sulle abiks järgmised näpunäited.

1. Ehk saad ilma hakkama?

Kas sul on vaja spetsiaalset sülearvutikotti? Mõtle võimalusele osta poest suhteliselt odav sülearvuti kattekott, mille saad sülearvutile peale tõmmata ning arvutit oma praeguses kotis kaasas kanda. See kaitseb arvutit selle eest, et kirjaklambrid, mündid või puru ei poeks ekraani ja klaviatuuri vahelt ega ventilaatori jahutusavadest sisse. Kirjaklamber või kuivanud õunasaba vales kohas võib tekitada oi kui palju pahandust! Kui sa ei raatsi osta sülearvutikotti, tasub tõsiselt kaaluda õhema kattekoti soetamist.

2. Millist eelistada?

Sülearvutikotte on saadaval nii õla- kui seljakottidena. Kui sa oled seljakotiinimene, siis võib õlakott sinu jaoks tülikaks osutuda, sest oma muid asju kannad ju endiselt seljakotis. Osta siis juba parem sülearvuti jaoks mõeldud seljakott. Kui sa ei leia arvutipoest endale sobivat, otsi mujalt, ka osadel spordipoes müüdavatel kottidel on sülearvuti jaoks eraldi sahtel. Viimasel ajal pakutakse ka muud tüüpi sülearvutikotte, näiteks selliseid, mis näevad välja nagu vanaema kandekott või reisiselli õlakott. Kui sa ei taha, et tänaval iga kaak kaugelt näeks, et sa äsja ostetud kalli sülearvutiga ringi jalutad, vali mõni ebatüüpiline kott.

3. Üheksa korda mõõda, üks kord osta

Ära usalda reklaamsildil olevaid andmeid. Kuigi seal on öeldud, et kotti mahub näiteks 15tolline sülearvuti, võib sinu arvuti ekraan olla küll 15tolline, kuid korpus võib olla paksem. Või kui kotis on sülearvuti jaoks mõeldud üks sahtel, siis peaksid enne ostmist kontrollima, kas sinu sülearvuti sellesse sahtlisse mahub. Võta sülearvuti poodi kaasa ja proovi kohapeal, nii saad kindlalt veenduda, et kott sobib täpselt sinu arvutile.

4. Et kaitseks ka päriselt

Korralik sülearvutikott peaks kaitsma sülearvutit juhuslike põrutuste eest. Sülearvutikottide polsterdus on erinev, paks polster teeb koti suuremaks, õhem jälle ei kaitse nii hästi. Raskema sülearvuti jaoks on vaja ka paremat kaitset. Kindlasti peavad kaitstud olema sülearvuti nurgad. Kott ei pea olema veekindel, aga võiks olla mõnda aega vihmakindel, et vihmaga bussi peale jooksmise ajal ei jõuaks vesi kotti tungida. Kui aga tead ette, et kott võib sageli märjaks saada, siis veendu, et vetthülgavast materjalist kotil peavad ka lukk ja lukuhõlmad vett veidi rohkem kui paar piiska. Muide, spordipoest leiad seljakotte, millel on kaasas pealetõmmatav kilekate, mis teeb terve koti vihmakindlaks.

5. Tugev ja mugav

Inimeste kehaehitus on erinev ja kott, mis istub ühele ideaalselt selga, võib just sinu õlga soonida, õlalt maha libiseda või valusalt vastu jalga peksta. Proovi kotti kindlasti täisraskusega, pane sinna nii sülearvuti kui muu igapäevane kraam, mida harilikult kaasas tassid: mapp, raamatud jne. Eelista võimalusel kotti, mille rihmal on korralik õlapadi, mitte lihtsalt liikuv kummiliist. Viimane ei lase kotil küll õlalt libiseda, kuid võib hakata soonima, kui sul on seljas vaid õhuke särk. Eelista metallpandlaid ja klambreid plastmassile, plastmassklambrid hakkavad ajapikku ebameeldivalt kriuksuma ning kipuvad kergemini hapraks minema ja murduma. Eriti seljakoti tüüpi arvutikoti puhul vaata kindlasti kriitilise pilguga üle kõik õmblused. Igapäevaselt rasket koormat tassides kipuvad ajapikku rebenema just põhjaalused ja kanderihma kinnitusõmblused.

6. Kinnitatud kraam ei loksu

Kui arvuti jaoks on kotis eraldi sahtel, siis peaks sel olema ka kinnitusrihm, et sahtli saaks arvuti ümber võimalikult tihedalt sulgeda. See väldib arvuti loksumist ja väljakukkumist, kui kott peaks kogemata valel ajal lahti minema. Kui sahtlit pole, peaksid kinnitusrihmad olema koti põhjas või seinte küljes. Väiksema koti ja arvuti jaoks piisab ühest rihmast, suuremate puhul on kindlam, kui on mitu rihma.

[d] SVEN VAHAR

KUIDAS...

sünkroonida Firefoxi

Mitut arvutit kasutades juhtub alatihti, et järjehoidjasse lisatud lehe aadress on jäänud teise arvuti brauseri ajalukku ning ei taha teise arvuti taga istudes kuidagi meenuda. Google Browser Sync aitab Firefoxi mitme arvuti vahel sünkroonis hoida.

1. Loo Google'i konto

Sul on vaja Google'i kontot. Kuna Google on kõik pakutavad teenused ühe mütsi alla koondanud, saad sama kontoga ligi nii Google Docs'i teenusele, sünkroniseerimisteenusele kui ka muudele. Seega, kui sul on Google'i konto varasemast olemas, kasuta seda. Kui sul kontot pole, saad selle luua siin: **www.google.com/accounts**. Google'i konto ei ole seotud Gmailiga, kuid kui sul on Gmaili konto, siis võid kasutada seda, Gmaili meiliaadressi olemasolul pole tarvis uut kontot tegema hakata.

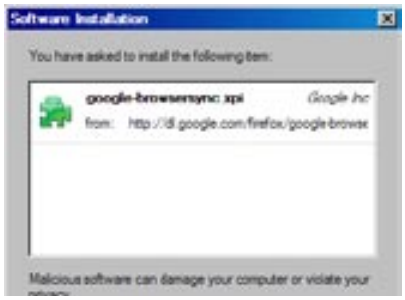

2. Valmista brauserid ette

Google Browser Sync on võimeline sünkroniseerima ka alguses täiesti erinevalt seadistatud brausereid, ent siis on segadus kergem tekkima. Aluseks võiks võtta ühe «peabrauseri» ja lasta kogu nodi sünkroonida teise, puhtasse brauserisse. Soovitatav on kanda järjehoidjad, paroolid ja küpsised esmalt ühte kokku ja siis sealt jagama hakata. Selleks pead tolle brauseriga läbi käima oma lemmikveebisaidid ning laskma neis näiteks kasutajanimed ja paroolid meelde jätta. Kõlab tüütult, aga nii on tõenäosus, et sünkroniseerimisega midagi nässu läheb, väiksem.

3. Installi lisandmoodul

Installi aadressilt **www.google.com/tools/firefox/browsersync/** lisandmoodul. Installi lõpuleviimiseks on vaja Firefox taaskäivitada. Pärast taaskäivitamist vali seadistuse tüübiks ***Advanced***, ning järgmisel kuval märgi esimeses veerus linnukesega need asjad, mida sa soovid brauserite vahel sünkroonida, ning teises veerus need, milliseid neist soovid sünkroniseerida krüptitult. Krüptimine teeb süknroonimist veidi aeglasemaks, ent on turvalisem. Selleks pead sa sisestama vähemalt neljakohalise parooli. Ära lase end eksitada PINist, kasutada võib ka tähti.

4. Varu kannatust

Nüüd hakkab sünkroonija omapäi toimetama ning sõltuvalt su järjehoidjate hulgast ja sirvimise ajaloo suurusest, kulub tal vähem või rohkem aega, et andmed sinu brauserist serverisse toimetada. Installi lisandmoodul ka teise arvutisse ning seadista kasutama sedasama Google'i kontot. Sa ei pea tegema teist kontot, sünkroonimine käib alati läbi sama konto. Andmete esmakordne teise arvutisse tirimine võib võtta üsna kaua aega, seega võid vahepeal rahulikult ühe kohvi teha.

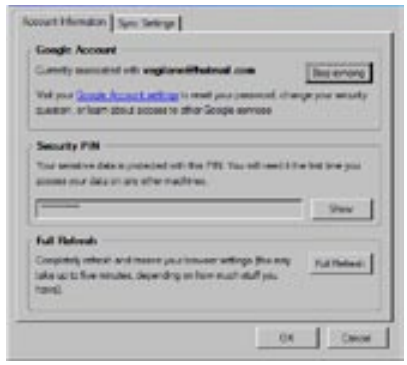

5. Mis valesti, see uuesti

Google Browser Synci saad seadistada pärast installi menüüribale tekkinud ikooni kaudu. Klõpsates konto nime alt lahti menüü, saad muuta sünkroonitavaid objekte, PIN-koodi ning teha täisvärskendust, mille korral tiritakse sinu brauserisse mitte eelmisest sünkroonimisest vahepeal muutunud andmed, vaid uuesti kogu krempel. Menüüriba ikoon näitab ühtlasi ka sünkroonimise olekut: kui ikoon on hall, puudub serveriga ühendus ja kui ikooni animeeritakse, siis on sünkroonimine just parasjagu käimas.

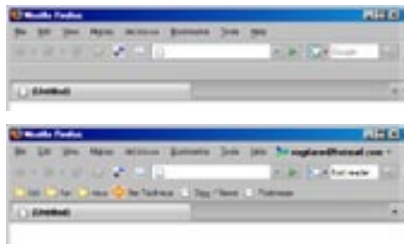

6. Muretut kasutamist

Google Browser Sync sünkroonib nüüdsest järjehoidjaid, veebisirvimise ajalugu, veebisaitidelt saadud küpsiseid ja sisestatud paroole. Praktikas tähendab see seda, et kui sul jääb koduarvutis brausimine pooleli ning sul on parasjagu lahti korraga näiteks kuus veebisaiti, siis tööarvuti taha istudes avatakse sulle täpselt needsamad veebilehed ning ka sirvimise ajalugu jätkub sealt, kus see koduarvutis pooleli jäi. Pärast nädalast kasutamist ei kujuta sa enam ette, kuidas sa varem üldse ilma hakkama said.

[d] SVEN VAHAR

KUIDAS...

saada heaks rollimänguriks

Tere tulemast rollimängude kaunisse fantaasiamaailma! Valmistuge eepilisteks seiklusteks müstilistes laantes, taevastes kindlustes ning tuumasõjast laastatud tühermaadel! Anname sulle mõned nõuanded, mis jätkuvad järgmises numbris.

1. Tegelasklass

Enamike RPGde (*roll playing game* – rollimäng) alguses tuleb valida endale tegelasklass. Mõnes mängus (näiteks «The Elder Scrolls IV: Oblivion») ei ole klassid väga selgelt piiritletud ning sa arened nendes oskustes, mida kollidele kitli peale andmiseks kasutad. Kui aga kohe alguses tuleb midagi valida, siis vali tegelasklass (ning ka rass), kes on sulle sümpaatne ja keda sulle meeldiks mängida, mitte see, kelle kohta sõber ütles, et see on palju võimsam kui teised.

2. Kombineeri nutikalt!

Mängudes pakutavad oskused ja loitsud on sageli koostatud nii, et nad täiendaksid üksteist ning võimaldaksid kasutada häid taktikaid. Külmuta loitsuga elukas maa külge kinni, jookse veidi kaugemale ja külva ta vibunooltega üle! Kuid katseta erinevaid lähenemisi, muidu läheb igavaks.

3. Jee, *level*!

Kui mõnes vanemas mängus (näiteks «Diablo 2») võis mõni valesti klikitud punktike su tegelase nässu keerata, siis uuemad mängud annavad vea kergemini andeks. Sellegipoolest on aegajalt mõistlik nii 5–10 minutit oma tegelase oskusi ning varustust uurida ning mõelda, kuidas ta oleks viie *level*'i pärast veel võimsam. See vaev tasub end ära. Kindlasti spetsialiseeru, sest oskuste ühtlane laialijaotamine lõpeb halvasti. Seejuures ole dünaamiline! Su tegelane võib olla väga oskuslik tulemaag, kuid võid kindel olla, et kui tüli tulevad norima mingid laavaloomad, pole neil su tulepallidest sooja ega ... kuuma.

4. Varustus

Mängu edenedes muutuvad kollid üha tugevamaks ning neist vabanemine nõuab järjest suuremaid mõõku ja kiiskavamaid raudrüüsid. Parema puudumisel vaata kas või kaupmeeste pakutav läbi, võib-olla on neile just uut kaupa saabunud. Mõnes mängus tuleb vahel lasta sepal varustust remontida, ära siis seda teha unusta – suurtel kangelastel ei sobi räbalad-seljas-roostes-mõõk-käes ringi lipata. Muide, kiired relvad (pistodad, vibud, püstolid) on enamasti paremad kui rasked ja aeglased (piigid, kahekäekirved, ammud, leegiheitjad), kuna aeglaselt virutav tegelane on lahingus kohmakas. Pealegi võimaldavad kiired relvad sagedamini erioskusi kasutada.

5. Ära heida meelt!

Kui jääd hätta mõne raske koha või bossiga, mõtle olukord läbi ja proovi uuesti. Katseta erinevaid taktikaid ja abivahendeid ning hoia lahingus silmad lahti. On tõenäoline, et mõni monstrum on paarile su trikile kas täiesti või peaaegu immuunne – tee see kindlaks ja ära nende kasutamise peale rohkem aega raiska.

[d] REIN ZOBEL II

KUIDAS...

kasutada polarisatsioonifiltrit

Tahad näha, mis vee all toimub? Või läikivate akende taga? Miks taevas sinu maastikupiltidel pole nii sinine kui postkaardil? Osta polarisatsioonifilter ja paljud küsimused saavad vastuse. Polarisatsioonifilter annab ilusamad ja sügavamad värvid.

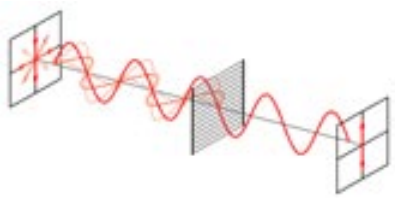

1. Tuleta meelde füüsikatundi

Iga uut asja tarvitusele võttes on kasulik teada selle tööpõhimõtet. Liiga sügavale detailidesse minemata piirdugem teadmisega, et valgus on oma olemuselt laine, mis nii nagu iga teinegi laine levib teatud reeglite järgi. Tavalised valguslained levivad «segamini», peegeldunud valguse lained aga vaid ühel tasapinnal ning polarisatsioonifilter võimaldab sellise valguse «kinni püüda». Filter koosneb kahest klaasist ning nende vahel olevast polaroidkilest. Kaamera ette kruvitud filtrit läbiva valguse hulka saab filtrit keerates muuta, leides iga konkreetse pildi jaoks sobiva asendi.

2. Vali filter, mis sinu kaameraga töötab

Enamik müügilolevaist filtritest on ringpolarisatsioonifiltrid ning suure tõenäosusega vajadki just sellist. Odavamat lineaarset filtrit saab kasutada vanemate kaameratega käsitsi teravustades, ent digitaalse peegelkaamera omanikule sobib üksnes ringpolarisatsioonifilter, kuna seda kasutades säilib kaamera autofokuseerimis- ning punktmõõtmisvõime.

3. Vali sobiv tootja

Eestis müüakse peamiselt Hoya ja Cokini filtreid. Hinnaklass on mõlemal sama ning kvaliteet peaks esmase filtriostja vajadusi rahuldama. Kes aga tahab tipptaset (ja on valmis selle eest rohkem raha välja käima), võiks otsida netipoodidest Lee Filtersi, B+W või Heliopani tooteid. Hoya ja Cokini valiku hulgast peaks levinumatele objektiividele polarisatsioonifiltri saama vähem kui tuhande krooni eest, tipptootjate filtrid võivad aga maksta kolm-neli korda rohkem. Osadel filtritel on küljes tillukene kruvi, millest on kasu, kui plaanid pildistada külma ilmaga ning pead filtrit keerama kindas käega.

4. Lainurga jaoks varu rohkem raha ning kannatust

Lainurkobjektiivile tuleks kindlasti hankida ka lainurkfilter, mis on tavalisest õhem (ja kallim), muidu võivad pildi servad olla moonutatud. Laiema kui 28 mm objektiivi kasutamisel on aga polarisatsioonifilter igal juhul problemaatiline, nt taevas võib jääda ebaühtlase tumedusega.

5. Osta õige suurus

Kuna polarisatsioonifilter on harilikult objektiivi külge keeratav, pead valima kaamera objektiivile sobiva suurusega filtri. Kui kasutad mitut objektiivi ja need on erineva suurusega, vajad ka mitut filtrit või siis adapterit, mille abil filter objektiivi ette kinnitada.

6. Kasuta statiivi sagedamini

Polarisatsioonifiltriga pildistades pead esimese asjana arvestama umbes 1–3 avapunkti suuruse valguskaoga (sõltuvalt filtri asendist ning valgusoludest), mis ereda päikesega võib igati teretulnud olla, ent pisut hämaramas pildistades pead vastavalt suurendama säriaega ning terava pildi saamiseks võib sul sagedamini statiivi vaja minna.

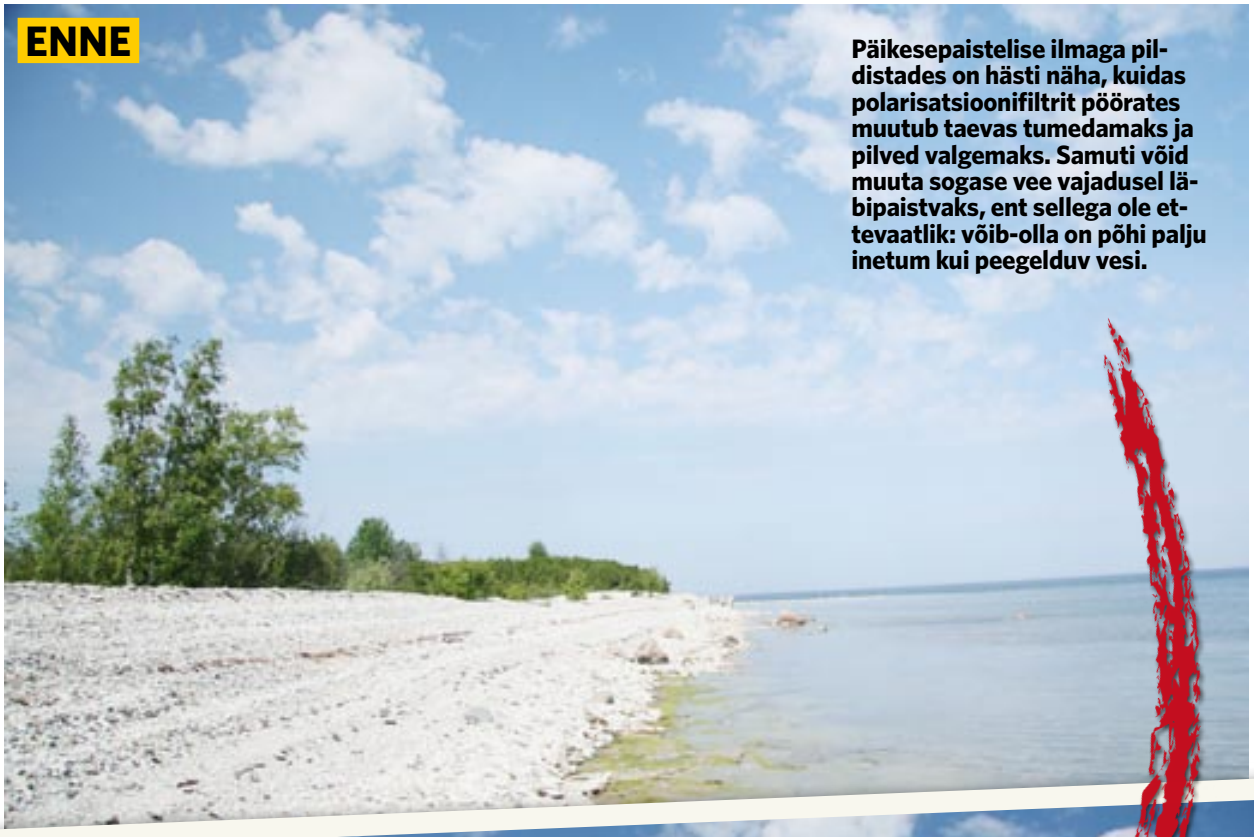

Päikesepaistelise ilmaga pildistades on hästi näha, kuidas polarisatsioonifiltrit pöörates muutub taevas tumedamaks ja pilved valgemaks. Samuti võid muuta sogase vee vajadusel läbipaistvaks, ent sellega ole ettevaatlik: võib-olla on põhi palju inetum kui peegelduv vesi.

7. Valmistu esimeseks pettumuseks

Kui äsja ostetud filter kaamera ette kruvitud (ära unusta enne UV-filtrit eemaldamast, kui sa seda kasutad) ja klõps tehtud, võid esimese hooga tunda end petetuna – midagi justkui ei muutunud. Polarisatsioonifiltri kasulikkusest (ning isegi hädavajalikkusest) saad aru alles katsetades ning erinevates situatsioonides tehtud pilte võrreldes. Nii nagu näiteks välklampi, pole ka polarisatsioonifiltrit paljudes olukordades tarvis, mõnikord võib see pildi isegi rikkuda, aga on ka situatsioone, kus filter on asendamatu.

8. Vii filter sinna, kus talle meeldib

Polarisatsioonifilter vähendab või isegi kaotab peegeldusi. Sestap on tast kindlasti tolku veekogude juures pildistades. Läikiva järvesopi võid lihtsa vaevaga «läbipaistvaks» muuta, nii et pildile jäädvustuvad ka järvepõhjas lebavad kivid ning vees ujuvad kalad. Filtrit keerates näed tulemust kohe ka pildiotsijast. Värskel filtriomanikul tasukski alustada katsetamist veekogu juures – nii on tulemus kõige selgemalt näha. Vihmase ilmaga aitab filter vähendada kõikide märgad objektide helki.

Läbi polarisatsioonifiltri pildistades on kõik värvid küllastunumad ning sügavamad. Tõeliselt asendamatu on filter taeva pildistamisel – eriti just rünkpilved muutuvad tänu filtrile kontrastsemaks ning mõjusamaks (läbi kvaliteetsete päikeseprillide vaadates on sama efekt, võid enne filtri ostmist proovida). Tõtt-öelda tunduvad tavalised taevafotod pärast polarisatsioonifiltri katsetamist nii tuhmid ja lamedad, et loodusesse minnes ei unune filter enam kunagi koju, isetehtud maastikufotod näivad aga juba peaaegu sama ilusad kui turistidele mõeldud postkaardid või reisikataloogid.

Kuna filter vähendab peegeldust kõikidelt mittemetallist pindadelt, võid põnevaid tulemusi saada ka suurte klaaspindadega hooneid pildistades või jäädvustades toanurgas vaikelu veinipudeliga.

9. Koolimatemaatikast on jälle kasu

Kui kasutad filtrit peegelduste vältimiseks, on selle mõju suurim, kui pildistad peegeldava pinnaga 30–35kraadise nurga all. Kõige sügavama sinise taeva saad, kui pildistad nii, et objektiiv on päikese või muu valgusallika suhtes 90kraadise nurga all. Võid moodustada nimetissõrme ning pöidla abil L-tähe ja suunata nimetissõrme päikesele – pöial näitab siis seda suunda, mille poole pildistades on polarisatsioonifiltrist enim kasu. Valgusallikaga samas suunas pildistades ei ole filtril praktiliselt mingit efekti.

10. Valmistu siniseks esmaspäevaks

Odavamad polarisatsioonifiltrid kipuvad andma kõikidele piltidele kergelt sinaka ning külma varjundi. Kui sa hakkad seda märkama ning see muutub häirivaks, tasub kaaluda kallima ning kvaliteetsema filtri ostu või tuleks koos polarisatsioonifiltriga kasutada mõnd sooja filtrit.

11. Ära hoia filtrit kogu aeg ees

Kuigi päikesepaistelise ilmaga tulevad paljud kaadrid polarisatsioonifiltriga paremini välja kui ilma selleta, ei maksa filtrit siiski kogu aeg kaamera ees hoida. Ära unusta, et kuna filter vähendab kaamerasse jõudva valguse hulka, pead pikendama säriaega, mistõttu osad kaadrid võivad ilma statiivita ebaõnnestuda. Sompus ilmaga või päikesega samas suunas pildistades pole polarisatsioonifiltrist samuti suuremat tolku. Loomulikult tuleks filter eest võtta, kui su pilt ongi üles ehitatud veepinna peegeldustele.

12. Välklambi peegeldusi naljalt ei püüa

Välklambi tekitatud peegeldust ei saa polarisatsioonifiltriga lihtsalt eemaldada, sest lambist väljuva valguse ning objektiivi püütud valguse vaheline nurk on liiga väike. Peegeldustest lahtisaamine on siiski võimalik, aga selleks tuleks kasutada kaht polarisatsioonifiltrit (üks välklambi, teine objektiivi ees), nii et alustada võiks millegi lihtsamaga.

13. Kõrgele mine kergema kotiga

Polarisatsioonifiltri efekt sõltub suuresti päikese asendist ning õhu saastatusest. Mägedes on õhk nii puhas, et polarisatsioonifiltrit kasutades muutub taevas liiga tumedaks (vahel isegi mustaks) ja pildid jäävad ebaloomulikud. Nii et kui sa pole just suure kunsti peal väljas, võid sellistel reisidel koti filtri jagu kergemana hoida. Samuti rikub polarisatsioonifilter tulemuse läbi lennukiakna pildistades – lennukiakende materjali tõttu tekib nn vikerkaareefekt ja pilt jääb laiguline.

[d] KRISTJAN KALJUND

Üks huvitav nipp on muuta polarisatsioonifiltri abil muidu peegelduvad aknad läbipaistvaks.

KUIDAS...

valida GPS-seadet

Selles [digi] numbris testime kaheksat käsi-GPSi, kuid see pole kaugeltki GPSi maailma ots ega äär. Olenevalt vajadustest on valida erinevate tüüpide vahel. Selgitame, milliseid on olemas, mille poolest nad erinevad ja kuidas valida.

1. Käsiseadmed

Tänapäevastel käsiseadmetel on tavaliselt värviline ekraan ja kaardi tugi. Sõltuvalt regioonist saab rääkida baaskaardist või detailsest kaardist. Baaskaardil on suuremad linnad ja asulad ning põhimaanteed, kuid puuduvad kohalikud teed ning kindlasti ei leia sealt ka kõiki pisikesi külakesi. Jõgi ja järv on kaardil sinist värvi ning teed tähistatud vastavalt nende suurusele nagu paberkaardil. Detailsemad kaardid nõuavad suuremat mälu ning seetõttu on sellistel käsiseadmetel mälukaardi pesa, kuhu saab asetada detailkaarti sisaldava mälukaardi.

Kasutusvõimaluste poolest on käsiseadmed kõige universaalsemad. Nende abil leiab õige tee nii jalgsi- kui ka jalgrattal matkaja, kes ei rända mööda maanteid ega linnu, vaid eelistab vaikseid külateid ning metsasihte. Seadme tööaeg akutoitel on 15–20 tundi. Õnneks töötavad kõik käsiseadmed AA-tüüpi akudega. Käsiseade on abiks ka autoga maanteel reisijale. Võib piirduda käsiseadmes oleva kaardiinfoga ning koostada marsruudi läbi linnade ja külade. Aeg-ajalt GPSi ekraanile piiludes saab veenduda teekonna õigsuses. Lisaks kiirusele, suunale ja asukohale näitab GPS ekraanil ka infot ideaalsest planeeritud teekonnast kõrvalekaldumisest, nt «asud hetkel 500 m vasemal või 1,5 km paremal pool ideaalsest teekonnast».

2. Statsionaarsed seadmed

Need leidsid algselt asukoha purjekates, kaatrites ja mootorpaatides. Mida aeg edasi, seda rohkem paigaldatakse neid sõiduautodele. Kui esialgu võis GPS-seadmega sõiduautosid leida vaid üksikute luksusmudelite hulgast, siis praegu on GPS sisse ehitatud paljudele keskklassi autodele. Statsionaarsete seadmete eeliseks käsiseadmete ees on pidev toide auto akult ja hääljuhtimine. Kui marsruut planeeritud, juhatab meeldiv mees- või naishääl autojuhti enne iga pööret ning ristmikku, tuletab õigeaegselt meelde ümberreastumised, nt «hoia vasakusse sõiduritta», «300 meetri pärast pööra vasakule» jne. Kahjuks peab tõdema, et sellistest seadmetest pole Eestis eriti kasu, sest puudub detailne Eesti kaart. Parimal juhul on statsionaarsel seadmel mälus põhimaanteed, linnadest on detailse kaardiga esindatud ainult Tallinn.

Alustades teekonda Soomest, Rootsist või Saksamaalt, on kaardid abiks kuni Vahemere äärde välja. Lisaks teedele-tänavatele, on ekraanil näha sõidukiirus ning teekonna lähedal asuvad vaatamisväärsused, söögikohad ja hotellid-motellid. Teadmiseks autoomanikele, et nendes seadmetes ei tööta ei Regio ega Microsofti AutoRoute'i kaardid. Ainus võimalus on külastada oma automargi ametlikku hooldust, kus uue kaardi saabumisel saab lasta uuendused statsionaarsesse seadmesse peale laadida.

3. GPS-moodul

See pisike seade sisaldab GPS-vastuvõtjat-antenni ning seda kasutatakse koos sülearvuti, pihuarvuti või mobiiltelefoniga, kuna moodulil puudub ekraan. Ühendus telefoni või arvuti ja mooduli vahel toimub USB-kaabli või Bluetooth'i abil.

USB-ühendusega moodul on kõige odavam GPS-vastuvõtja: hinnad algavad 900 kroonist. Bluetooth'iga mooduli hinnad algavad veidi kõrgemalt, 1500 kroonist. Kuna moodulil pole ekraani, siis peaks arvutis või mobiiltelefonis olema kindlasti GPS-seadet toetava kaardi tarkvara. Eesti kohta on olemas kaks digitaalset kaarti: Regio «CD-atlas» ning E.O.Map'i «Eesti Teejuht».

Alates 2007. aasta versioonist on «Eesti teed» jälle Microsofti Autoroute'i kaardil oma koha leidnud. Viimati sai mööda Eestimaad autoga sõita 2002. aasta versiooni järgi, kuid vahepealsetel versioonidel olid Eesti kaardil vaid linnad ja alevid, aga mitte ühtegi teejuppi nende vahel.

Operatsioonisüsteemil Windows Mobile või Windows CE töötavasse pihuarvutisse saab MS Autoroute'i programmi abil laadida Euroopa linnade kaarte.

4. Kaart veebist

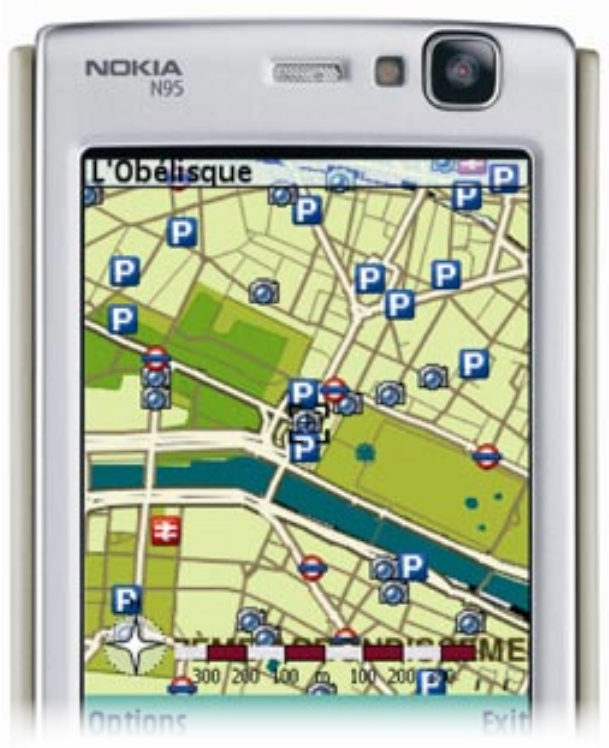

Tundub, et järgmine mobiiltelefoni koliv seade on just seesama GPS-moodul ning protsessi juhib Nokia. Esimene katsetus oli mudeliga Nokia 5140, millele sai lisada GPS-korpuse. Nüüd on sisseehitatud GPS-vastuvõtja olemas mudelites N95, 6110 ja E90. Aastaks 2012 peaksid kõik kasutajad saama mobiiltelefoni abil oma asukohta määrata.

Tegelikult pole vaja telefonile GPS-moodulit sisse ehitada – piisab Bluetooth-liidesest ja Java-programmide toest. Veebilehelt www.nav4all.com leiab tasuta rakenduse, mille abil saab kenasti võõral maal hakkama: koosta marsruut ja navigeeri selle järgi. Kahjuks on Eesti selle kaardimootori jaoks jälle võõraslaps, sest olemas on üksnes suuremad teed ja detailne Tallinna kaart. Eriti rõõmsad on selle programmi kasutamisel mobiilioperaatorid, sest kaardid laetakse mobiili üle GPRSi, EDGE või HSDPA, mobiilis on vaid 300 kB programm.

Hoopis mugavama lahenduse võib alla laadida veebilehelt www.smart2go.com, kus Symbiani telefonide omanikud saavad väga hea kaarditoega programmi. Tegelikult on seesama programm kasutusel Nokia mudelites N95 ja 6110, aga alla laadides saavad seda kasutada kõik teised, kel on GPS-signaali vastuvõtjaks Bluetooth-moodul. Eesti kaart on korralik, lisaks Tallinnale on ka ülejäänud linnade kaardid detailsed. Kaartide uuendamine on tehtud imelihtsaks. Kui programm on mobiilis, mine ja lae lihtsalt kodulehelt mälukaardile soovitud maa kaart ja kasuta. Tasuta versioon toetab teekonna planeerimist, aga ei võimalda planeeritud teekonna järgi liikuda.

5. Portatiivsed autonavigaatorid

Suure värvilise puutetundliku ekraani taga on seade, mis lisaks GPS-vastuvõtjale sisaldab kaardi tarkvara, sisseehitatud kõlareid ning kallimatel mudelitel ka Bluetooth-liidest mobiiltelefoniga suhtlemiseks, see töötab «käed-vabad» seadmena. Esimesena hakkas selliseid seadmeid pakkuma TomTom. Riburada on järgnenud nii käsi-GPS-seadmete tootjad Garmin ja Magellan kui ka mitmed tuntud elektroonikatootjad, näiteks Sony.

Eestikeelne menüü ja hääljuhendamine on olemas nii Garmini kui TomTomi navigaatoritel, Sony lubab eesti keele tuge tulevikus. Mõned navigaatorid töötavad ka multimeediakeskusena: mängivad MP3-muusikat ning näitavad mälukaardilt pilte. Mis puutub aga kaartidesse, siis Euroopa osas on kõik hea ja tore: planeeri marsruut ja sõida, pead ainult valima, kas sind juhendab sensuaalne naishääl või mehine meeshääl. Baltimaade kaardil on hetkel olemas detailsed pealinnade kaardid ning põhimaanteed. Kõik tootjad lubavad uuendusi ka Eesti kohta. [d] **HEIGO ENSLING**

KUIDAS...

suvel metsas internetti saada

Tänavune suvi on internetikasutajate jaoks eriline. Enam ei pea, raha maitse suus, üle mobiilivõrgu internetis käima, nüüd saab ka kuumaksuga veebis surfata. Sellele lisaks on palju erinevaid tehnoloogiaid, mis toovad võrgumaailma ka kaugeimasse kolkasse.

1. WiMAX tuppa ei kipu

Selle tehnoloogia baasil tellis riik Külatee 3 projekti raames maakondade katmise internetiga. WiMAX on aga ainult natukene vähem kapriissem kui vana teada-tuntud WiFi, st et ta ei levi alati puude ja küngaste taha. WiMAXi signaal ei kipu iga kord ka ruumidesse ulatuma, kuid ta levib kaugemale ja kindlamalt kui WiFi ja seega võib tõesti hakata mõtlema kogu maa katmisest. Seda ka tehakse – riikliku konkursi maakondade internetiseerimiseks võitsid Norby Telecom, Elion, Kernel ja Baltmax. Mastidesse kerkisid WiMAXi tugijaamad, mis kiirgavad internetti 10–17 km kaugusele olenemata ilmastikutingimustest. WiFit seevastu võib näiteks isegi tihe udu takistama hakata. MiMAXi kasutajad, kes asuvad mastist väga kaugel ja selge ilmaga antenni otse ei näe, peavad oma maja külge masti kinnitama, siis tuleb andmeside ka üle puulatvade kohale. Üks selline mast võib maksma minna ligi 10 000 krooni.

512 kbit/s WiMAXi andmesidet Külatee 3 projekti raames saab alla 400 krooniga, mis on väiksem riigi kehtestatud piirhinnast – 500 krooni kuus. Pakutakse ka kallimaid, mitmemegabitiseid pakette, mille vastuvõtmiseks tuleb üürida modem või saab selle mõne teenusepakkuja juures tasuta, kuumaksu sees. Modem või ruuter maksab tavaliselt 6000–7000 krooni. Kui tunned huvi, kas sinu metsatukka WiMAX levib, siis vaata lehelt www.ria.ee/27409, kes on sinu maakonnas teenusepakkuja, ning mine tema käest küsima.

KülaTee 3

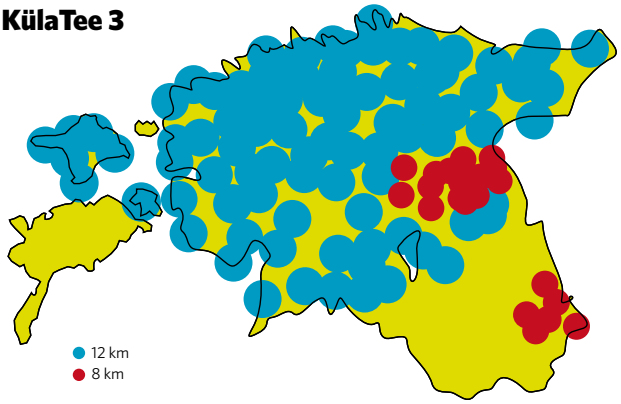

2. CDMA ehk Kõu

2. juulil avati kogu Eestit kattev kõige suurema levialaga traadita internet. Televõrkude AS pani mastidesse Aasias ja Ameerikas levinud mobiilsidestandardit kasutavad antennid ja sai teenuse kasutamiseks 450 MHz sagedusala, mis kuulus ammustel aegadel NMT mobiilivõrgule. Tõepoolest, see madal sagedus (võrreldes WiMAXi ja WiFi gigahertsidega) levib kaugele ja seega on vaja vähem maste. Televõrgud kasutavad kokku 95 masti, et katta 96% maast leviga.

Ükski asi ei saa olla siiski lõpmatult hea. Nimelt kannatab see võrk välja vähem kasutajaid: mida rohkem on korraga võrgusolijaid, seda aeglasemaks ühendus läheb. Reaalsete kasutajatega võib keskmine kiirus jäädagi paarisaja kilobiti kanti. Kuid ka selle kiirusega võib üht-teist ära teha. Televõrgud on praeguseks testinud ühte statsionaarset seadet ja paari USB-pesasse käivat modemit. Statsionaarse seadme antennid on nii võimsad, et ka paksus metsas saab interneti kätte. USB-pesasse käiv väike modem saab hakkama linnades ja magistraalidel. Kuumaksu küsitakse pisut alla 300 krooni.

Kõu

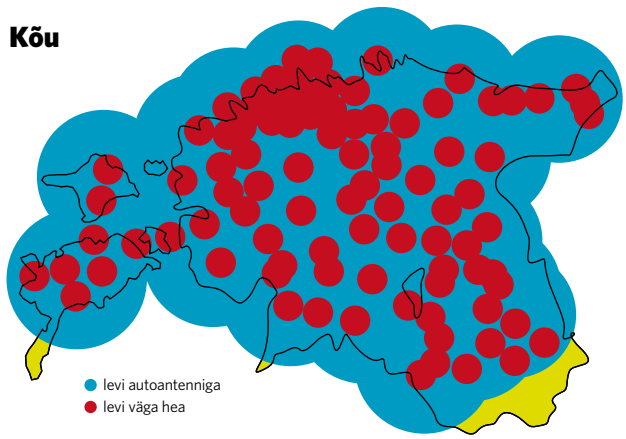

3. EDGE levib mobiilivõrgus

EDGE on aeglaselt jõudmas sama kaugetesse kolgastesse kui CDMA, levides meie standarditele vastavates GSM-võrkudes. Elisa ja EMT võrgus toimib EDGE 60% levialast, EMT lubab aasta lõpuks terve võrgu EDGE'iga ühilduvaks teha. Definitsiooni järgi on EDGE odavam ülemineku tehnoloogia GPRS-andmesidelt kiirele ja kallile 3G-le. Seega meeldib EDGE operaatoritele: maste pole ju vaja juurde püstitada. Piisab vaid tugijaamade uuendamisest ja ongi tavalisest GPRSist mitu korda kiirem võrk kuni 384 kilobitti sekundis käes. Kasutaja jaoks pole EDGE'i puhul muud vahet kui see, et ühendus on kiirem. Kui on EDGE'i toetav telefon või vastava modemiga arvuti, siis pole vaja seadistusi muuta. Kõik käib nagu GPRSiga, ainult et raha kulub mitu korda kiiremini kui traditsiooniliste andmesidepakettide puhul, kus maksustatakse megabaite.

4. UMTS ja HSDPA ehk 3G

Need on kolmanda ja 3,5nda põlvkonna mobiilse andmeside standardid, mis lähevad operaatoritele kalliks maksma – alates sellest, et riik müüs litsentsid enampakkumisel väga krõbeda hinnaga ja lõpetades sellega, et 3G võrkude jaoks tuleb tugijaamadega väga tihedalt katta praktiliselt kogu maa. Linnades on see võimalik, riputades antenne majaseintele ja elektripostidele, maal metsade vahel aga on üsna vähetõenäoline, et UMTS ja HSDPA niipea laialt levivad. Tehnoloogia vallas on aga ennustamine kurjast – kunagi ei tea, mida võidakse välja mõelda, et HSDPA teoreetiline 10 Mbps korraga kaugemale levima saadakse. Reaalne kiirus 3G-võrkudes jääb siiski mõne megabiti juurde ja leviala piirdub suuremate linnadega. Megabaiti maksustava andmepaketiga on 3G-võrk tõeline raharöövel, kuid õnneks pakuvad kõik operaatorid siin ka odavamat võimalust andmenälga kustutada.

5. EMT küsib 399 krooni kuus

EMT pakub oma WAP-portaali Surfport kaudu internetti mitte rohkem kui 9 krooni eest päevas. Leppida tuleb siiski Surfporti teenustega ja WAP-lehekülgedega. Suurima tasuta andmemahuga pakett EMT Internet 399 Pluss aga võimaldab sõlmida tähtajalise (2 aastat) lepingu, millega saab kuutasu eest surfata 3 gigabaidi ulatuses iga kuu ja lisaks veel antakse kaasa tasuta modem. Keskmisele arvutikasutajale on sellest mahust küll, tõsisem töötegija võib kohati üle piiri minna ja maksab siis juba iga ületatud megabaidi eest 2,5 krooni. Odavamates pakettides on tasuta megabaitide arv väiksem ja ületatud maht kallim.

6. Elisast päevapilet

Elisa tuli välja mobiilinterneti päevapiletiga. 15 krooni eest saab 12 tundi piiramatult surfata. Kuutasuga ühendustest näib soodne m-internet 99, mis maksab vaid 99 krooni kuus. Siin tuleb aga hoolega lugeda peenikest kirja – nimelt selgub, et andmemaht on piiratud «mõistlikule» 3 gigabaidile kuus ning andmeside kiirus on 50 kb/s. M-internet 349 maksab, nagu nimigi ütleb, 349 krooni kuus ja arvestab juba 3G-võrgu paarimegabitise ühenduskiirusega, kuid siingi kehtib «mõistlik» 3gigabaidine piirang.

7. Tele2 kuumaks 325 krooni

Tele2 pakub samamoodi kuutasuga internetti samasuguse «mõistliku kasutuse» piiranguga ehk kolme gigabaidi jagu. Üle selle maksustatakse 2,5 krooni megabaidilt ka kuutasuga kliente. M-internet 325 maksab 325 krooni kuus.

[d] KAIDO EINAMA

EDGE EMT võrgus

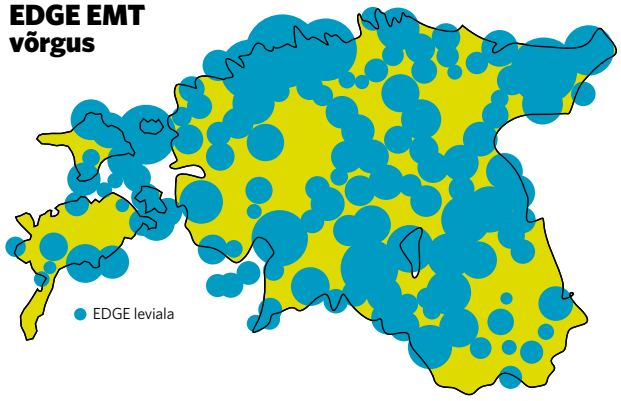

Tehnoloogia	Hind	Kust leiab?	Kiirus	Levi	Sagedus
WiFi	tasuta või päevapiletiga al 10 kr	avalikest asutustest, teeninduse- ja müügikohtadest	kuni 54 Mbit/s	kuni 300 m	5 GHz
WiMAX	al 345 kr kuu	suuremad asulad, maakonnakeskused	kuni 75 Mbit/s (20 MHz)	kuni 17 km	kuni 11 GHz
Mobiilne WiMAX	u 500 kr	suurematest linnadest, tähtsamatelt magistraalidelt	kuni 30 Mbit/s (10MHz)	kuni 5 km	2–6 GHz
EDGE	al 99 kr/kuu või päevapilet al 15 kr või megabaidi hind al 2,5 kr	oleneb operaatorist (EMT suures osas Eestis, Elisa ja Tele2 Tallinn ja mõni suurem linn veel)	kuni 384 kbps	kuni 7 km	1.900 MHz
CDMA	298 kr/kuu	kogu Eestist	kuni 2.4 Mbit/s (reaalselt 200–300 kbit/s)	kuni 40 km	450 MHz (leidub ka teisi sagedusalasid teistes riikides)
UMTS	al 99 kr/kuu või päevapilet al 15 kr või megabaidi hind al 2,5 kr	oleneb operaatorist (Tallinn ja veel mõned suuremad linnad)	kuni 2 Mbit/s (HSPDA kuni 10Mbit/s)	kuni 7 km	1800, 1900, 2100 MHz

ALLIKAD: EMT, ELISA, TELE2, BALTMAX, NORBY TELECOM, TELEVÕRGUD

play

Hubaselt kiiritustsoonis

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 549 krooni **DEMO:** -

1986. aasta Tšernobõli tuumakatastroofi tagajärjed on siiani tunda ja meie järeltulijadki on sunnitud piirkonda veel 500 aastat vältima. Siin peitub suurepärane rahaauk, sest uudishimu kisub iga seiklushimulist säärase «surnud» paiga poole.

● Loo peategelane elab üle raske autoõnnetuse ja kaotab selle tagajärjel mälu. Keegi mantliga mees korjab ta üles ja tassib kohaliku kaupmehe juurde, kes talle vaikselt eluvaimu sisse puhub. Tänuvõla tasumiseks peab meie kangelane jalad selga võtma ning mööda Tsooni tatsates ja oma minevikku lahti harutades kaupmehe ja teiste tegelaste asju ajama. STALKERi teeb eriliseks see, et mängija ei ole kohustatud otsast otsani mööda nööri käima, vaid võib vabalt valida, kelle heaks töötada ja mida järgmiseks teha. Liikumis- ja avastamisruumi on küllaga ning mida kauem elus püsid, seda lähemalt Tsooni tundma õpid ja temaga ühte kasvad.

Arvutiekraani taga ohutum

Sealne atmosfäär on peaaegu täpselt selline, millisena üht tsivilisatsioonist hüljatud paika ette kujutada võib. Peaaegu sellepärast, et inimloomi tuiab seal ringi natuke liiga palju. Mitmesugused kiskjad, kes näivad kõik olevat raskelt kiiritada saanud koerad, hundid või muud metsloomad, on seevastu igati asjakohased ja usutavad: ründavad karjas, kuid nähes, et hambuni relvastatud raudmehele kihv peale ei hakka, panevad viimased ellujäänud nelja tuule poole ajama.

Ohtu kujutavad endast veel energiaväljad ehk anomaaliad, mis kindla aja möödudes väikesteks ja hinnalisteks üleloomulike jõududega kivikesteks muutuvad. Viimased on Tsoonis ellujäämisel suuresti abiks, sest omadustest sõltuvalt suurendavad need elupunktide arvu või

pakuvad kaitset erinevate rünnakute ja radioaktiivsuse eest. Rahahädas võib neid ka kaaskodanikele maha parseldada, ehkki pigem tuleb seda teha oma seljakoti kergendamiseks, mis pole sugugi põhjatu. Sel lihtsal põhjusel on raskendatud ka laia relvaarsenali kaasatassimine, sest iga mõistlikum tukk kaalub viie kilogrammi ringis ning kulutab pahatihti ainulaadset laskemoona, mis omakorda olenevalt kogusest kenakese pagasi moodustab. Veel peab reisikohvrisse mahtuma hunnik plaastreid ja esmaabikarpe, radioaktiivsusevastaseid ravimeid või viina ja koguni vorstikesi ning konservikarpe, sest iga raudmees tahab ju aeg-ajalt süüa ka saada.

FPS / RPG

Kõik see suurendab elamust, sest aitab paremini sisse elada ja lisab mängule, mis muidu oleks tüüpiline *shooter*, rollikale omaseid jooni. Õnneks ei arendatud asja liiga kaugele ning mingisugust oskuspunktidega möllamist siit ei leia, küll aga on omal kohal vestlemine ja eelnevalt mainitud kauplemine teiste hulkuritega. Tööotsi võib erinevatelt tegelastelt korraga ette võtta päris palju, kuid see pole väga soovitatav, sest suurem osa neist on ajaliselt piiratud. Missioonisüsteem ongi asi, mis kõige suuremat peavalu põhjustab: küll ei mana programm kaardile õiget sihtpunkti, teinekord annab näiteks ülesande, mille sisuks on lähedaloleva laagri kaitsmine, kuid passi seal laagris, kaua tahad, keegi seda ründama ei vaevugi jne. Kuna mängu ilmumist oli niigi aastaid edasi lükatud, poleks veel veidi venitamist viimaste vigade parandami-

S.T.A.L.K.E.R. Shadow of Chernobyl

On see vana UAZ-buss? Läheks nüüd ka RAF- ja ZUK-busse otsima.

Tegevuspaiku on igasuguseid.

seks paha teinud, aga vähemalt väljastatakse nüüd hoolega parandusi. Soovitan soojalt need juba enne alustamist installeerida, sest salvestused muuhulgas versioonide vahel ei ühildu.

Kena vaatemäng

Ei tasu end lasta häirida pisiasjast, et STALKERi kallal alustati tööd juba umbes kuus aastat tagasi ning esialgu plaaniti valmis saada aastal 2003, sest pildiliselt ei jää asi alla näiteks «Half Life 2-le» ja on võrreldav isegi «FEAR-iga» (välimuselt, mitte sujuvuselt). Erilist kiitust väärivad valgusefektid ja kaevurilamp, mis on pimedates urgastes ringi uitamisel asendamatu abiline. Olemas on ka öönägemise prillid, kuid läbi nende vaatamine pole pooltki nii lahe kui taskulambi valgusvihu ja varjudemängu saatel oma eesmärgi poole rühkimine. Tähelepanuväärne on, et nimetatud lampi toidavad korralikud (vist roosa Duracelli jänku) patareid, mis ei nõua iga paarikümne sekundi järel lambi väljalülitamist nagu paljudes teistes mängudes. Kõik, mis kõrvu kostab, kõlab tõeliselt veenvalt. Olgu see kõuekärgatus, automaadiragin või hoopis mõne mutantolevuse korisemine, võib see sobival hetkel kuklakarvad püsti ajada või sunnib vähemalt üle õla kiikama.

Ümbrust tasub muide piinliku visadusega jälgida, sest suremiseks piisab vaid mõnest valesti astutud sammust. Leidub kohti, kus satud pea alati karja mutantkutsude rünnaku alla või kus istub alati mõnes kindlas põõsas sügelevate näppudega snaiper. Viimast küll tinglikult, sest iga tongipüssiga poole kilomeetri kauguselt juba pihta ei lase. Relvastus on igati realistlik: kuulid kaotavad kaugele lennates kiirust ja kalduvad madalamale ning vastaste elimineerimisel on kõige ökonoomsem taktika ikka pähe sihtimine.

Vihased vastased

Igal juhul on kohati veidi liiga kerge sattuda korraga kümne peletise viha ja küünte alla ning sellisest olukorrast üldiselt terve nahaga ei pääse. Ka inimvastased on maastikul neetult leidlikud, oskavad korralikult varjuda ning ilmuvad ootamatult oma peidupaigast lühikese kuulivalangu andmiseks välja, et kohe varju tagasi hüpata. Paigas, kus vastaseid palju, võib see muutuda üpris närvesöövaks, sest oled alati mingist suunast tule all, kuid ümber pöörates on pahalane juba varjunud ning järgmine valang tuleb jällegi selja tagant. Minu parimaks sõbraks sai snaipripüss, millega sai kaugemalt suurema osa «klemme» ära noppida, et siis hoonetes peitunud tüüpe veidi kergem taga ajada oleks.

See pole muidugi ainuke taktika ning eks igaüks leiab vastavalt olukorrale oma tee. Erinevaid lõpplahendusi on üle viie ning kui üksikosast villand saab, võib käeosavust proovida ka ootamatult traditsioonilises võrguosas. Maiuspalasid leidub siin igatahes nii õuduka- kui *shooter*'ifännidele, aga ka neile, kes janunevad paranormaalsete nähtuste ja seiklemisrõõmu järele.

[d] ROBERT PIHO

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 2 GHz (soovitatav 2,4 GHz või parem)
Mälu: 512 MB (soovitatav 1 GB)
Videokaart: 128 MB GeForce FX5700 / ATI Radeon 9600 (soovitatav 256 MB NVIDIA GeForce 7900 / ATI Radeon X1850 või parem)
Helikaart: DirectX 9.0c toega
Kõvakettamahtu: 10 GB
Optiline seade: DVD-lugeja
Tarkvara: Windows 2000/XP/Vista

[d] HINNANG:

Heli	9
Pilt	8
Mugavus	7
Meelelahutus	9

Üksik sõdur paljude seas

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 989 krooni **DEMO:** -

Esimese kahe CODga erilist stoorit kaasas ei käinud, kuid kolmandas osas pööratakse peategelase ja tema kaaslaste eludele ja isiksusele juba rohkem tähelepanu. Samaks on jäänud idee, et mängija ei ole ühe mehe armee.

● Lahingukamraadidel on nii nimi kui iseloom. Omavahelised suhted pole küll nii huvitavad ja väljaarendatud kui «Brothers in Arms'is», kuid sinnapoole on liigutud küll. Enamik mängust möödub ameeriklase saabastes, kuid peale USA armee võideldakse ka Briti, Kanada ning Poola vägedes. Tegevus toimub endiselt Teise maailmasõja aegses Euroopas, täpsemalt Pariisi vabastamise ehk Normandia väljamurde ajal.

COD 3 mängutunnetus sarnaneb enam-vähem COD 2-ga, aga on ka olulisi ja huvitavaid uuendusi. Vastaste AI (tehisintellekt) tundub vähem agressiivne, kuigi tulistada oskavad nad hästi. Granaate saab nüüd «küpsetada» ehk hoida paar sekundit enne viskamist käes, et need sobivamal hetkel plahvataksid. Kui viskepomm liiga vara teele saata, loobitakse viimane tõenäoliselt tagasi, liiga kaua viivitades lendab see su pihus õhku. Vastastele saab «tagastada» ka nende endi pomme. Muude relvade osas suuri muutusi pole. Mõned COD 2 relvad on läinud, mõned COD 1 omad naasnud.

Minimängude saabumine

Tegijad on COD 3-e edukalt huvitavamaks muutnud minimängudega. Aegajalt tuleb vastavaid nuppe tagudes ilma relvadeta mõne sakslasega üks ühele maadelda, et ta tagasi suruda ja oimetuks lüüa, kõrgelt alla lükata või mõnel muul viisil temast vabaneda. Lõhkeaineid paigaldades tuleb nüüd pommile lisada sütik, see analoogpulga abil sisse kruvida ja siis käivitada. Jalgsi ringijooksmisele vahelduseks pannakse mängija mõnikord auto või tanki rooli.

Nagu eelkäijaski tuleb ka selles mängus võidelda ühest kontrollpunktist järgmiseni, kuid punktid on üpris halvasti paigutatud. Keskmise raskusastmega saab tavaline mängur siiski hästi hakkama. Kõrgemad raskusastmed on lihtsalt masendavad ja Gamerscore'i osas väärtusetud.

Kriimud tanki soomusel

Nii pilt kui heli on COD 3-l vapustavad. Iga viimane detail on hoolikalt voolitud ja Slovakkia sümfooniaorkestri esitatud muusika klapib atmosfääriga ideaalselt. Kõike seda suudab Xbox 360 jooksutada peaaegu veatult, ainult suuremates lahingutes võib pilt hetkeks hüpata.

Kuna COD 2 oli Xbox Live'is ülipopulaarne, on ka järje mitmikosa pidevalt kasutajatest pungil. Ühes serveris saab mängida kuni 24 mängijat, on 9 erinevat taset, 6 erinevat mängutüüpi ning taas on kasutusele võetud sõidukid. Kui oled XBLi kasutaja, on COD 3 väga hea ja kauakestev ost: mängijaid on massiliselt ja Treyarch lisab ajapikku uusi kaarte.

Teise maailmasõja teemalisi tulistamisi on palju, kuid «Call of Duty» on alati suutnud massist välja paista. Eelnevatele osadele sarnaselt on atraktiivsed nii COD 3 üksik- kui mitmikosa. Loodetavasti ei astu seeria järgmise väljalaskega ämbrisse, sest Teise maailmasõja teema vahetatakse tänapäevasema keskkonna vastu. [d] ANDREAS TÜRK

[NÕUDMISED]

Xbox360 mängukonsool
Teler (soovitatavalt HD Ready)
Xbox360 mälukaart (kui on kõvakettata Xbox360)

[d] HINNANG:

Heli	**10**
Pilt	**10**
Mugavus	**7**
Meelelahutus	**9**

Tasuta, kuid rahamaiad rollikad

Kuidas suudavad tasuta võrgurollikad tänapäeva kapitalistlikus maailmas ellu jääda? Pakkudes mängijatele võimalust osta enda poes reaalse raha eest eeliseid ja kaaslasi kadedaks tegevaid kaunistusi. Seekord kolmest Cash Shop'iga tasuta rollikast.

Hero Online

WWW.HERO.NETGAME.COM/DOWNLOADS/DOWNLOAD.PHP

● NetGame'i Aasia-teemaline rollimäng on üks kummalisemaid omasuguste seas. Kuigi mäng on kriitikute poolt maha tehtud, on sellel keskmisest suurem mängurite armee, kes kõik nagu ühest suust kinnitavad, et tegu on parima *hack&slash*-mänguga, mida eales nähtud. HO tõstab esile fakt, et tegu on ühe harvaesineva mänguga, milles kumab läbi ka kaugem eesmärk. Nimelt saabud kohaliku maa keisri lossi hetkel, mil viimane on oma naise poolt just mürgitatud. Vähemalt nii see näib. Naist küsitleda ei saa, kuna ta on hulluks läinud ja midagi väga tõsiseltvõetavat ta suust ei kuule. Mäng keerlebki selle ümber, et sina kui suur ja tuntud kangelane pead välja uurima, kes tegelikult keisri elu lõpetas. Seda tehes leiad muidugi aega ka muid ülesandeid täita, sest, nagu ikka, kedagi teist ju ei ole. Meeldiv on lemmiklooma süsteem. Nagu «Rappelzis» saad enda poolele võitlema võtta lemmiklooma, näiteks hundi, keda pidevalt kasvatades, söötes ja treenides annab lahinguväliselt hobuse asemel kasutada.

Graafika on ilus ja täiesti hangumisvaba, välja arvatud juhud, kui ühined suure seltskonnaga täitmaks mõnda ülirasket missiooni – siis võib hetkelisi seisakuid esineda rohkem kui kord. Mängu tugevaim külg on heliline pool, iga heli on viimseni viimistletud, nt odaga metsikule karule pähe lajatades käib korralik mats, aga kui karu mängijale samaga vastab, on kuulda, kuidas tegelane hakkab oigama. Vahepeal tekib tunne, justkui kuulaks mõnda Jackie Chani filmi, kostavad mütsud, nätakad ja aasialik muusika, mis ei kaota oma värskust.

Kohalik rahapood, ehk siis Shop, on nende kolme mängu kõige igavam. Poes leiduvad esemed on üsna mõtetud. Nagu kõikides Cash Shop'ides müüakse ka siin rõivaid, kuid kes end ikka inetumaks teha tahab?

Mis teeb «Hero Online'i» eriliseks? Heliline taust – nii head tööd pole varem veel kuulnud. Paraku aga sellega asi ka piirdub, sest olgu heli nii kaunis kui tahes ja pilt kena ja maaliline, igavuse vastu need kahjuks ei aita.

[d] VARMO HELEMÄE

[d] HINNANG:

Heli	9
Pilt	7
Mugavus	7
Meelelahutus	5

Tales of Pirates

WWW.TALEOFPIRATES.COM/DOWNLOAD.PHP

Mida me täna kolmekesi mängime? Piraate?

● Mis on ühist *sir* William Drake'il, *sir* Henry Morganil ja Jack Sparrow'l? Nad kõik on piraadid ja neil pole selle mänguga mitte mingit seost.

Mängu alustades sa muidugi piraat veel pole, enne pead läbima õpipoisi rolli. Kui oled vastavad eksamid sooritanud, ühe kindla ameti omandanud ja sadamalinna admiralile paar teenet osutanud, saad endale laeva ning kailt eemaldudes võid maarottidele keelt näidata. Aga ei tohi unustada, et liigne ülbitsemine võib lõppeda selgest taevast kaela kukkuva tornaadoga ning su kuulsusrikas piraadikarjäär saab otsa enne, kui jõuab alatagi.

IGG võrgurollikas on kõike muud kui «täitsa tavaline mäng» – see on animafilmiliku pildi, lõbusa muusika ning lihtsa mängitavuse sulam. TOP on lõbus ja lihtsakoeline. Pead jooksma, treenima ning piraadiametit õppima. Kahjuks sellega asi ka peaaegu piirdub. Aardejahi võib ette võtta alles «väljaõppinud» piraadina, vastasel juhul löövad konkuredid sind merelahingus või sööb mõni merekoletis su paar meetrit rannast eemal koos aardega. *Level*'ite hankimine pole suur mure, sest ülesandeid jagatakse sulle kuhjaga. Vahel on tunne, et oled justkui jooksupoiss, mitte kuri ja õel piraat.

Reaalset raha saad kulutada Mallis (supermarket), kus müüa rõivad, mitmesugused võlurohud jne, ühesõnaga pudipadi, mis väga vajalik polegi.

Mis teeb «Tales of Piratesi» eriliseks? Toreda pildipoolega keskkond ja lõbus, heatujuline ning jalga põntsuma panev harmooniline muusika.

[d] VARMO HELEMÄE

[d] HINNANG:

Heli	8
Pilt	7
Mugavus	7
Meelelahutus	7

Rappelz

WWW.RAPPELZ.GPOTATO.COM/DOWNLOAD/INDEX.PHP

● GalaNet on toonud välja raskekahurväe. Kes mänginud võrgurollikat «Lineage 2», silmab kohe palju tuttavat, kuid ei tasu lasta end eksitada – «Rappelz» on mäng suure algustähega.

Möödunud oktoobris ilmunud fantaasiarikas MMORPG paelub meeli kõige sellega, mis konkurentidelt tuttav. Paljastavate riietega näitsikud ning suurte musklitega mehed jooksevad (ratsutavad) ringi mööda kaunist maailma, lüües mättasse rohkem kolle ja tegelasi, kui Super Mario oma hiilgeajal.

Värskendavaks tuuleks on kindlasti (kohati isegi liiga) lihtne mängitavus. Vastukaaluks pakub piisavalt väljakutset tohutute hordide vastu võitlemine, kui juhtud teeristil valele poole pöörama. Mängugraafika on esialgu kena, kuid pikapeale hakkab mõjuma väsitavalt. Ebameeldiva nähtusena esineb jubedaid hetkelisi hangumisi. «Rappelzi» heli on üllatavalt kahvatu, üksluine ja pikema lahingu korral närivalt tüütu.

Reaalset raha saab kulutada kohas nimega Hidden Village. Kodulehel on Item Shop, kust leiab peaaegu kõike.

Anna sina mõõgaga, ma viskan loitsu! Ja sina seal, tule appi!

Mis teeb «Rappelz'i» eriliseks? Raske öelda. «Rappelz» on nagu kompott – seal on kõike, kuid kõhtu tast täis ei saa. Isiklikult meeldib, et missioone on parajalt ning igav ei hakka ka pärast paari tundi kollide tapmist.

[d] VARMO HELEMÄE

[d] HINNANG:

Heli	6
Pilt	7
Mugavus	7
Meelelahutus	8

Raamat mänguks

MÜÜGIL: - **HIND:** - **DEMO:** http://games.softpedia.com/get/Games-Demo/And-Then-There-Were-None-Demo.shtml / [digi] jaanuar 2006 kaaneplaat

ATTWN on kuulsa kirjaniku Agatha Christie' samanimelise romaani (eesti keeles ilmunud pealkirja all «Kümme väikest neegrit») põhjal valminud ohtrate videolõikudega klassikaline kolmanda isiku vaates hiireklikiseiklus.

● Tegevus hargneb 1930ndate lõpul väikesel Inglismaa rannikusaarel uhkes majas, kuhu on kutsutud kümmeliikmeline kirev seltskond. Igaüht neist süüdistatakse grammofoniplaadi kaudu mõrvas, millest nad on puhtalt pääsenud. Keegi tahab õiglust jalule seada ning salapäraselt leiavad külalised ükshaaval vägivaldse otsa. Villa söögitoas on laual kümme madruse kujukest (poliitiline korrektsus on 21. sajandil ka Christie'st võitu saanud, originaalis oli tegemist neegritega), mille arv hakkab vastavalt mõrvade arvule vähenema. Mängija kehastada on 11. tegelane paadimees Patrick Narracott (keda raamatus ei olnud), kes eksikombel jääb koos ülejäänud kümnega saarele tormilõksu ning peab lahendama mõrvade saladuse enne, kui ise ohvriks osutub. Mõrvamüsteeriumi lahendamise käigus saab teiste vestlusi uste taga pealt kuulata, läbi lukuaugu piiluda, öösel taskulambi valgel maja uurida ja jahu ning kleeplindi abil sõrmejälgi võtta – vana aja CSI.

Nonii, rääkige nüüd kõik ausalt ära. Kes pani kamina küdema?

Suur valikuvabadus

Kohe algul on enamik kohti avastatavad ja nii koguneb ka varustusmenüüsse kraami rohkelt – neid võib seal olla korraga ligi 50. Leitavat kola saab omavahel kombineerida (kuni nelja korraga) ning ka lahti võtta. Ja ... suurt osa kraami ei lähegi vaja!? Nimelt on hulgaliselt kõrvalülesandeid, mis otseselt ei aita kaasa mängu progressile, kuid lisavad värvi. Samas ei tea kunagi, milline on kõrval- ja milline pealiin, rääkimata sellest, et mõistatuste lahendamise järjekorras on jäetud üsna vabad käed. Aga mängitavus on mugav. Näiteks tirides varustusest mõne vidina keskkonda, tekib kohe ikoon, kas seda saab ka kasutada.

Tekst, millest suur hulk pärineb otse raamatust, on sisse loetud mõnusas inglise keeles või aktsendiga ja toob esile reaalselt mõjuvate tegelaste iseloomulikud jooned. Heli sobib mõrvamüsteeriumi taustaks ideaalselt, kuigi taustamuusika klaveripalad korduvad liigselt. Pildiloojad on raamatus leiduvate kohtade elluäratamisega vaeva näinud ning tormine saar ja seda ümbritsev kuri meri on kenad.

Sanitaartehnikule sarnaselt tuleb ka vannitoas nuhkida.

Kes on paha?

Mängul on mitu erinevat lahendust, kuigi süüdlane jääb igas variandis samaks. Ka siin on sarnaselt Christie' kriminullidele peaaegu võimatu mõrvarit ise ära arvata, kuigi lõpus tunduvad kõik vihjed süüdlasele viitavat. Kes on raamatut lugenud ja arvavad teadvat, kuidas lugu lõpeb, pettuvad. Patrick Narracotina mängides erineb lõpp täiesti originaalis kirjapandust. Mõeldud on ka neile, kes ei ole raamatut lugenud – Agatha Christie' kirjutatud lõpplahendus esitatakse boonusena pärast mängu lõppu.

Kellele on Christie' looming südamelähedane ja/või kes ei ütle ära suurepärasest mõrvaseiklusest, siis neile on ATTWNi näol tegemist magusa suutäiega. The Adventure Company teeb muide Christie loomingul põhinevaid seiklusmänge terve seeria. Varsti ilmub [digis] teise osa, «Murder on the Orient Expressi» (eesti keeles «Mõrv Idaekspressis») ülevaade. Oktoobrisse on plaanitud kolmanda väljalaske «Evil Under the Sun» (eesti keeles «On kurjust päikese all») valmimine ja novembriks lubatakse ATTWNi jõudmist Wii-le.

[d] **MARTIN METS**

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 850 MHz (soovitatav 1,8 GHz)
Mälu: 256 MB (soovitatav 512 MB)
Videokaart: 32 MB DirectX 9 ühilduv
Helikaart: 16bitine DirectX ühilduv
Kõvakettaruumi: 1,5 GB
Optiline seade: CD/DVD-lugeja
Tarkvara: Windows 98/ME/2000/XP

[d] HINNANG:

Heli	8
Pilt	6
Mugavus	9
Meelelahutus	9

Redneck Kentucky

MÜÜGIL: - **HIND:** - **DEMO:** [digi] aprilli kaaneplaat või www.worthdownloading.com/game.php?gid=2479

Appi, tigedad kanad ajavad mind taga!

● Pole teada, miks mängude tegijad kanu vihkavad, kuid kanatulistamismängudest puudust pole – juba sakslaste «Moorhuhne» on mustmiljon. Ka City Interactive on varem, 2003. aastal, teinud kanakõmmutamise tagasihoidliku «The Chickenatori» näol, kuid käesolev teos, lohiseva täisnimega «Redneck Kentucky and the next generation chickens» on särav pärl. Tõsi, mängus on ainult kaheksa kaarti ja ühe pisikese ala läbimine kestab vaid mõne lühikese minuti, kuid RK meelitab üha uuesti ja uuesti veel üht kanade mättasse löömise matši pidama. Tööriistadeks on saabas, kaheraudne, kuulipilduja, täpsuspüss ja raketiheitja, aga punktide kogumise nimel on soovitatav peale nendega lahmimise veel mune korjata ja muid pisikesi ülesandeid täita.

Omapärase multikaliku pildi kanade maailmavallutamise mängus toob mängijani Unreali graafikamootor. Taustaks kõlab lõbus kantrimuusika (kui ei meeldi, otsi kaardilt raadio ja lase see pilbasteks). Muide, see on ideaalne treeningmäng [digi] mängukoolituse järgi FPSi õppijatele (vt [digi] nr 25 ja 26). Kiirust ja täpsust hinnatakse vahetult – kaugemate tabamuste eest antakse rohkem punkte, lähemate eest vähem, samal ajal on vaja põigelda sinu poole lennutatud kartulite eest.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

Heli	10
Pilt	9
Mugavus	10
Meelelahutus	10

The Hell in Vietnam

MÜÜGIL: - **HIND:** - **DEMO:** http://files.filefront.com/The+Hell+in+Vietnam+English+Demo/;7362233;/fileinfo.html

● Ajastukohased automaadid, kuulipildujad, granaadiheitjad, püstolid ja täpsusrelvad, vastaste avastamist raskendav tihe džunglipadrik, varemed ja templid, kommunistlik vaenupool ... jah, see on Vietnam. Mängija, värske eriväe ohvitser, peab aastase teenistuse kangelasena üle elama, olgu missioonidel abistavate kaaslastega või üksi.

THIV rõõmustab Vietnami sõja FPSe fännavaid mängureid, sest juba poolteist aastat pole ühtki selleteemalist tulistamist tulnud (2003. aasta märtsist 2005. aasta oktoobrini ilmus neid aga lausa 10!). Samas pole teistel mänguritel kiljatusteks põhjust – mais tutvustatud City Interactive'i tulistamiste kondikava jätkub. Chrome'i graafikamootoril jooksval mängul on ainult üksikosa ja seegi lühike, kõigest kaheksa missiooniga. Taas kummitab puudulik pildisujuvus, kuid optimeerimist ja põhjalikku testimist olekski kõigest 3–4 kuuga tehtud mängult palju tahta (tavaliselt tehakse mängu aasta-kakskolm ja isegi siis ei pruugi tulemus olla parem, nt viimane Vietnami sõja mäng «Vietcong 2» kannatas 2,5aastase töö järel samade murede all).

Ho-ho-hoo, nüüd on mul kuulipilduja!

Arvestades valmisklopsimise kiirust, on THIV normaalne saavutus, kuid siiski peaks arendamisele rohkem aega pühendama, kui tahta oma mänge väljapaistvateks ja ostuväärseteks muuta.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

Heli	5
Pilt	4
Mugavus	6
Meelelahutus	4

Lara avastab uusi platvorme

● «Tomb Raider: Anniversary» jõuab ka Xbox360 konsoolile, kuid veidi erinevalt. Esiteks on mäng jaotatud neljaks episoodiks, teiseks saab neid alla laadida vaid Xbox Live'ist 2400 Microsofti punkti eest ja kolmandaks on vajalik «Tomb Raider Legendi» olemasolu. Esimesed kaks episoodi ilmuvad septembris, teised «veidi hiljem». Aasta lõpu poole lubatakse ka kogu pakett koos välja lasta.

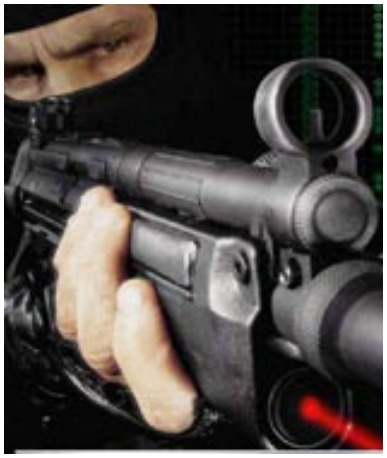

SOF naaseb!

● Meenutades hiljaaegu silmapaistvaid, kuid kummaliselt kaduma läinud mänguseeriaid, kõlas läbi ka FPS «Soldier of Fortune». Kaks esimest SoFi olid küll äärmiselt vägivaldsed, kuid põnevad tulistamised. Juuni viimased päevad tõid aga seeria austajatele meeldiva uudise. Nimelt on kolmas osa, «Soldier of Fortune: Pay Back» tegemises arvutile, PS3-le ja Xbox360-le ning see peaks ilmuma selle aasta novembris. Samas on projekti kohal hõljumas tume pilv, sest tegijaks pole enam suurepäraseid FPSe valmistav Raven Software ja levitajaks on Activision Value (Activisioni odavate mängude division), mis üldiselt midagi head oma ustest välja ei paiska.

Järgnevalt hakkame uurima, kuidas te tunnete videomängude suuri kangelasi.

Kes on pildil?

Vastus ja oma nimi saatke ikka aadressile **play@digi.ee** ja õigesti vastanute vahel läheb loosi **Andrico** (andrico.ee) välja pandud kihutamine - märul **«Driver: Parallel Lines»**. Lohutusauhindadeks on kümme mänguplakatit.

«Manhunt 2» piinamine

● Kõige kuumem kisma käib taas alati lärmi tekitava Rockstari ümber. Täpsemalt on nende vägivaldne luuremärul «Manhunt 2» takerdunud probleemi taha, mis võib saatuslikuks saada mängu ilmumisele (juuli väljalaskekuupäev on juba külmutatud). Mitmete riikide (eesotsas USA ja Suurbritannia) tsensorid on mängu hinnanud *adult only* (alates 18 a) või üldse ära keelanud.

Nagu sellest vähe oleks, on Sony ja Nintendo poliitika AO mänge mitte oma konsoolidele lubada ning neid toetavad ainult PS2, PSP ja Wii mänguplatvormid.

Üks Rockstari valik on muuta mängu leebemaks (Mature ehk 17+ vanustele), kui nende edasikaebamine läbi kukub. Tegelikult on õige tegijate nurin, et kuidas rõvedad ja loomulikumad õudusfilmid leebemaid reitinguid saavad kui mäng, kus kõik on ainult «joonistatud».

[VIIMASE KUU DEMOD]

Switchball ● Bee Movie Game ● Harry Potter and the Order of the Phoenix ● Quake 4 (multiplayer) ● Making History: The Calm and the Storm ● Nanny Mania ● Total Pro Golf 2 ● Live For Speed S2 Alpha X ● Pirates of the Caribbean: At World's End ● Overlord ● Surf's Up ● Tom Clancy's Ghost Recon Advanced Warfighter 2 (multiplayer) ● Hidden Expedition: Everest ● Kudos: Rock Legend ● Paris Chase ● The Guild 2: Pirates of the European Seas ● MAGI ● Space Force: Rogue Universe ● Pacific Storm: Allies ● Call for Heroes: Pompolic Wars ● Tomb Raider: Anniversary ● Colin McRae DiRT.

Lähedale hiilivad mängud

Arvate, et siin on palju nimesid? Suur hulk mänge ei mahu siia tabelisse üleüldse!

	JUULI	3. KV 2007	4. KV 2007	1. KV 2008 JA EDASI
FPS	**Tom Clancy's Ghost Recon Advanced Warfighter 2** ● 13. juuli 2007 **Peacebreakers** ● juuli 2007 **ArmA Armed Assault: Queen's Gambit** ● suvi 2007	**Enemy Territory: Quake Wars** ● 1. august 2007 **BioShock** ● 21. aug 2007 **Medal of Honor Airborne** ● 28. august 2007 **BlackSite: Area 51** ● sept 2007 **Field Ops** ● sept 2007 **Unreal Tournament 3** ● kolmas kv 2007	**Half-Life 2: Episode Two** ● 9. okt 2007 **Team Fortress 2** ● 9. okt 2007 **Portal** ● 9. okt 2007 **Brothers in Arms Hell's Highway** ● nov 2007 **Soldier of Fortune: Pay Back** ● nov 2007 **The Precursors** ● dets 2007 **TimeShift** ● neljas kv 2007 **DUSK-12** ● neljas kv 2007 **Warhound** ● neljas kv 2007 **WehrWolf** ● neljas kv 2007 **Sabotage (1943)** ● neljas kv 2007 **Rogue Warrior** ● neljas kv 2007 **REFUSION** ● neljas kv 2007 **The Wall** ● neljas kv 2007 **Clive Barker's Jericho** ● neljas kv 2007 **White Gold: War in Paradise** ● neljas kv 2007 **Turning Point: Fall of Liberty** ● neljas kv 2007 **Cryostasis: Sleep of Reason** ● neljas kv 2007	**Frontlines: Fuel of War** ● jaanuar 2008 **Darkest of Days** ● kolmas kv 2008 **Dead Island** ● 2008 **Haze** ● 2008 **Postal III** ● 2008 **NecroVision** ● 2008 **Operation Flashpoint 2** ● 2008 **Järgmine Wolfenstein** ● 2008 **Black Power Red Earth** ● teatamata **The Agency** ● teatamata **Exodus from the Earth** ● teatamata **Project Offset** ● teatamata **Sabotage** ● teatamata **The Crossing** ● teatamata **Warmonger – Operation: Downtown Destruction** ● teatamata **Call of Duty 4** ● teatamata **Prey järg** ● teatamata
MÄRUL	**Transformers** ● 4. juuli 2007 **Harry Potter and the Order of the Phoenix** ● juuli 2007	**Stranglehold** ● august 2007 **Death to Spies** ● kolmas kv 2007 **Obscure II** ● kolmas kv 2007 **Left 4 Dead** ● kolmas kv 2007 **2025: Battle for Fatherland** ● kolmas kv 2007	**Helldorado** ● 30. nov 2007 **Assassin's Creed** ● nov 2007 **Bee Movie Game** ● nov 2007 **Tom Clancy's Splinter Cell: Conviction** ● dets 2007 **Hei$t** ● neljas kv 2007 **Collapse: Devastated World** ● neljas kv 2007 **Mercenaries 2: World in Flames** ● neljas kv 2007 **The Shadow of Aten** ● neljas kv 2007 **Insecticide** ● neljas kv 2007 **The Club** ● neljas kv 2007 **Demons of Mercy** ● neljas kv 2007 **Kane & Lynch: Dead Men** ● neljas kv 2007 **Age of Pirates: Captain's Blood** ● neljas kv 2007 **Shadowgrounds Survivor** ● 2007 **Inferno** ● 2007	**Witches** ● 2008 **Earth No More** ● 2009 **Alone in the Dark: Near Death** ● 2008 **Battle Rage** ● teatamata **Gears Of War** ● teatamata **Just Cause 2** ● teatamata **Bodycount** ● teatamata **George Romero's City of the Dead** ● teatamata **6GUN** ● teatamata **Beowulf** ● teatamata **The Good, The Bad, And The Ugly** ● teatamata **Gang War** ● teatamata **Freedom Fighters 2** ● teatamata **Crash Dummy vs. the evil D-Troit** ● teatamata **Max Payne 3** ● teatamata
STRATEEGIA	**Civilization IV: Beyond the Sword (lisapakett)** ● juuli 2007 **Combat Mission: Shock Force** ● juuli 2007 **Savage 2: A Tortured Soul** ● juuli 2007	**Medieval II: Total War Kingdoms** ● august 2007 **Sins of a Solar Empire** ● august 2007 **Campus** ● 4. sept 2007 **The Office** ● 4. sept 2007 **The History Channel: Great Battles of Rome** ● sept 2007 **The Settlers: Rise of an Empire** ● sept 2007 **World in Conflict** ● sept 2007 **The Sims Pet Stories** ● suvi 2007 **Officers** ● kolmas kv 2007 **The Continuum** ● kolmas kv 2007 **Stranger** ● kolmas kv 2007	**Age of Empires III: The Asian Dynasties (lisapakett)** ● neljas kv 2007 **SimCity Societies** ● neljas kv 2007 **Battle for Atlantis** ● neljas kv 2007 **XIII Century: Death or Glory** ● neljas kv 2007 **Universe at War: Earth Assault** ● neljas kv 2007 **Empire Earth III** ● neljas kv 2007 **Company of Heroes: Opposing Fronts (lisapakett)** ● neljas kv 2007 **Aggression: Europe 1914** ● neljas kv 2007 **War Leaders: Clash of Nations** ● 2007 **Empire Above All** ● 2007 **Mythic Wars** ● 2007 **Society** ● 2007	**Tom Clancy's EndWar** ● veeb 2008 **Spore** ● esimene kv 2008 **Windchaser** ● esimene kv 2008 **The Sims Castaway Stories** ● 2008 algus **The Sims 3** ● 2008 lõpp **StarCraft II** ● teatamata **WorldShift** ● teatamata **JAZZ: Hired Guns** ● teatamata **Day Watch** ● teatamata **Ascension To The Throne** ● teatamata **Advanced Tactics: World War II** ● teatamata **Heaven vs. Hell** ● teatamata **Disciples III: Renaissance** ● teatamata **Warlords V** ● teatamata **Barca B.C.** ● teatamata
KIHUTA		**Need for Speed ProStreet** ● nov 2007 **SEGA Rally Revo** ● neljas kv 2007 **KartSim** ● neljas kv 2007 **MotoGP '07** ● neljas kv 2007 **The Wheelman** ● neljas kv 2007 **Juiced 2: Hot Import Nights** ● neljas kv 2007	**Race Driver One** ● 2008 **Project Torque** ● teatamata **The Rock of Pariahs** ● teatamata **Monster Truck Maniax** ● teatamata **Carnage** ● teatamata **X Motor Racing** ● teatamata
SEIKLUS	**Dead Reefs** ● 3. juuli 2007	**CSI: Crime Scene Investigation: Hard Evidence** ● 18. sept 2007 **Jack Keane** ● kolmas kv 2007 **A Stroke of Fate** ● kolmas kv 2007 **Pieces of Eight** ● kolmas kv 2007	**Agatha Christie: Evil Under the Sun** ● okt 2007 **Overclocked** ● okt 2007 **A Vampyre Story** ● neljas kv 2007 **Dracula 3** ● neljas kv 2007 **The Golden Compass** ● neljas kv 2007 **Once Upon a Time in Japan: Earth** ● neljas kv 2007 **Evil Days of Luckless John** ● neljas kv 2007	**Gray Matter** ● esimene kv 2008 **The Path** ● esimene kv 2008 **Dracula: Origin** ● esimene kv 2008 **Mata Hari** ● esimene kv 2008 **Heavy Rain** ● neljas kv 2008 **Star Heritage 1: The Black Cobra** ● teatamata **Black Mirror 2** ● teatamata
ROLLIMÄNGUD	**Sword of the New World: Granado Espada** ● 10. juuli 2007 **Two Worlds** ● 31. juuli 2007	**Loki** ● 24. aug 2007 **Zu Online** ● aug 2007 **Falling Stars** ● aug 2007 **Paradise City** ● 6. sept 2007 **The Witcher** ● 25. sept 2007 **Avencast: Rise of the Mage** ● 30. sept 2007 **Hellgate: London** ● sept 2007 **Elveon** ● kolmas kv 2007 **Guild Wars: Eye of the North (lisapakett)** ● kolmas kv 2007 **Hard to be a God** ● kolmas kv 2007 **Depths of Peril** ● kolmas kv 2007 **SUN: Soul of the Ultimate Nation** ● kolmas kv 2007 **Legend: Hand of God** ● kolmas kv 2007	**Age of Conan: Hyborian Adventures** ● 30. okt 2007 **Drakensang: The Dark Eye** ● dets 2007 **Warhammer Online: Age of Reckoning** ● neljas kv 2007 **Neverwinter Nights 2: Mask of the Betrayer (lisapakett)** ● neljas kv 2007 **Kingdom Under Fire: Circle Of Doom** ● neljas kv 2007 **Extinction** ● neljas kv 2007 **Tabula Rasa** ● neljas kv 2007 **Numen** ● neljas kv 2007 **Fury** ● neljas kv 2007 **Star Heritage 0: Ship of Ages** ● neljas kv. 2007 **Pirates of the Burning Sea** ● 2007 **Ultima Online: Kingdom Reborn** ● 2007 **Mass Effect** ● 2007 **Star Trek Online** ● 2007	**Sacred 2: Fallen Angel** ● esimene kv. 2008 **Fallout 3** ● neljas kv. 2008 **Rise of the Argonauts** ● 2008 **Guild Wars 2** ● 2008 **Dungeon Hero** ● esimene kv. 2009 **Hero** ● kevad 2009 **Gothic 4** ● teatamata **The Secret World** ● teatamata **Global Agenda** ● teatamata **Aion: Tower of Eternity** ● teatamata **Diablo 3** ● teatamata **4th Battalion** ● teatamata **Dark World Online** ● teatamata **Grotesque: Heroes Hunted** ● teatamata **Beltion: Beyond Ritual** ● teatamata
MUU	**Venus Redemption** ● juuli 2007 **Surf's Up!** ● juuli 2007	**Madden NFL 08** ● 14. august 2007 **1914 Shells of Fury** ● 14. august 2007 **Panzer Killer** ● 28. august 2007 **Blazing Angels 2: Secret Missions of WWII** ● august 2007 **King of Clubs** ● august 2007 **Speedball 2** ● august 2007	**Flight Simulator X: Adrenaline (lisapakett)** ● neljas kv 2007 **FIFA Soccer 08** ● neljas kv 2007 **Pro Evolution Soccer 2008** ● 2007 **Happy Tree Friends False Alarm** ● 2007 **Steel Fury: Kharkov 1942** ● 2007	**Football Manager Live** ● märts 2008 **Codename Panzers 2** ● 2008 **Jumpgate Evolution** ● teatamata **Scallywag: In the Lair of the Medusa** ● teatamata **Fashion Designer** ● teatamata **DANCE!** ● teatamata

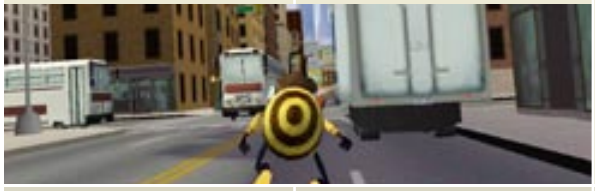

ostujuht

Sülearvutid

1 Samsung X11

[digi] nr 23
Hinne: 9

Ennekuulmatu kombinatsioon: odav ja hea. Neljakohalise hinna eest saab sülearvuti, millel on väga hea klaviatuur, toekas korpus ja mis kaalub vaid napilt üle kahe kilogrammi. Tööarvuti, mitte mänguasi.

2 HP DV6233EA

[digi] nr 23
Hinne: 8,5

Tõeline multimeediaarvuti, mis pole mitte ainult asjalik, vaid ka ilus. Lisaväärtust annab arvutile kaugjuhtimispult, mille abil multimeediatoiminguid ka eemalt teha. Hea arvuti, tõsiselt.

3 Samsung R25

[digi] nr 27
Hinne: 8

Superhea klaviatuuriga ning hea konfiguratsiooni-hinna suhtega masin, kindlalt turu parimaid valikuid. Head hinnet kisub alla kehv ekraan.

Kompaktkaamerad

1 Canon Digital IXUS 75

[digi] nr 26
Hinne: 8

[digi] 2007. aasta suure kaameratesti võitja, ühtlane kvaliteet igal alal. Väike müra, väga kiire teravustamine ja väga väike katikuviivitus teevad sellest kaamerast tippklassi tegija.

2 Olympus × 770SW

[digi] nr 27
Hinne: 8

Mittepildistamise vabanduseks ei saa enam tuua halba ilma. Isegi kui fotograaf on läbimärg, on kaamera alati valmis uut pilti klõpsama.

3 Canon PowerShot A710IS

[digi] nr 26
Hinne: 7

Mõõtmetelt üsna suur, aga teeb selle kõik tagasi oma fantastilise töökiiruse ning kvaliteetsete fotodega. Kui sa suurevõitu mõõtmeid ei pelga, osta muretult.

Monitorid

1 HP LP1965

[digi] nr 25
Hinne: 8,5

19tollise monitori saab kätte ka odavamalt, kuid HP LP1965 on oma hinda väärt. Sellele monitorile ei ole kahju anda kindlat ostusoovitust.

2 Samsung SyncMaster 215TW

[digi] nr 22
Hinne: 8,5

Igava väljanägemise, ent hea sisuga monitor. Viis sisendliidest, nupud kiirseadistuseks ning head värvid ja vaatenurk teevad sellest monitorist kindlalt hea valiku.

3 Samsung SyncMaster 206BW

[digi] nr 26
Hinne: 8

Soodne, kena ja hea pildiga – mida sa hing veel ihkad? No võib-olla ehk paremat reguleeritavust ja mõnda lisanuppu.

Peegelkaamerad

1 Nikon D80

[digi] nr 18
Hinne: 8

Kõva edasiarendus D70-st: hea pildiotsija, kiire teravustamine, tipptasemel pildikvaliteet. Miinuseks vast liiga plastmassine tunne.

2 Canon 400D

[digi] nr 18
Hinne: 8

Võrreldes eelmise mudeliga on Canon kaks viga – kehva ekraani ja pildiotsija – parandanud, aga kaameraga kaasa tulev objektiiv on neil ikka jube kehv.

3 Sony Alpha A100

[digi] nr 15
Hinne: 8

Sony pani Alpha A100-ga kõva puraka, millest teistel alles annab üle astuda. Oma hinnaklassis väga hea kaamera, jääme peagi uusi mudeleid ootama.

Parimad [digi] testitud tooted kaheksas kategoorias, viimase poole aasta andmeil (erandiks on digitaalsed peegelkaamerad ja MP3-mängijad, sest seal on toodete uuenemine aeglasem). Võrdsete hinnete korral on tabelis eespool uuem toode.

Mobiiltelefonid

1 Sony Ericsson W810i

[digi] nr 22
Hinne: 9

Head klapid, hea muusikamängija, šikk korpus ning silmi pööritama panev aku vastupidavus. Kui me ostaks täna muusikatelefoni, siis valiks selle.

2 Sony Ericsson W710i

[digi] nr 22
Hinne: 8,5

Klapiga muusikatelefon, sammulugeja, stopper – W710i on tõeline multitalent. Ilusat pilti rikuvad täiesti kõlbmatud kõrvaklapid, aga muidu on telefon väga, väga hea.

3 Samsung U600

[digi] nr 26
Hinne: 8,5

Superdisainiga telefon selle hinna eest on hea diil. Miinuspoolelt kehvad puutetundlikud nupud, puuduv 3G ja poolik eesti keel.

Kõlarid ja kõrvaklapid

1 Speedlink 5.1 Full Metal SL-8237

[digi] nr 27
Hinne: 8

Kena disaini ning väga hästi tasakaalus heliga. Subwoofer kumiseb kõige vähem, satelliidid kriibivad kõige vähem kõrva. Head nii muusika kuulamisel kui mängudes.

2 Creative Inspire T6100

[digi] nr 27
Hinne: 7

Bass kumiseb liigselt ja kohati väga häirivalt, ent üldmulje on kena ja Creative'id sobivad nii muusika kuulamiseks, filmide vaatamiseks kui mängimiseks. Heli poolest Logitechi kõlaritest pisut tuhmimad, aga meie arvates on see pigem hea.

3 Logitech X540, Euronics

[digi] nr 27
Hinne: 6,5

Bassikõlari kumin on suureks probleemiks ka Logitechil. Kahjuks on satelliidid samuti tasakaalust väljas, mängides väga kõrgelt. See ei ole loomulik ega hea ning paneb hoopis pea valutama.

Lauaarvutid

1 ML 790

[digi] nr 25
Hinne: 8,5

Kõige-kõige-kõige arvuti. Koosneb parimatest osadest, on väga kiire. Miinuspoolel loomulikult üsna krõbe hind.

2 Dell XPS 700

[digi] nr 21
Hinne: 8,5

Dell XPS 700 seni ainus tehasemasin, mis kuulub tippklassi, arvutite Bugattide sekka. Tõeline tehnikasaavutus, ent maksab ka vastavalt.

3 HP Pavilion Media Center

[digi] nr 24
Hinne: 6

Tuntud firma sissetöötatud tooteliini esindav arvuti. Arvutiga saab kaasa kohe juhtmeta hiire ja klaviatuuri ning operatsioonisüsteemiks on juba eelinstalleeritud Windows Vista Home Premium.

MP3-mängijad

1 Creative Zen Stone (1 GB)

[digi] nr 27
Hinne: 9

Apple iPod Shuffle'i eeskujul valmistatud mängija, mis on umbes täpselt sama hea. Odav, väike, kerge ja lollikindel.

2 Samsung YP-K5 (2 GB)

[digi] nr 26
Hinne: 8,5

K5 pole pisut erilise disaini tõttu mõeldud igaühele, aga oma ülesandeid täidab see hästi ja pakub isegi iPodile hinnakonkurentsi.

3 iPod Nano

[digi] nr 20
Hinne: 8,5

Uus Nano on endiselt sajaprotsendiliselt iPod koos kõige heaga (ja ka halvaga, raadiot-diktofoni ikka pole), mis selle juurde kuulub, ning meie iPodi-soovituste nimekirjas kindlalt esimesel kohal.

digidoktor

ESITA OMA KÜSIMUS: DIGI@PRESSHOUSE.EE

Nupp ei noki

[?] Tere, mul selline probleem, et mul on sülearvuti ja sellel tuli kaks nuppu ära (kinnituskohad on katki). Sooviksin teada, kas on kuskil sellist kohta, kust üksikuid klahve saab osta või ei saagi ja peab nii hakkama saama. pulkmees (digi.ee foorumist)

[d] Eraldi uusi klahve tavaliselt ei müüda. Kui katki läksid klahvipoolsed kinnitused, siis võta sülearvuti kaasa ja mine arvutiremonditöökotta või mõne arvutipoe teenindusse ja uuri, kas neil on samasuguseid klahve jäänud üle mõnest remondis käinud arvutist. Kui katki on kinnituskohad klaviatuurialusel, siis tuleb välja vahetada terve klaviatuur. Jällegi tasub uurida arvutiremonditöökojast, kas neil ehk on mõni katkine sama mudeli arvuti, millelt saaks asendusklaviatuuri. Kõige kindlam on muidugi minna küsima sülearvuti tootjafirma teenindusest.

Kes on kõige karmima käega?

[?] Olen alla laadinud antiviiruse ZoneAlarm. Lugesin selle kohta internetist ning see osutus igati sobivaks. Kas te oskaksite soovitada veel selliseid antiviirusprogramme, mida internetist ohutult alla laadida saaks? Millised on kõige paremad ning tagavad ohutuse viiruste eest? Juliet

[d] Kõige paremate üle võib vaielda (ja vaieldaksegi pidevalt), ent [digi] toimetus julgeb omast kogemusest soovitada näiteks AVG (free.grisoft.com) ja Avast! viirusetõrjetarkvara (www.avast.com). Mõlemad on kodukasutajaile tasuta. Ohutult alla laadida saab neid ametlikelt kodulehtedelt. Viirusetõrjetarkvara ei tasu kunagi laadida mujalt kui ametlikult saidilt.

Arvutil ja arvutil on vahe

[?] Viimases[digis] sai NVIDIA uus graafikakaart 8600 GTS palju laita. Nüüd aga on Ordil sülearvutikomplekt, kus on see graafikakaart sees ainult 512 megabaidi mäluga. Kas tasub selle graafikakaardiga sülearvutit osta? Või ootaks ära, millal tulevad NVIDIA 8800 seeria kaardid? Sülearvutiga on plaan hakata mängima.

[d] Võrreldes tippkaartidega ei ole 8600 GTS enam küll teab mis tegija, kuid sülearvutite puhul kehtivad hoopis teised reeglid. Sülearvutis on 8600 igati vinge kaart. Osta, kui mängida tahad. Suve jooksul peaks 8800 sülearvutiversioon ka välja tulema, kuid karta on, et see hakkab maksma märksa rohkem kui 8600.

ISTOCKPHOTO

Kui arvutipoest klaviatuurile uusi nuppe ei saa, võib mänguasjapoest abi otsida.

Läbi lume sahiseva...

[?] Asi on selles, et arvuti hakkab hirmsasti sahisema (ventilaator) ja arvuti hõivatuse tase läheb 100% peale, kui käivitan ühe mängu demo. Vanasti ei teinud arvuti täisversioonistki välja, ainult alguses natuke sahises ja see oli ka kõik. Nüüd ei lõpe sahin enne, kui olen mängu lõpetanud. Näx (digi.ee foorumist)

[d] 100% koormatust mängu puhul on normaalne, sest mäng kasutab kogu arvuti ressurssi. Nii teeb ka protsessor rohkem tööd, läheb kuumemaks ja ventilaator omakorda pingutab rohkem, et jahutada. Kui ventilaatoril sai «määre otsa», on mõttekam osta uus ventilaator, sest uuesti määrimine on ajutine lahendus – enamik tiivikutest hakkab mõne kuu möödudes uuesti häälitsema.

Kuidas valida tulevikukindlat mänguarvutit?

[?] Kas näiteks selline arvuti oleks mõistlik valik: Intel Core 2 Duo E6600 protsessor, nForce 650 kiibistikuga emaplaat, 2x1GB PC-6400 DDR2 mälu, 320 GB 7200rpm SATA kõvaketas, nVIDIA GeForce 8800GTS 320MB GDDR3 PCI-E, ATX 500W korpus? Kui mõelda tulevikutäienduste peale, siis saab ju graafikakaarti ja protsessorit asendada ja aja jooksul mälumoodulid kahegigaste vastu vahetada? Kas SLI-lahendus on midagi, millega tasuks arvestada?

[d] Et arvuti täienduseks tulevikus riistvara leida, peab arvuti emaplaadil olema PCI-E graafikasiin, DDR2 või DDR3 (DDR3 on küll mõttetult kallis praegu) mälusiinid ja tõenäoliselt on kõige asjalikum valik Inteli Core 2 Duo protsessorit toetav pesa. SLI ehk kahe kaardi lisamine pole nii väga mõttekas. Isegi, kui tulevikus leida kõrvale sobiv kaart, on majanduslikult ehk sama kasulik vana maha müüa ja üks võimsam asemele osta – uued tulevad kiiresti peale ja hinnad langevad sama

kiiresti. Sinu konfiguratsiooni kommenteerides: soovitaks Inteli 965 või P35 kiibistikega emaplaate. Mälu peaks olema jah vähemalt 2 GB, aga E6600 protsessori puhul kindlasti PC2-8500 1066 MHz (nii on CPU ja RAMi FSB 1 : 1 kattuvad ja kiirus tõuseb). Kõvaketas, videokaart ja toiteplokk on head.

Monitoril on mänguraali valikul suurem roll, kui sageli teadvustatakse. Kui sul on 19–21" LCD, siis selle nõrk eraldusvõime ei vaja vägevat videokaarti, et pildiga hakkama saada, kuid kui on tegemist 19–21" CRTga, mis võimaldab suuri resolutsioone, siis peaks ka graafikakaart olema võimekam.

Dünaamiline segadus monitoridega

[?] Plaanin endale uut monitori ostma hakata – nimelt 20tollist laiekraani. Kuni eelmise [digi] ilmumiseni olin kindel, et ostan LG 204WT. Kuid nüüd tegite te testi ka ühe Samsungiga (SyncMaster 206BW). Mulle tunduvad need üsna sarnased pillid, eriti hinnalt. Niisiis, kumba tasub osta juhul, kui mind Samsungi natuke edevam välimus just väga ei tõmba? Ma saan aru, et LG kuvari kontrastsuseks on 2000 : 1 ja Samsungil 3000 : 1 (kuid see on dünaamiline). Aga mida see dünaamiline üldse täpselt tähendab? Kui ma ostan LG, siis saan 2000 : 1 kindlalt igal ajal kätte, aga kui soetada Samsung, oleks võimalik välja pigistada kontrastsus 3000 : 1, mis küll pidevalt ei püsi. Priit

[d] Ka LG 204WT monitori 2000 : 1 on dünaamiline kontrast, mitte «päris». DFC (*Digital Fine Contrast*), mida see monitor kasutab, on tehnoloogia, mille abil analüüsitakse ekraanil kuvatavat, ning vastavalt sellele kasutatakse monitori värviulatusest just neid toone, mis võiksid selle konkreetse kuva puhul parema tulemuse anda.

Tegelikult pole monitor võimeline korraga kuvama kogu 2000 : 1 kontrastivahemikku, kuid ta suudab teatud puhkudel kuvada piisaval hulgal heledate või tumedate toonide üleminekuid, ent mitte samaaegselt. LG monitori tehnoloogia on mõeldud just liikuva pildi kontrasti parandamiseks, staatilise kuva puhul on monitori kontrastivõime kõvasti väiksem. Seega pole sellel LG monitoril Samsung 206BW ees kontrasti osas tingimata eelist. Samsung 206BW staatilise kuva kontrastivõimeks on antud 800 : 1 ning umbes sama peaks olema ka LG 204WT vastav näitaja.

Tunne oma riistvara

[?] Kuidas ma saaksin teada, mis graafikakaart mu arvutis on? okastraat (digi.ee foorumist)

[d] Eeldusel, et kasutad Windows XP-d: paremklõpsa töölaual ikoonil *My Computer*, vali kontekstimenüüst *Properties*, avanevast aknast vali vahekaart *Hardware*, esimeses jaotises klõpsa nuppu *Device Manager* ning avanenud aknas klõpsa valiku *Display Adapters* ees oleval plussmärgil. Sealt näed videokaardi nime ja mudelinumbrit.

[KUU KÜSIMUS]

Kaks korda rohkem, kaks korda kiirem?

[?] Mul on arvutis protsessor AMD TURION 64 X2 TL-50 DualCore 1,6 GHz. Kas Dualcore tähendab, et mul töötavad kaks protsessorit kiirusel 1,6 GHz (igaüks) või mida see *dualcore* endast kujutab? Genius (digi.ee foorumist)

[d] Dual Core tähendab, et sul on üks protsessor, millel on kaks tuuma, kuid see ei tähenda, et su protsessor oleks topeltkiire. Kumbki tuum töötab ikkagi endiselt kiirusel 1,6 GHz. Kahe tuuma eeliseks on see, et kui sul parasjagu juhtub olema kaks rakendust, mis kumbki tahavad protsessorit kasutada, siis ühe tuuma puhul peaksid nad end järjekorda panema ja kumbki ei saaks kasutada protsessorit täiskiirusel, kuid kahe tuuma korral saavad mõlemad protsessorit kasutada samaaegselt täiskiirusel. Kaks tuuma ei taga, et rakendused kiiremini töötavad, küll aga tagavad mitme rakenduse sujuvama üheaegse töö. Uuemad mängud või rakendused oskavad kasutada korraga mitut tuuma, kuid vanemad ei oska, seega võib näiteks mõnedes mängudes siiski olla kiirem 3 GHz ühetuumaline protsessor kui 2 GHz kahetuumaline (eeldusel, et tegemist on sama arhitektuuriga). Kindlasti aga ei saa mitmetuumaliste protsessorite kiirust arvutada tuumade arvu kiirusega korrutades.

ISTOCKPHOTO

ISTOCKPHOTO

Arvutiga paremaks läbisaamiseks tasub teda paremini tundma õppida.

Jälle jooksuaeg

[?] Tere. Oleks abi vaja. Nimelt mu arvuti jookseb mängides lihtsalt kokku. Arvuti on tugev, nii et selles, et mängud liiga tugeva graafikaga on, ei tohiks probleem olla. Arvuti on seest korralikult puhastatud, BIOSes on sätitud väljalülitumistemperatuuri, aga ei midagi... Ikka jookseb kokku! Milles võiks probleem olla? Palun abi. SpideX (digi.ee foorumist)

[d] Kontrolli, kas arvuti jookseb kokku ka muude koormavate tegevuste peale. Probleem võib olla nii graafikakaardis kui milleski muus. Koorma arvutit mõne protsessoriintensiivse tegevusega, jõudlustestiga või hajusarvutusprogrammiga, nagu näiteks Prime95 (www.mersenne.org). Arvuti peaks suutma stabiilselt koormuse all käia tundide kaupa. Kui arvuti kokku jookseb, siis tasub viga otsida emaplaadilt, selle seaded BIOSes ei pruugi olla arvuti jaoks sobivad või võib mõni komponent olla vigane. Ka ülekiirendatud protsessori ebastabiilsus tuleb välja just koormustestis. Kui probleemi koormustestis ei esine, aga see püsib endiselt mängudes või graafikatestides, siis on tõenäoliselt häda graafikakaardis või selle draiverites. Kui graafikakaart on ülekiirendatud, taasta esialgne kiirus. Eemalda vanad draiverid täielikult ja installi uued. Ehk aitab. Kuid arvuti kinnijooksmises võib olla süüdlane ka Windows ise.

[FILM]

Jan Uuspõld läheb Tartusse

● Jan Uuspõllu elu veereb mööda allakäiguspiraali: alkohol võtab võimust, piisavalt head tööd ei ole, tekivad pahandused... Siiski kukub talle juhusliku õnnena sülle roll Vanemuise uues suures näidendis. Ainuke probleem on see, et Tallinna ja Tartu vaheline 186 km on tegelikult parajalt pikk teejupp rahata reisimiseks, eriti kui kirev kaasmaalaste kari pidevalt tõkkeid teele sokutab ja kõik kuulsast naljamehest midagi tahavad.

Tuntuid eestlasi täis komöödia pakub parajalt eesti nalja ning eesti nali sisaldab muidugi palju krõbedat keelepruuki ja muud sellist. Siiski on see täiesti vaadatav «meie oma» meelelahutus, kuigi mitte just lastele.

[d] LEHO LAHTVEE

[RAAMAT]

A Word in Your Shell-Like

Nigel Rees

● Käsi püsti, kes teab, mida tähendavad ja kust pärinevad ingliskeelsed väljendid «*the answer's a lemon*», «*hard cheese*» või «*moon's men*»? Õnnitlused neile, kes teavad, ning raamat pihku neile, kes ei tea. Kummalise pealkirjaga raamat sisaldab 6000 ingliskeelset käibefraasi, mida paljud meist on kuulnud ja mida me ehk isegi oleme mõnikord oma jutus kasutanud, kuid mille kohta me täpselt ei tea, kust need alguse saanud on või mida need õigupoolest ikkagi täpselt tähendavad. Kuidas reageerida, kui keegi ütleb sinu kohta «*big girl's blouse*»? Mis kuupäev on «*Glorius Twelfth*»? Kes on «*Gnomes of Zurich*»?

Aktiivsele keelekasutajale tulevad paljud fraasid ses raamatus tuttavad ette, ent seda põnevam on lugeda nende tausta. Millal väljend esimest korda käibele tuli, millele see viitas tookord ja milliseks on tähendus muutunud tänapäeval – kogu uurimustöö on autor meie eest ära teinud. Raamat, mida tasub igaks juhuks riiulis kättesaadaval kohal hoida.

[d] SVEN VAHAR

vaatame

kuulame

[FILM]

Once Upon a Time in China III

● Supermarketite säästukorvides sorides võib sageli leida sadade sombifilmide ja kahtlaste komöödiate vahelt ka midagi muud. Näiteks võib ette jääda 2007. aastal eestikeelsete subtiitritega välja antud DVD «Once Upon a Time in China III».

Madinafilmide sõpradele ei vaja filmi peaosatäitja Jet Li tutvustamist nagu ei vaja tutvustamist ka filmi režissöör Tsui Hark. Süžee pole just meistriklassist ja tegelasedki oleksid justkui koopiad sadadest teistest Aasia filmidest, ent kui telerist tulevad krimkad on ära tüüdanud, on Wong Fei-hungi ja Raudjala vastasseis paras meelelahutus. Nagu ikka peab Jet Li kehastatav tegelane kätte maksma isa eest, hoidma ära mõrva, võitlema naelkingades kurikaeltega ja selle kõrvalt ka veel kurameerima.

Tegu pole küll ei Jet Li ega Tsui Harki parima filmiga ning Aasia filmiklassikasse see film ei küündi, ent ajaviitemäruliks sobib suurepäraselt. Vahelduseks telekast tulevatele igavatele krimkadele ja hollivuudlikule gängstapaugutamisele on päris värskendav vaadata aasialikku märulit.

[d] SVEN VAHAR

[RAAMAT]

Bütsantsi inimene

Guglielmo Cavallo

● Ligi 500 aastat püsinud Rooma keisririigi kohta on kirjutatud lugematuid raamatuid ja vändatud sadu filme ja filmikesi ning iga haritud inimene teab sellest midagigi. Ent kui küsida, milline impeerium püsis tollase Euroopa piiril rohkem kui tuhat aastat, jääks enamik inimesi ilmselt esimese hooga vastuse võlgu. Selleks oli Bütsants, Ida-Rooma impeerium. Ometi ei tea me just palju tollest riigist ega selle elukorraldusest.

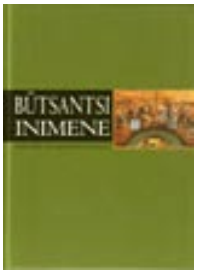

Keskajal oli just Konstantinoopol Euroopa rikkaim linn, ning selle urbaniseerunud elukeskkond sarnanes juba üllatavalt palju tänapäevasele. «Bütsantsi inimene» annab ülevaate tollase ühiskonna toimimisest erinevate inimeste elukirjelduste läbi. Nii uskumatu kui see ka pole, oleks ka meil 21. sajandil midagi õppida 6. sajandi Bütsantsist. Kas teie näiteks teadsite, et Bütsantsis pidi ametnik pärast ametist lahkumist olema kättesaadav veel 50 päeva jooksul, et riigi kodanikud saaksid tema kohta pretensiooni esitada? Kohustuslik lugemine kõigile ajaloohuvilistele.

[d] SVEN VAHAR

saabunud post

Klassikaline Ahti

● **Tere. Olen viimasel ajal teie ajakirjast palju kasulikku leidnud, näiteks ostsin teie soovitusel Sony Ericsson w200i ja olen väga rahul. Aga nagu ikka juhtub, inimene läheb ahneks. Nüüd tahaks abi lauaarvuti ostmisel. Mõtlesin, et oleks kena testida Eesti firmade poolt pakutavaid komplekte, mille hind jääks alla 10 000 krooni. Ennast huvitab just nende videojõudlus, aga võiks ju ka muid omadusi analüüsida. Testi eesmärk võiks olla leida parima hinna-kvaliteedi suhtega komplekt. Tervitades, Ahti**

Vead, ainult vead!

● **[digi] numbris 26 on lk 30 üleval päises välja toodud teemad, kus leheküljel miski asub, aga tee või tina.... mitte ükski pole õige ja nii mõnegi leheküljega mööda pandud. Paistab, et seda pole toimetus üldse näinud ajakirja trükkides. Sisukorras on minumeelest ka viga tehtud selles, et kirjas on neli videokaarti, aga testis on millegipärast kuus. Gert**

[digi] vastus:

● Tõepoolest, Gert, sul on õigus. Aga meil on sulle ka üks uudis. Nimelt me tegime need vead meelega, sest meil oli vaja koostöös Logitechiga auhinnaks ära anda eridisainiga G5 laserhiir ja kuna sa oled ainus, kes meile neist vigadest kirjutas, siis saamegi sulle teravate silmade kõrvale nüüdsest soovida ka teravat kätt! Palju õnne! (PS. Me katsume tulevikus vähem vigu ka teha.)

«Meil on äriplaan»

● **...umbes nii algas kunagi «Kreisiraadios» krokodill Gena ja Potsataja intervjuu. Olen plaaninud juba pikemat aega teile kirjutada, kuid pole aega leidnud. Aga viimases ajakirjas välja pakutud MP3-mängija osutus piisavalt heaks motivaatoriks, et endale see vajalik aeg leida ja need paar rida kirja panna. Jäädes aga nüüd teema juurde ja tulles tagasi olevikku, käiksin ma [digile] välja ühe (äri)idee, millest võidaksid kõik. Minul endal puuduvad selle teostamiseks nii vajalikud teadmised, kui ka teatud finantsressursid. Asi iseenesest lihtne. Te võiksite koostöös mõne kirjastusega välja anda raamatu, mis õpetaks kasutama pilditöötlustarkvara GIMP. Teosega võiks olla kaasas ka eelnimetatud programmi install-CD. Seeläbi aitaksite te propageerida paremini vabavara ja tuua sedasi nii mõnegi potentsiaalse Photoshopi kasutaja GIMPI embusesse. Eesti keeles minu teada ühtegi sellist teost veel ilmunud pole. Ja netist vajaliku info otsimine... Njah. Sellega on nii, nagu on. Kõiksugu kraami seal leidub, kuid literatuur, mis seni on õpetanud kasutama internetti ja OpenOffice'it, ei ole ka kahjumisse jäänud.**

Igatahes. Ideel on jumet... minu arvates. Mõelge sellele ja andge ka mulle teada, mida arvate. Terwitades, Martin

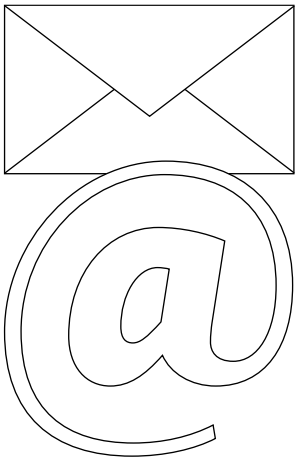

Kirjuta meile:

● **e-posti aadressil** digi@pressouse.ee

● **aadressil**
[digi]
Liimi 1
10621 Tallinn

[KUU KIRI]

Maailma esimene [digi] lumelaud

● **Kas teil seal see värk käibki nii, et kui suvi tuleb, läheb ajakiri palju-palju paremaks? Juuninumber on teil tõesti hästi välja kukkunud! Mul on selline seis, et kui lumelauda sõita ei saa, on igav. Igavuse peletamiseks vaatan iga päev digi.ee-sse ja loen uudiseid. Ma olen 37 päeval järjest pidanud pettuma. Samas saan ma aru, suvel ei jõuagi kõike. Sel juhul te võiks «Värsked digiuudised iga päev» ära muuta (www.digi.ee - värsked digiuudised siis, kui kellegil on aega neid lisada). Tegelikult on nii, et suvi on käes. Rohkem ei kirjuta, minge pikema kirja lugemise asemel randa ja võtke päikest.**

PS! Igapäevaste digiuudiste puudumisest tingitud asjaolude kokkulangemisel muutsin oma lumelaua kujundust. Ja Sven! Eelmise suve kirjas ütlesin, et ostan selle aasta juunis sülearvuti sinu arvustuste põhjal. HP TABLET TX1020SC läheb ostmiseks. Päikest teile! Gustav

[digi] vastus:

● Me oleme tõesti liigutatud, et nüüd on [digi] esindatud ka maailma lumistel nõlvadel. Ära siis eriti totakalt kuku ja meile häbi tee! Mis aga puutub meie veebisaiti, siis sellega on viimasel ajal tõesti natuke kehv seis olnud, aga nagu me ka saidile kirjutasime, on kohe-kohe uudiseid oodata. Uus digi.ee peaks tulema parem kui vana, aga vahest juba järgmise numbri ilmumise ajaks saame täpsemalt rääkida. Sulle aga anname auhinnaks eelmises numbris välja lubatud MP3-mängija, mis ilmselt lumelaudamise kõrvale kenasti ära kulub. Lund sulle, Gustav!

[JÄRGMISEL KUUL]

● Väljas on palav ja kena suvi küll, aga meie tahame ikka teie kirju lugeda. Seega, tõstame panuseid. Järgmise kuu parima lugejakirja autor saab Logitechilt ja [digilt] auhinnaks Cordless Desktop MX3200 Laser klaviatuuri ja hiire komplekti.

Mariliis

Millega sa suurema osa oma ajast sisustad?
Praegu suvel käin enamuse ajast tööl, olen tooteesitleja.

Kas sa oled see tüdruk, kes naeratusega poes vorsti maitsta pakub?
Jah, midagi sellist.

Kui tihti tühja kõhuga üliõpilased terve eksponaadi ära söövad?
Päris tihti tegelikult. Aga see ei sega mind väga.

Ütle nüüd ausalt, kui tihti sa ise need asjad tegelikult ära sööd?
No vahel ma ainult maitsen, aga päris üksi ikka küll ära ei söö. Šokolaad on muidugi hea.

Natuke ikka võib, aga koolis käid ka?
Lõpetasin Sõle gümnaasiumi just. Olen mõelnud, et võiks turismindust õppida. Saab ise palju reisida ja inimestega suhelda.

Inimene pidi oma lemmiklooma nägu minema või vastupidi, kuidas sul on?
Ma arvan, et minu puhul see ei kehti. Mul on väike rott kodus.

Siis vist mitte jah, kas rotiga jalutamas ka käid?
Ta tahab kangesti mööda maja ringi joosta ja kõik ära süüa. Tapeet, juhtmed ja riided paistavad talle ka maitsevat.

Tundub küll armas loom. Kuidas koduse muusikaga lood on?
Kuulan kaasaegset eesti muusikat. Smilers ja Terminaator on toredad näiteks.

Aga millist raamatut viimati lugesid?
Andrus Kivirähki loen. «Rehepappi» lugesin ja nüüd loen «Mees, kes sõi ussisõnu» – väga hea raamat.

Lõpetuseks, sul on nüüd unikaalne võimalus miljonitele lugejatele oma sõnum edastada.
Lugege rohkem [digi]!

[MARILIIS]

Mobiiltelefon: Sony Ericsson k750i
E-post: iga päev
SMS: iga päev
Muud vidinad: Olympus × digital 600 ja kodus on lauaarvuti

Telli nüüd!
Üle 300 lehekülje!

ASENDAMATU ABIMEES ERAMUEHITAJALE JA KODUREMONTIJALE

- põhjalik ülevaade oma kodu rajamise kõigist etappidest;
- praktilised nõuanded ja rohkelt selgitavaid jooniseid;
- eraldi käsitletud korteri ja vana maja remondiga seonduvat problemaatikat;
- abiks nii algajale kui kogenud meistrimehele.

Ehitaja käsiraamat maksab tellides 179 kr (hind jaemüügis 199 kr).
Tellimiseks helista 660 9797 või saada e-kiri levi@presshouse.ee

invent

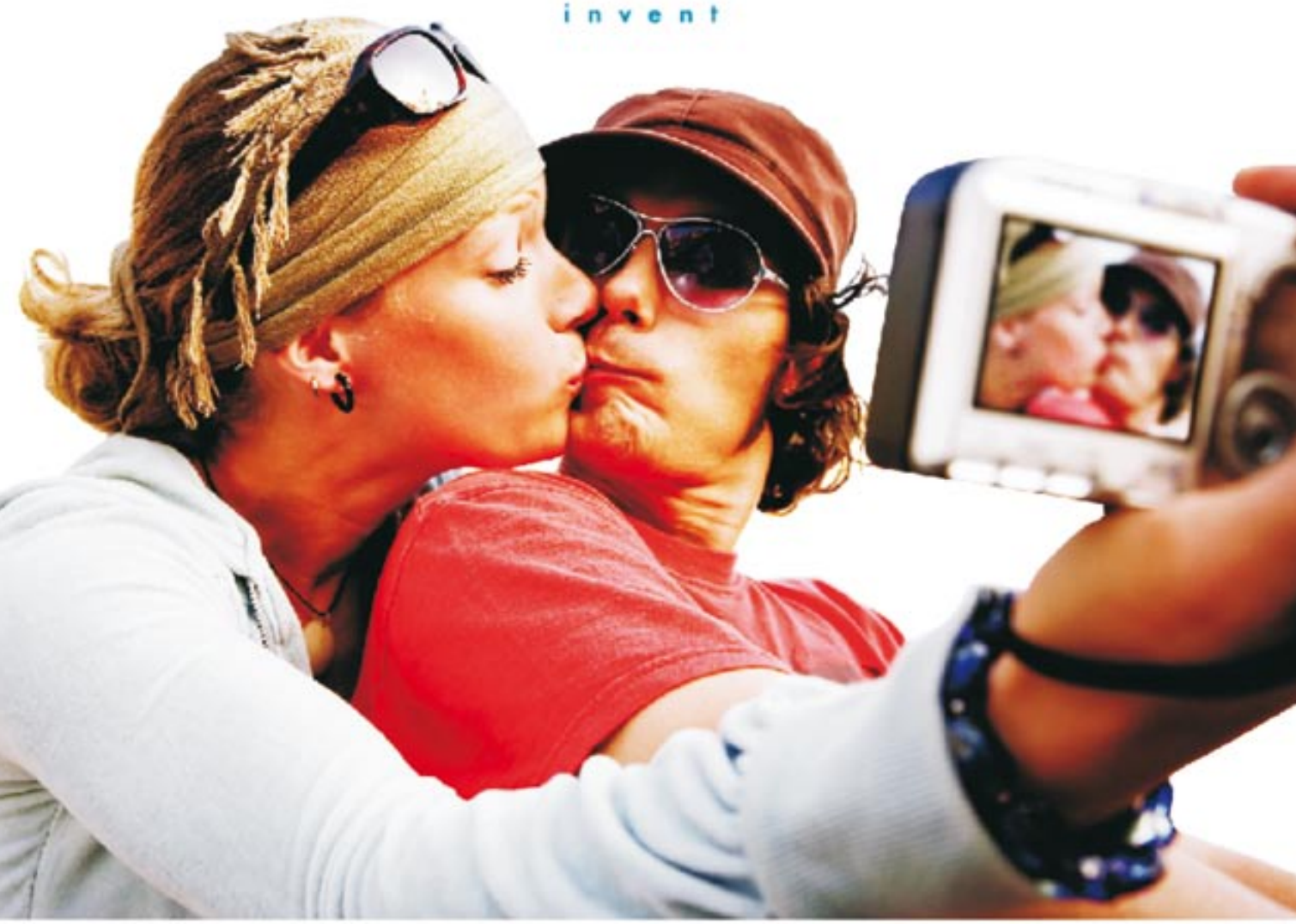

HP Photosmart A618 Compact Photo Printer

HP Photosmart R967 Digital Camera

Sinu pildid on Sinu mälestused!